

О. В. ДЗЮБЛЮК, Я. І. ЧАЙКОВСЬКИЙ

**МАГІСТЕРСЬКІ І
ДИПЛОМНІ,
РОБОТИ: написання,
оформлення, захист**

Навчальний посібник

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ
КАФЕДРА БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

**МАГІСТЕРСЬКІ І
ДИПЛОМНІ,
РОБОТИ: написання,
оформлення, захист**

Навчальний посібник

Затверджено
на засіданні кафедри банківської справи,
протокол № 5 від 1 листопада 2005 р.

Тернопіль – 2006

УДК 167/168(075.8)
ББК 72(4Укр)я73
Д-43

Дзюблюк О. В., Чайковський Я. І.

Магістерські і дипломні роботи: написання, оформлення, захист:
Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 152 с.

Автори:

Дзюблюк Олександр Валерійович,

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри банківської справи

Чайковський Ярослав Іванович,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківської справи

Рецензенти:

Кириленко Ольга Павлівна,

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри казначейської справи

Галануп Наталія Дем'янівна,

кандидат економічних наук,
доцент кафедри банківської справи

У навчальному посібнику розглядаються питання науково-дослідної роботи студентів. Окремі розділи присвячено огляду методології, методики і методів наукового дослідження. Особлива увага приділена загальній характеристиці, структурі і вимогам до змісту дипломних і магістерських робіт. Посібник включає послідовність виконання та вимоги до оформлення дипломних і магістерських робіт. До посібника додається порядок захисту, керівництво та рецензування дипломних і магістерських робіт. Посібник містить перелік тем дипломних і магістерських робіт кафедри банківської справи, список рекомендованої літератури і додатки, необхідні для написання та оформлення дипломних і магістерських робіт.

Затверджено

на засіданні кафедри банківської справи,
протокол № 5 від 1 листопада 2006 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	7
1.1. Методологія дослідження.....	7
1.2. Методика і методи дослідження.....	8
1.3. Методи емпіричного дослідження.....	9
1.4. Методи, що застосовуються на емпіричному й теоретичному рівнях досліджень.....	10
1.5. Методи, що застосовуються на теоретичному рівні досліджень..	12
РОЗДІЛ 2. ДИПЛОМНА, МАГІСТЕРСЬКА РОБОТИ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТКА	15
2.1. Суть дипломних і магістерських робіт.....	15
2.2. Мета написання дипломних і магістерських робіт.....	16
2.3. Вимоги до змісту дипломних і магістерських робіт.....	18
РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА ДИПЛОМНОЇ І МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	20
3.1. Титульний аркуш дипломної і магістерської роботи.....	21
3.2. Зміст.....	22
3.3. Перелік умовних скорочень та абревіатур.....	22
3.4. Вступ.....	23
3.5. Основна частина.....	24
3.6. Висновки.....	24
3.7. Список використаних джерел.....	25
3.8. Додатки.....	26
РОЗДІЛ 4. ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ ТА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	27
4.1. Вибір і затвердження тем дипломних та магістерських робіт.....	27
4.2. З'ясування об'єкта і предмета, визначення мети і завдань дослідження.....	29
4.3. Вивчення та відбір літератури з теми.....	32
4.4. Використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет.....	36
4.5. Складання попереднього плану.....	39
4.6. Робота над основним текстом дипломної та магістерської роботи.....	39
4.7. Написання вступу.....	41
РОЗДІЛ 5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ ТА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ	50

5.1. Загальні вимоги.....	50
5.2. Нумерація та оформлення ілюстрацій.....	51
5.3. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.....	62
5.4. Порядок оформлення списку використаних джерел.....	64
5.5. Оформлення додатків.....	66
РОЗДІЛ 6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ ТА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	67
6.1. Оформлення документації для захисту дипломної, магістерської роботи.....	67
6.2. Процедура захисту дипломної, магістерської роботи.....	68
РОЗДІЛ 7. КЕРІВНИЦТВО ДИПЛОМНОЮ, МАГІСТЕРСЬКОЮ РОБОТОЮ ТА ЇХ РЕЦЕНЗУВАННЯ.....	70
7.1. Обов'язки керівника дипломної, магістерської роботи.....	70
7.2. Порядок рецензування дипломних, магістерських робіт.....	71
РОЗДІЛ 8. ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ І МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ..	73
8.1. Перелік тем дипломних робіт.....	73
8.2. Перелік тем магістерських робіт.....	78
8.2.1. Тематика магістерських робіт з магістерської програми “Організація банківської справи”.....	84
8.2.2. Тематика магістерських робіт з магістерської програми “Кредитна діяльність комерційних банків”.....	78
8.2.3. Тематика магістерських робіт з магістерської програми “Центральний банк і регулювання банківської діяльності”.....	82
РОЗДІЛ 9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ НАПИСАННЯ ДИПЛОМНИХ І МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ.....	87
РОЗДІЛ 10. ДОДАТКИ.....	120
РОЗДІЛ 11. ГРАФІК ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНИХ ТА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ.....	151
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	152

ВСТУП

Підготовка висококваліфікованих фахівців з банківської справи здійснюється за ступеневою освітою, результатом якої є здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста та магістра згідно з відповідними освітньо-професійними програмами.

Спеціаліст – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні вміння та знання, достатні для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності [1].

Магістр – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні вміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності [1].

Підготовка фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра може здійснюватися на основі освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста.

Магістр повинен мати широку ерудицію, фундаментальну наукову базу, володіти методологією наукової творчості, сучасними інформаційними технологіями, методами отримання, обробки, зберігання і використання наукової інформації, бути спроможним до ефективної науково-дослідницької і науково-педагогічної діяльності.

Головною формою кінцевого контролю знань студентів є підготовка і написання дипломних і магістерських робіт відповідно для освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст та магістр. Від уміння грамотно застосовувати здобуті у процесі навчання знання для підготовки, написання і оформлення дипломних і магістерських робіт залежить успішність їх захисту для здобуття відповідного фаху.

Завданням даного посібника є сприяння студентам у підготовці дипломних і магістерських робіт, що є завершальним етапом отримання вищої освіти за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста та магістра.

РОЗДІЛ 1

МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1.1. Методологія дослідження

Основою наукової роботи, пов'язаної із підготовкою і написанням дипломних і магістерських робіт є вибір відповідної методології та методів дослідження, які дозволяють у найбільш повній мірі отримувати, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для якісного виконання дипломних і магістерських робіт.

Накопичення наукових фактів у процесі дослідження – це творчий процес, в основі якого завжди лежить задум ученого, його **ідея**.

У філософському визначенні **ідея** – це продукт людського мислення, форма відображення дійсності. Ідея відрізняється від інших форм мислення тим, що в ній не тільки відображається об'єкт вивчення, а й міститься усвідомлення мети, перспективи пізнання і практичного перетворення дійсності.

Ідеї народжуються з практики, спостережень навколишнього світу і потреб життя. В основі ідей лежать реальні факти і події. Життя висуває конкретні завдання, однак часто не відразу знаходяться продуктивні ідеї для їх вирішення. У такому разі на допомогу приходить здатність дослідника проаналізувати ідеї, погляди попередників, запропонувати новий, зовсім незвичний аспект розгляду завдання.

Нова ідея – не просто зміна уявлень про об'єкт дослідження – це якісний стрибок думки за межі сприйнятих почуттями даних і, здавалося б, перевірених рішень. Нові ідеї можуть виникати під впливом парадоксальних ситуацій, коли виявляється незначний, неочікуваний результат, який надто розходиться із загальноприйнятими положеннями науки – **парадигмами**. Отримання нових знань відбувається за схемою: парадигма – парадокс – нова парадигма. Розвиток науки – це зміна парадигм, методів, стереотипів мислення. Перехід від однієї парадигми до іншої не піддається логічному опису, бо кожна з них відкидає

попередню і несе принципово новий результат дослідження, який не можна логічно вивести з відомих теорій. Особливу роль тут відіграють інтуїтивні механізми наукового пошуку, які не ґрунтуються на формальній логіці.

Процес пізнання, як основа будь-якого наукового дослідження, є складним і вимагає концептуального підходу на основі певної методології

Методологія походить від грецьких слів *methodos* – метод, спосіб пізнання, дослідження явищ природи і суспільного життя і *logos* – наука, знання, вчення. Отже, це вчення про правила мислення при створенні теорії науки.

Питання методології досить складне. У різних літературних джерелах поняття методології тлумачиться по-різному. Зарубіжні науковці не розмежовують поняття методології і методів дослідження. У вітчизняній науковій літературі **методологію** розглядають як вчення про наукові методи пізнання або як систему наукових принципів, на основі яких базується дослідження і здійснюється вибір сукупності пізнавальних засобів, методів, прийомів дослідження. Найчастіше методологію тлумачать як теорію методів дослідження, створення концепцій, як систему знань про теорію науки або систему методів дослідження. **Методологія** – це концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища [9, с.56].

1.2. Методика і методи дослідження

Вирішення будь-якої наукової проблеми при написанні дипломних і магістерських робіт вимагає певної методики дослідження. **Методика** – це вчення про особливості застосування окремого методу чи системи методів. Йдеться про сукупність прийомів дослідження, включаючи техніку і різноманітні операції з фактичним (практичним) матеріалом. Отже **методика** – це та система правил використання методів, прийомів і техніки дослідження, яка необхідна для якісної підготовки дипломних і магістерських робіт.

Стратегічні методологічні положення і принципи знаходять своє тактичне втілення в методах дослідження.

Метод – сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності, підпорядкованих вирішенню конкретного завдання, вирішення якого передбачає розкриття теми дипломної або магістерської роботи. Формуючись як теоретичний результат попереднього дослідження, метод виступає як вихідний пункт та умова майбутніх досліджень.

У науковому дослідженні виділяють два рівні:

- 1) емпіричний, на якому відбувається процес накопичення фактів;
- 2) теоретичний – досягнення синтезу знань (у формі наукової теорії).

Методи наукового пізнання, які використовуються при підготовці дипломних і магістерських робіт, поділяють на три групи:

- методи емпіричного дослідження;
- методи, що використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях дослідження;
- методи або методологія, що використовуються на теоретичному рівні дослідження.

1.3. Методи емпіричного дослідження

Важливу роль у процесі написання дипломних і магістерських робіт відіграють методи, що спрямовані на дослідження реальних процесів господарського життя суспільства, тобто емпіричний рівень.

До методів, що застосовують на емпіричному рівні досліджень, відносять:

- спостереження;
- порівняння;
- вимірювання;
- експеримент.

Спостереження – систематичне цілеспрямоване вивчення об’єкта. Дає змогу отримати первинну інформацію про об’єкт дослідження у вигляді сукупності емпіричних тверджень. Якщо йдеться, приміром, про економічну систему, то даний метод виражає потреби дослідника визначити зміст, роль та особливості функціонування тих чи інших суб’єктів ринку, зокрема банківських установ.

Порівняння – це процес встановлення подібності або відмінності предметів та явищ дійсності, а також знаходження загального, притаманного двом або кільком об’єктам. У випадку із банківською системою може йтися про порівняння, приміром, тенденцій розвитку і основних видів послуг у вітчизняних та зарубіжних банківських установ.

Вимірювання – це процедура визначення числового значення певної величини за допомогою одиниці виміру. У дослідженні економічних процесів такою одиницею виміру є головним чином грошова одиниця, яка дозволяє оцінити кількісні параметри розвитку тих чи інших суб’єктів ринку. Наприклад, для банків важливими параметрами є величина капіталу, депозитів, кредитного портфеля.

Експеримент – це такий метод вивчення об’єкта, який пов’язаний з активним і цілеспрямованим втручанням дослідника в природні умови існування предметів і явищ або створенням штучних умов, необхідних для виявлення його відповідної властивості. У випадку із дослідженням економіки прикладом застосування цього методу можуть слугувати обґрунтовані у дипломних і магістерських роботах економіко-математичні моделі організації певних аспектів діяльності банків, спрямовані на їх оптимізацію.

1.4. Методи, що застосовуються на емпіричному й теоретичному рівнях досліджень

До методів, що застосовують як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях досліджень, відносять:

- абстрагування;
- аналіз і синтез;
- індукцію та дедукцію;
- моделювання та ін.

Абстрагування – це уявний відхід від несуттєвих властивостей, зв'язків, відношень предметів і в одночасному виділенні, фіксуванні однієї чи кількох найважливіших рис, які особливо цікавлять дослідника. Наприклад, визначення основних функцій, які виконують банки як головні фінансові посередники в економіці.

Аналіз – це метод пізнання, який дає змогу поділити предмет на частини. Якщо йдеться про оцінку кредитоспроможності позичальника, то аналіз є тим методом пізнання, який дозволяє на основі різних параметрів діяльності клієнта банку прийняти правильне рішення про доцільність видачі кредиту.

Синтез, навпаки, є наслідком з'єднання окремих частин чи рис предмета в єдине ціле. Наприклад, окремі складові кредитного процесу утворюють єдину, цілісну кредитну політику банку.

Індукція – перехід від часткового до загального, коли на підставі знання про частину предметів класу робиться висновок стосовно класу в цілому. Наприклад, розуміння змісту діяльності банку і його ролі в економіці дозволяє оцінити особливості і роль усієї банківської системи країни.

Дедукція, навпаки, – це така розумова конструкція, в якій висновок щодо якогось елемента множини робиться на підставі знання загальних властивостей всієї множини. Наприклад, на основі оцінки сучасного стану кредитної діяльності банківських установ країни робляться висновки щодо удосконалення кредитної політики банку.

Моделювання – метод, який ґрунтується на використанні моделі як засобу дослідження явищ і процесів природи. Під моделями розуміють системи, що змінюють об'єкт пізнання і служать джерелом інформації стосовно нього.

Моделі поділяються на матеріальні та ідеальні. До ідеальних моделей відносять рисунки, схеми, економіко-математичні та статистичні моделі.

1.5. Методи, що застосовуються на теоретичному рівні досліджень

До методів теоретичного дослідження, котрі можуть використовуватись у дипломних і магістерських роботах, слід віднести:

- історичний;
- термінологічний;
- функціональний;
- системний;
- моделювання;
- сходження від абстрактного до конкретного;
- ідеалізація;
- формалізація;
- аксіоматичний.

Історичний метод дає змогу дослідити виникнення, формування і розвиток процесів і подій у хронологічній послідовності з метою виявлення внутрішніх та зовнішніх зв'язків, закономірностей та суперечностей. Наприклад, історія походження грошей дозволяє дослідити розвиток різних форм грошей і їх сутність.

Термінологічний принцип передбачає вивчення історії термінів і позначуваних ними понять, розробку або уточнення змісту та обсягу понять, встановлення взаємозв'язку і субординації понять, їх місця в понятійному апараті теорії, на базі якої базується дослідження. Наприклад, вивчення історії походження терміну “банк” визначає зміст цього поняття, виходячи з умов діяльності стародавніх банкірів.

Системний підхід полягає у комплексному дослідженні великих і складних об'єктів (систем), дослідженні їх як єдиного цілого з узгодженим функціонуванням усіх елементів і частин. Зокрема вивчення особливостей розвитку і умов діяльності банківської системи як єдиного цілого дозволяє зробити правильні висновки про вплив окремих банків на економіку.

За допомогою **моделювання** вивчаються ті процеси і явища, що не піддаються безпосередньому вивченню. Метод моделювання зарекомендував себе як ефективний засіб виявлення суттєвих ознак явищ та процесів за допомогою моделі (концептуальної, вербальної, математичної, графічної, фізичної тощо). Наприклад, **графічні методи** – графи, схеми, діаграми, картограми та ін. дають змогу отримати синтезоване уявлення про досліджуваний об'єкт і водночас наочно показати його складові, їхню питому вагу, причинно-наслідкові зв'язки, інтенсивність розподілу компонентів у заданому об'ємі. Ці методи тісно пов'язані з комп'ютерними технологіями і дають точне уявлення про тенденції розвитку того чи іншого суб'єкта ринку, дозволяючи оцінити кількісні параметри його діяльності – наприклад, обсяги основних видів активних і пасивних операцій банку.

Сходження від абстрактного до конкретного – це загальна форма руху наукового пізнання, закон відображення дійсності і мислення. Згідно з цим методом мислення бере свій початок від конкретного в дійсності до абстрактного в мисленні і від нього – до конкретного в мисленні. Так, розуміння суті і функцій тих чи інших економічних категорій, наприклад, грошей і кредиту, дозволяє визначити конкретні форми їхнього впливу на перебіг економічних процесів.

Метод **ідеалізації** – конструювання подумки об'єктів, яких немає в дійсності. Даний метод корисний при обґрунтуванні певних нових способів взаємодії суб'єктів ринку, наприклад, нових видів банківських послуг для клієнтів.

Формалізація – метод вивчення різноманітних об’єктів шляхом відображення їхньої структури в знаковій формі за допомогою штучних мов, наприклад мовою математики. Йдеться про математичні способи вираження – у вигляді формул – тих чи інших економічних процесів.

Аксіоматичний метод – метод побудови наукової теорії, за якою деякі твердження приймаються без доведень, а всі інші знання виводяться з них відповідно до певних логічних правил. Наприклад, такі базові принципи організації кредитних відносин як поверненість, терміновість, платність, по суті на аксіоматичному рівні визначають зміст взаємин банків та позичальників.

Таким чином, використання сутності розглянутих вище прийомів і методів організації наукового дослідження є необхідною умовою підготовки якісних дипломних і магістерських робіт.

РОЗДІЛ 2

ДИПЛОМНА І МАГІСТЕРСЬКА РОБОТИ: ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

2.1. Суть дипломних і магістерських робіт

У професійній підготовці спеціаліста та магістра будь-якого профілю значну роль відіграє відповідно дипломна і магістерська робота.

Виконанням і захистом дипломної і магістерської роботи завершується навчання у вищому навчальному закладі та є основою отримання вищого освітньо-кваліфікаційного рівня відповідно “Спеціаліст” і “Магістр”.

Дипломна і магістерська роботи – це кваліфікаційні навчально-наукові дослідження студентів, які виконуються на завершальному етапі навчання у вищому навчальному закладі.

Дипломна і магістерська роботи – це самостійні науково-дослідницькі роботи, які виконують кваліфікаційну функцію, тобто готуються з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня відповідно спеціаліста та магістра.

Основне завдання їх авторів – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Дипломна і магістерська роботи – самостійні дослідження, підсумковий результат теоретичних і професійних знань, прояв творчих аналітичних якостей, який дає можливість оцінити знання, набуті студентом (слухачем Центру довузівської, післядипломної та магістерської підготовки) в Університеті, та вміння їх застосовувати на практиці.

Ці випускні кваліфікаційні праці наукового змісту мають внутрішню єдність і відображають хід та результати розробки вибраної теми. Вони являють собою новий по суті і досить специфічний вид кваліфікаційної роботи.

Дипломна і магістерська роботи, з одного боку, мають узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки спеціаліста і магістра, а з іншого – є самостійними оригінальними науковими дослідженнями студентів, у розробці яких зацікавлені установи, організації або підприємства, зокрема банківські установи.

Дипломна і магістерська роботи носять комплексний характер: це підсумок вивчення різних дисциплін, передбачених навчальним планом, а також програмою виробничої практики і стажування.

2.2. Мета написання дипломних і магістерських робіт

Підготовка та захист дипломної і магістерської робіт мають на меті:

- систематизувати, закріпити і розширити знання відповідної спеціальності, зокрема зі спеціальності “Банківська справа”;
- показати вміння студента використовувати їх при вирішенні конкретних наукових і виробничих завдань. Наприклад, на роботі у банківських установах;
- глибоке та всебічне опрацювання та аналіз навчально-методичної, наукової літератури, нормативно-правових документів;
- застосування різних наукових методів та прийомів аналізу грошово-кредитної сфери економіки;
- розвивати навички самостійної роботи, аналітичної диференціації, опанування методикою дослідження та аналізу;
- підготовка до самостійної творчої роботи – як наукової, так і практичної, що відображає готовність та вміння приймати самостійні управлінські рішення на роботі у банку;
- обґрунтоване використання статистичного і графічного матеріалу, вітчизняної практики та зарубіжного досвіду з досліджуваного питання;

- вміння використовувати комп'ютерні програми для більш ефективного аналізу та обробки інформативного матеріалу;
- глибоке вивчення наукової і навчально-методичної літератури та нормативно-правових документів;
- опанування методикою дослідження та навичками самостійного логічного мислення.

Для економістів у галузі банківської справи дипломна та магістерська роботи означають професійну зрілу розробку актуальних питань теорії та практики функціонування кредитної і банківської системи; грошового обігу; грошово-кредитної політики Національного банку України; банківського менеджменту і маркетингу; кредитно-комерційної та валютно-фінансової діяльності банківських установ, вміння робити узагальнюючо-синтезовану диференціацію світового досвіду, обґрунтувати рекомендації щодо необхідності, ефективності покращення функціонування цих сфер в Україні, знаходити резерви кращої ефективної організації роботи і використання усіх видів ресурсів.

Основне завдання студентів при виконанні дипломної та магістерської робіт полягає у проведенні самостійного комплексного дослідження однієї з актуальних проблем грошового обігу, кредиту і банківської справи, використовуючи знання із загальнотеоретичних та спеціальних дисциплін і практичні матеріали, отримані на переддипломній практиці або стажуванні. При цьому їм необхідно глибоко вивчити літературні джерела з обраної теми, розкрити її зміст як у теоретичному, так і в практичному аспектах на основі прогностичних, звітних та статистичних даних і спостережень, проаналізувати діяльність грошово-кредитної системи, а також зробити відповідні висновки та сформулювати обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення грошового обігу, кредитування і розрахунків в народному господарстві та інших проблем відповідно до потреб сучасного розвитку кредитної системи України.

Дипломна і магістерська роботи повинні містити елементи наукового

пошуку, спрямованого на зміцнення кредитної системи та стабілізацію національної валюти в умовах ринкової трансформації економіки України.

Основну ціль дипломної і магістерської робіт складатимуть їх практичне значення, конкретні пропозиції, аналітичні дослідження і висновки для практики функціонування банківської системи, діяльності конкретної банківської установи, як правило, – тієї, де автор проходить практику, стажування або працює.

Така дипломна або магістерська робота є безпосереднім проявом активності і цілеспрямованості участі студента (слухача магістерської програми) в науково-дослідній роботі, що має конкретне значення і вагомо впливає на формування його як спеціаліста або магістра, який вміє творчо мислити, робити власні висновки.

2.3. Вимоги до змісту дипломних і магістерських робіт

До змісту дипломних і магістерських робіт висуваються такі основні вимоги:

- актуальність теми, відповідність їх сучасному стану певної галузі науки та перспективам розвитку, практичним завданням відповідної сфери. Актуальність у перекладі з латинської означає важливість, практичну значущість розглядуваної проблеми. Дипломна або магістерська робота може претендувати на той чи інший ступінь актуальності тільки тоді, коли її тема відповідає сучасним потребам розвитку суспільства, а питання, що розкриваються в роботі, важливі для розуміння суті і структури діяльності підприємства, зокрема банку;
- вивчення та критичний аналіз монографічних і періодичних видань з теми. Студент має опрацювати достатню кількість опублікованої літератури (підручники, навчальні посібники, монографії, журнальні

статті) з теми дослідження вітчизняних і зарубіжних авторів, критично оцінити їх зміст та зробити висновки;

- вивчення та характеристика історії досліджуваної проблеми та її сучасного стану, а також передового досвіду роботи у відповідній галузі;
- чітка характеристика об'єкта, предмета, мети і задач, методів дослідження та наукової новизни;
- узагальнення результатів, обґрунтування їх, висновки та практичні рекомендації і пропозиції.

Згідно з навчальними планами окремих спеціальностей студенти, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень “спеціаліст” виконують дипломні роботи, а студенти, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень “магістр” – магістерські роботи. До захисту дипломних, магістерських робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану, пройшли і захистили звіт про виробничу практику, стажування (для студентів денної форми навчання), подали в установлений термін дипломну, магістерську роботу і відгуки на неї.

Дипломна, магістерська робота як самостійне навчально-наукове дослідження має виявити рівень загальнонаукової та спеціальної підготовки студента, його здатність застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних проблем, його схильність до аналізу та самостійного узагальнення матеріалу з теми дослідження.

Порядок підготовки та захисту дипломних, магістерських робіт регламентується документами Міністерства освіти та науки України та Положенням, затвердженим ректором Тернопільського державного економічного університету.

РОЗДІЛ 3

СТРУКТУРА ТА ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ДИПЛОМНОЇ І МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Дипломна та магістерська роботи повинні мати насамперед чітку структуру, котра охоплювала б усе коло досліджуваних питань, які у своїй сукупності складають та відображають конкретну наукову проблему.

Зміст і структуру дипломної та магістерської робіт, а також співвідношення їх розділів визначають з урахуванням характеру вибраної теми і необхідності розв'язання тих чи інших проблем.

Дипломна і магістерська роботи повинні послідовно включати:

1. Титульний аркуш (див. Дод. А. 1., А. 2).
2. Зміст (див. Дод. Б. 1, Б. 2).
3. Перелік умовних скорочень та аббревіатур за необхідності (див. Дод. В).
4. Вступ (див. Дод. Д. 1, Д. 2).
5. Основну частину.
6. Висновки (див. Дод. Е. 1, Е. 2).
7. Список використаних джерел.
8. Додатки.

Примірна структура дипломної, магістерської роботи має наступний вид:

Вступ.

Розділ 1. Викладення теоретичних питань досліджуваної теми.

Висновки до розділу 1 (для магістерських робіт).

Розділ 2. Аналіз діючої практики банку, що відповідає темі дослідження. Проводиться на фактичних матеріалах бази переддипломної практики, стажування, роботи.

Висновки до розділу 2 (для магістерських робіт).

Розділ 3. Розробка пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення окремих аспектів грошово-кредитної системи України та їх економічне

обґрунтування.

Висновки до розділу 3 (для магістерських робіт).

Висновки.

Список використаних джерел.

Додатки.

Кожен розділ, залежно від обсягу і характеру викладеного матеріалу, повинен складатись з кількох підрозділів, а підрозділи можуть включати пункти.

Наприклад, розділ 1 може включати три підрозділи, розділ 2 – три підрозділи, розділ 3 – як мінімум два підрозділи.

Запропоновані студентом відхилення від рекомендованої структурної побудови роботи можуть бути вирішені з науковим керівником в індивідуальному порядку.

3.1. Титульний аркуш дипломної, магістерської роботи

Титульний аркуш дипломної, магістерської роботи містить (див. Дод. А. 1, А. 2):

- найменування вищого навчального закладу;
- прізвище, ім'я та по батькові автора;
- назву дипломної, магістерської роботи;
- вчене звання, науковий ступінь, посаду, прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника;
- місто і рік.

Після титульного аркуша магістерська робота має містити:

- завдання на магістерську роботу (див. Дод. Ж. 1);
- зовнішню рецензію (див. Дод. З. 1);
- внутрішню рецензію магістерської роботи (див. Дод. И);
- відзив наукового керівника (див. Дод. К. 1);

- довідку про впровадження результатів магістерської роботи (див. Дод. Л, за необхідності);
- анотації магістерської роботи (див. Дод. М).

Після титульного аркуша дипломна робота має містити:

- завдання на дипломну роботу (див. Дод. Ж. 2);
- зовнішню рецензію (див. Дод. З. 2);
- відзив наукового керівника (див. Дод. К. 2);

3.2. Зміст

Зміст подають на початку дипломної, магістерської роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаної літератури, додатків та ін. (див. Дод. Б. 1, Б. 2). Сторінка роботи, на якій міститься вступ не номерується. Номери розділів і підрозділів дипломної та магістерської роботи подаються тільки арабськими цифрами. Назва розділу подається великими літерами.

Наприклад,

РОЗДІЛ 1

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ КРЕДИТУВАННЯ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ

У назвах підрозділів перша літера – велика, усі інші малі.

Наприклад,

1.1. Необхідність, суть функції і роль кредиту

3.3. Перелік умовних скорочень та абревіатур

За необхідності, якщо в дипломній, магістерській роботі вжито специфічну абревіатуру, а також використано маловідомі скорочення, то їх перелік повинен

бути поданий в дипломній, магістерській роботі у вигляді окремого списку, який розміщують перед вступом.

Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва наводять, аббревіатуру, скорочення, а справа – їх детальну розшифровку (див. Дод. В).

Якщо в дипломній, магістерській роботі аббревіатура, скорочення та інше повторюються менше трьох разів, то перелік не складають, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

При написанні дипломних і магістерських робіт рекомендується уникати надмірного вживання різних скорочень та аббревіатур.

3.4. Вступ

Вступ до дипломної, магістерської роботи розкриває актуальність, сутність і стан дослідженості наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження.

У вступі подають загальну характеристику магістерської, дипломної роботи в наступній послідовності (див. Дод. Д. 1, Д. 2):

- актуальність теми, що вивчається, її практична значущість;
- огляд літератури з теми дослідження;
- мета і задачі дослідження;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методологічні основи та інформаційна база дослідження;
- наукова новизна;
- практичне значення отриманих результатів;
- структура та зміст роботи.

Наявність усіх зазначених структурних частин у вступі роботи є обов'язковою (детальніше про них у п. 4.7 посібника).

3.5. Основна частина

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів, пунктів і підпунктів.

У розділах основної частини:

- **Розділ 1.** Висвітлюються теоретичні положення досліджуваної теми, критично осмислюються різні точки зору на те чи інше питання та аргументується власна думка.

- **Розділ 2.** Дається коротка характеристика сучасного стану досліджуваного питання, сфери банківської діяльності, аналізуються статистичні матеріали та (або) фактичні дані установи банку, клієнтів банку, в основному бази стажування або роботи.

- **Розділ 3.** Подаються проблеми щодо функціонування відповідної сфери банківської діяльності та обґрунтовуються шляхи їх вирішення, в т. ч. і з урахуванням зарубіжного досвіду.

Для магістерських робіт у кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділах наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць. Обсяг висновків до кожного розділу магістерської роботи має становити не менше 1 – 1,5 сторінки машинописного тексту.

3.6. Висновки

Логічним завершенням дипломної і магістерської роботи є **висновки**. Головна їх мета – підсумки проведеної роботи. У висновках коротко підводяться підсумки дослідження, **по пунктах** формуються основні результати, окремі лаконічні положення, методичні рекомендації та пропозиції автора щодо ефективнішого розв’язання проблематики (див. Дод. Е. 1, Е. 2). Дуже важливо, щоб вони відповідали поставленим завданням. У висновках необхідно зазначити

не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, а й недоліки та проблеми практичного функціонування банківських, грошово-кредитних і платіжних систем, а також конкретні рекомендації щодо їх усунення. Основна вимога до заключної частини – не повторювати (не копіювати окремі абзаци, сторінки) змісту вступу, основної частини роботи і висновків, зроблених у розділах.

Обсяг висновків 3 – 5 сторінок.

3.7. Список використаних джерел

Список використаних джерел складається на основі робочої картотеки і відображає обсяг використаної літератури та ступінь вивченості досліджуваної теми. Список використаних джерел повинен містити бібліографічний опис літератури, використаної студентом під час роботи над темою. Укладаючи його, необхідно дотримуватися вимог державного стандарту. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка, літературу слід розташовувати в алфавітному порядку авторів та назв праць, спочатку видання українською мовою, потім – іноземними. Бібліографічні записи в “Списку використаних джерел” повинні мати порядкову нумерацію. У тексті роботи слід давати у **квадратних дужках** посилання на номери списку. Якщо необхідно вказати номер сторінки, її ставлять через кому після номера видання у “Списку використаних джерел”.

У список використаних джерел включають законодавчі, нормативно-методичні, монографічні, статистичні матеріали, які використовувались при написанні роботи. На кожне джерело, яке є працею одного чи кількох авторів, вказуються прізвище та ініціали авторів, повна назва роботи, місце видання, видавництво, рік і кількість сторінок. Послідовність розташування джерел у списку використаних джерел у п. 5.4 даного посібника. При використанні статей періодичної преси вказують прізвище та ініціали автора, назву статті, назву

видання, номер журналу і сторінки, на яких вміщена публікація (чи рік і дату випуску газети).

Залежно від назви і наукового значення теми список використаних джерел може бути орієнтовно в межах 50 – 70 найменувань літератури для дипломних робіт і 70 – 90 для магістерських робіт.

3.8. Додатки

Завершуючи написання дипломної, магістерської роботи, необхідно систематизувати ілюстративний матеріал. Ілюстрації можна подавати у тексті або оформляти у вигляді додатків.

До додатків доцільно включати відповідні розрахунки, допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття дипломної і магістерської роботи з посиланням на них у тексті:

- таблиці допоміжних цифрових даних;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Усі **додатки** повинні мати порядкову нумерацію та назви, що відповідають їхньому змісту.

РОЗДІЛ 4

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ І МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Дипломну і магістерську роботу доцільно виконувати в такій послідовності:

- 4.1. Вибір і затвердження тем дипломних і магістерських робіт.
- 4.2. З'ясування об'єкта і предмета, визначення мети і завдань дослідження.
- 4.3. Вивчення та відбір літератури з теми.
- 4.4. Використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет.
- 4.5. Складання попереднього плану.
- 4.6. Робота над основним текстом дипломної і магістерської роботи.
- 4.7. Написання вступу.

4.1. Вибір і затвердження тем дипломних і магістерських робіт

Вибір теми є важливим моментом у написанні дипломної і магістерської роботи.

Тематика дипломних і магістерських робіт розробляється, пропонується і затверджується випусковою кафедрою, зокрема кафедрою банківської справи, згідно з програмами курсів, які забезпечують фахову підготовку спеціаліста чи магістра зі спеціальності “Банківська справа”. Виписка з протоколу засідання кафедри передається до деканату факультету банківського бізнесу для узгодження проекту наказу по Університету. Кожного навчального року тематика дипломних і магістерських робіт обов'язково поновлюється.

Вибір теми дипломної і магістерської роботи повинен бути усвідомленим і виваженим, обумовлений врахуванням здібностей та інтересів студента, або логічним продовженням попередніх наукових досліджень: дипломної роботи (для магістрів), курсових робіт, рефератів, доповідей на наукових конференціях,

семінарах та ін. Тема дипломної і магістерської роботи повинна відповідати нахилам та творчим можливостям автора як з точки зору вибору для дослідження певної сфери грошово-кредитних відносин, так і характеру роботи.

При обранні теми основними критеріями повинні бути:

- актуальність;
- наявність теоретичних джерел (підручників, навчальних посібників, монографій, статей) та фактичного матеріалу;
- можливість виконання теми у вищому навчальному закладі;
- наукова новизна;
- перспективність розв'язання важливих проблем;
- безпосередній зв'язок з потребами практичної діяльності грошово-кредитної системи;
- можливість впровадження результатів дослідження у діючу банківську практику;
- достатня обізнаність студента і наявність необхідних знань та навичок.

Тему дипломної і магістерської роботи дослідник вибирає самостійно. **При цьому студенти не можуть писати одну однакову тему.** При необхідності він може отримати консультації у викладачів кафедри. Студент має право самостійно запропонувати власну тему, якої немає у пропонованому переліку тематики. Така тема розглядається і затверджується на засіданні кафедри банківської справи.

Протягом вересня студенти вибирають тему дипломної і магістерської роботи із затвердженого переліку і подають заяви на ім'я завідувача випускової кафедри з проханням затвердити її. Вибір теми магістерської роботи здійснюється у процесі вивчення дисципліни “Методологія наукових досліджень”. Темі магістерських робіт закріплюються за студентами і затверджуються наказом по Університету.

4.2. З'ясування об'єкта і предмета, визначення мети та завдань дослідження

При з'ясуванні **об'єкта, предмета і мети** дослідження необхідно зважати на те, що між ними і темою дипломної (магістерської) роботи є системні логічні зв'язки. **Об'єктом дослідження** є вся сукупність відношень різних аспектів теорії і практики науки, яка слугує джерелом необхідної для дослідника інформації. **Предмет дослідження** – це тільки ті суттєві зв'язки та відношення, які підлягають безпосередньому вивченню в даній роботі, є головними, визначальними для конкретного дослідження. Таким чином, предмет дослідження є вужчим, ніж об'єкт. Власне на розкриття предмету дослідження спрямовано зміст дипломної і магістерської роботи.

Правильне, науково обґрунтоване визначення об'єкта дослідження – це не формальна, а суттєва, змістова наукова акція, зорієнтована на виявлення місця і значення предмета дослідження в більш цілісному і широкому понятті дослідження. Треба знати, що **об'єкт дослідження** – це частина об'єктивної реальності, яка на даному етапі стає предметом практичної і теоретичної діяльності людини як соціальної істоти (суб'єкта). **Предмет дослідження** є таким його елементом, який включає сукупність властивостей і відношень об'єкта, опосередкованих людиною (суб'єктом) у процесі дослідження з певною метою в конкретних умовах.

Приклади формулювання об'єкта і предмета дослідження:

Приклад № 1. **Об'єктом дослідження** є інноваційно-інвестиційна діяльність підприємств в умовах ринкового розвитку економіки.

Предметом дослідження є економічні відносини, які виникають у процесі інноваційно-інвестиційного кредитування з приводу створення капіталу в процесі суспільного відтворення.

Приклад № 2. **Об'єкт і предмет дослідження.** **Об'єктом дослідження** є сфера економічних відносин, що виникають між кредиторами і позичальниками

з приводу перерозподілу вартості у грошовій і товарній формі на умовах повернення та платності для забезпечення розширеного відтворення і споживання.

Предметом дослідження є діяльність банківських установ, спрямована на кредитування підприємств для забезпечення їх тимчасових потреб у грошових ресурсах.

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Кінцевий результат дослідження передбачає вирішення студентами проблемної ситуації, яка відображає суперечність між типовим станом об'єкта дослідження в реальній практиці і вимогами суспільства до його більш ефективного функціонування.

Наявність поставленої мети дослідження дозволяє визначити **завдання дослідження**, які можуть включати такі складові:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх вивчення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);
- всебічне (за необхідності й експериментальне) вивчення практики вирішення даної проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і труднощів, їх причин, типових особливостей передового досвіду; таке вивчення дає змогу уточнити, перевірити дані, опубліковані в спеціальних неперіодичних і періодичних виданнях, підняти їх на рівень наукових фактів, обґрунтованих у процесі спеціального дослідження;
- обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;
- експериментальна перевірка запропонованої системи заходів щодо відповідності її критеріям оптимальності, тобто досягнення максимально

важливих у відповідних умовах результатів вирішення цієї проблеми при певних затратах часу і зусиль;

- розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних установ (організацій).

Таким чином, завдання дипломної і магістерської роботи конкретизують її загальну мету і підпорядковані її досягненням.

Приклади формулювання мети і задач дипломної і магістерської роботи:

Приклад № 1. Метою магістерської роботи є дослідження теоретичних питань кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності в умовах реформування економіки та розробка практичних рекомендацій щодо його активізації.

Поставлена мета визначила постановку та розв'язання таких наукових і практичних задач:

- дослідити теоретичні основи інвестицій, інновацій та інноваційно-інвестиційного кредитування;
- визначити роль банків у активізації інноваційно-інвестиційного процесу;
- вивчити та оцінити сучасний стан інноваційно-інвестиційної діяльності та механізм її кредитування;
- на основі аналізу формування інвестиційних ресурсів дослідити тенденції й обґрунтувати напрямки розвитку системи інноваційно-інвестиційного кредитування;
- вивчити проблеми розвитку інноваційно-інвестиційного кредитування підприємств в умовах стабілізації фінансово-кредитного ринку;
- проаналізувати можливості створення оптимального економічного середовища для банківських інвестицій.

Таким чином розв'язання проблем в розділах основної частини магістерської і дипломної роботи має бути підпорядковане поставленій меті і завданням дослідження.

Приклад № 2. Мета та задачі дослідження. Метою дипломної роботи є обґрунтування теоретичних основ організації кредитування позичальників, з'ясування сучасного стану кредитної діяльності банківських установ, удосконалення методики аналізу кредитоспроможності підприємств і форм забезпечення повернення банківських кредитів з урахуванням досвіду країн з ринковою економікою.

Для досягнення поставленої мети передбачено постановку, формулювання і розв'язання наступних наукових й практичних задач:

- дослідити теоретичні основи організації кредитування підприємств за умов ринкового реформування економіки;
- визначити сутність кредитної політики банківської установи, обґрунтувати специфічні принципи та цілі її формування і проведення;
- обґрунтувати та визначити місце і роль банківського кредиту серед джерел формування активів підприємств;
- проаналізувати діючу практику банківського кредитування підприємств;
- узагальнити зарубіжний і вітчизняний досвід й визначити можливості удосконалення методики оцінки кредитоспроможності позичальників банківських установ;
- проаналізувати тенденції та обґрунтувати напрямки розвитку системи банківського кредитування.

4.3. Вивчення та відбір літератури з теми

Методологічною основою виконання дипломної, магістерської роботи є теоретичні дослідження вітчизняних та зарубіжних економістів в сфері грошово-кредитних відносин та банківської справи, Закони України, які

приймаються Верховною Радою України, укази Президента України, декрети і постанови Кабінету Міністрів України, нормативноправові акти Національного банку України, що опубліковані, зокрема в журналі “Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності”, та положення банківських установ.

Основними статистичними матеріалами для оцінки банківської діяльності є журнал “Бюлетень Національного банку України”, бухгалтерська звітність (баланси та ін.), банківських установ та їх клієнтів.

Написання дипломної і магістерської роботи можливе після ознайомлення з основними літературними джерелами з теми дослідження. Для їх виявлення та опрацювання необхідно використовувати різні джерела пошуку. Зокрема:

- каталоги і картотеки наукової бібліотеки вищого навчального закладу, а також провідних бібліотек міста;
- виноски і посилання в підручниках, навчальних посібниках, монографіях, журнальних статтях та ін.

При підборі літератури з обраної теми студент може використати окремі джерела зі списку рекомендованої роботи, наведеного в розділі 8. Особливу увагу слід приділити вивченню нових видань монографій, підручників, навчальних посібників, а також наукових статей у таких журналах як “Вісник Національного банку України”, “Банківська справа”, “Фінанси України” та ін.

Вивчення літератури з вибраної теми доцільно починати із загальних робіт (підручники, навчальні посібники), де проблема відображається в цілому, щоб мати загальне уявлення щодо основних питань, а потім перейти до вузької літератури (монографії, статті журналів). На першому етапі доцільно опрацювати якнайбільше джерел, а потім перейти до вивчення джерел, які мають безпосереднє відношення до теми дипломної або магістерської роботи.

Для полегшення аналізу літературних джерел доцільно мати власні примірники книг, журналів або ксерокопії розділів підручників, навчальних посібників, монографій, журнальних статей з теми дослідження. Ксерокопії доцільно згрупувати за розділами або підрозділами в папки.

Конспектуючи матеріал, треба виписувати тільки те, що стосується теми дипломної або магістерської роботи. Виписувати цитати треба на одну сторону окремих аркушів паперу розміру А4. Це дозволить систематизувати накопичений матеріал за розділами і підрозділами. Кожна цитата, приклад, цифровий матеріал мають супроводжуватися точним описом джерела з позначенням сторінок, на яких опубліковано цей матеріал, тому що при написанні дипломної, магістерської роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі результати. Застосування так званих розлапкованих цитат, коли думки іншого автора видаються за особисті, розглядається як грубе порушення літературної та наукової етики, кваліфікується як плагіат. У разі використання запозиченого матеріалу без посилання на автора та джерело дипломна, магістерська робота не допускається до захисту.

Однак студент повинен спиратися на праці інших авторів: чим ширше і різноманітніше коло джерел, які студент використовував, тим вищою є теоретична та практична цінність його дослідження.

Одним з основних показників значення наукового результату є **індекс цитування**, який визначає кількість посилань на ту чи іншу статтю, автора, журнал. Чим вищий цей показник, тим авторитетнішим є автор, тим вищий його науковий рейтинг.

Після конспектування матеріалу необхідно перечитати його знову, щоб склалося цілісне уявлення про предмет вивчення. Щоб зібрати матеріал з одного питання (підрозділу) разом, можна розділити ті конспекти, де розглянуто кілька питань з теми дослідження.

Запорука успіху розкриття теми – це правильна та логічна структура дипломної, магістерської роботи.

Процес уточнення структури складний і може тривати протягом усієї роботи над дослідженням. **Попередній план роботи** треба обов'язково показати науковому керівникові, щоб не переписувати текст роботи.

Готуючись до **викладення тексту дипломної, магістерської роботи**, доцільно ще раз уважно прочитати її назву, що містить проблему, яка повинна бути розкрита. Проаналізований та систематизований матеріал викладається відповідно до плану у вигляді окремих розділів і підрозділів. Кожний розділ висвітлює самостійне питання, а підрозділ – окрему частину цього питання.

Тема має бути розкрита без пропуску логічних ланок. Тому, починаючи працювати над розділом, треба відмітити його головний напрям, а також питання кожного підрозділу. Тези необхідно підтверджувати фактами, думками різних авторів, результатами анкетування та експерименту, аналізом конкретного практичного досвіду. Треба уникати безсистемного викладення фактів без достатнього їх осмислення та узагальнення.

Думки мають бути пов'язані між собою логічно, увесь текст має бути підпорядкований одній головній ідеї. Один висновок не повинен суперечити іншому, а підкріплювати його. Якщо висновки не будуть пов'язані між собою, текст втратить свою єдність. Один доказ має впливати з іншого.

Достовірність висновків загалом підтверджується **вивченням практичного досвіду роботи** конкретних установ, щодо яких проводиться дослідження, зокрема банківських установ та їх клієнтів.

Оперативно і в повному обсязі зібрати практичний матеріал, узагальнити його та систематизувати допоможе оволодіння студентом основними **методами дослідження:**

- спостереженням,
- експериментом,
- бесідою,
- анкетуванням,
- інтерв'ю,
- математичними методами обробки кількісних даних,
- методом порівняльного аналізу та ін.

Найкращих результатів можна досягти при комплексному використанні цих методів, проте слід мати на увазі, що залежно від особливостей теми дослідження, специфіки предмета і конкретних умов окремі методи можуть набути переважного значення.

Накопичуючи та систематизуючи факти, треба вміти визначити їх достовірність і типовість, найсуттєвіші ознаки для наукової характеристики, аналізу, порівняння. Аналіз зібраних матеріалів слід проводити у сукупності, з урахуванням усіх сторін відповідної сфери діяльності (чи установи). Порівняльний аналіз допомагає виділити головне, типове в питаннях, що розглядаються, простежити зміни, що сталися в роботі банківських установ протягом останніх років, виявити закономірності, проаналізувати причини проблем у їх функціонуванні, визначити тенденції та перспективи подальшого розвитку.

Кількісні дані, що ілюструють практичний досвід роботи, можна проаналізувати за методом ранжованого ряду, розподіливши матеріали за роками, звівши їх у статистичні таблиці, таблиці для порівняння та ін., що дозволить зробити конкретні висновки.

Таким чином, широке використання відомих у науці методів накопичення, вивчення, систематизації фактів та практичного досвіду в цілому дасть змогу виконати основне завдання дипломного, магістерського дослідження: поєднати різні роз'єднані знання в цілісну систему, вивести певні закономірності, визначити подальші тенденції розвитку теорії та практики відповідної сфери діяльності.

4.4. Використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет

В сучасних умовах, окрім літературних джерел інформації, для написання дипломних і магістерських робіт важливе місце у процесі пошуку даних належить мережі Інтернет.

Заснована ще у 50-х рр. минулого століття Всесвітня мережа нині налічує своїми користувачами близько 600 млн. осіб по всьому світу і надає можливість отримання різноманітної інформації із будь-яких сфер людської діяльності, включаючи економіку. При цьому важливою позитивною рисою інформаційних ресурсів мережі Інтернет є їхня актуальність, що відображається найбільш новітніми цифровими даними, які розкривають тенденції економічного розвитку загалом і банківської системи зокрема, а також найважливішими законодавчими і нормативними актами, що діють у даний момент часу і спрямовані на регулювання господарської діяльності.

Позитивною рисою інформаційних ресурсів мережі Інтернет є також широкий доступ до зарубіжних джерел інформації, що розкривають теорію і практику організації банківської справи за кордоном.

Тому зрозуміло, що для написання дипломних і магістерських робіт можуть активно використовуватись джерела інформації з мережі Інтернет. Для їх знаходження використовуються спеціальні програми пошуку та перегляду інформації, що мають назву браузер. Найпростіший спосіб отримання у Всесвітній мережі потрібної інформації – це коли відома точна адреса потрібного сайту. Наприклад, адреса сайту Міжнародного валютного фонду – www.imf.org. Набравши її у потрібному місці (в адресному рядку) в програмі Internet explorer, можна одразу отримати доступ до необхідного сайту чи сторінки у мережі.

Якщо ж адреса сайту невідома, а є лише загальне тематичне спрямування пошуку інформації для даної дипломної чи магістерської роботи, то можна використовувати пошукову систему.

Пошукова система – це спеціалізовані сайти, створені для пошуку потрібної інформації у мережі Інтернет. Такими можуть, наприклад, бути: Google (<http://www.google.com>), Yahoo! (<http://www.yahoo.com>), AltaVista (<http://altavista.com>) та інші.

Інформацію у пошуковій системі можна віднайти як за тематичними розділами, що пропонуються, так і за ключовими словами, використовуючи спеціальні команди типу “Find” (знайти), “Go” (перейти) і так далі.

Важливо наголосити, що на відміну від традиційних літературних джерел інформації, Інтернет – це мережа, де кожна сторінка пов’язана із десятками інших за допомогою гіперпосилань. Це дозволяє отримати іншу важливу інформацію без додаткового окремого пошуку. Текст, що містить гіперпосилання, як правило, виділено іншим кольором та підкреслено. Завдяки гіперпосиланням можна рідше набирати ту чи іншу Інтернет адресу в адресному рядку браузера.

Використання інформаційних ресурсів мережі Інтернет дозволяє отримати додаткову інформацію з різних проблем функціонування грошово-кредитної системи країни. Зокрема, це стосується таких напрямів як:

- 1) законодавче та нормативне забезпечення банківської діяльності (для цього, наприклад, можна використовувати офіційні сайти Верховної Ради України – www.rada.kiev.ua, www.rada.gov.ua, а також Кабінету Міністрів України – www.kmu.gov.ua);
- 2) функціонування центрального банку, грошово-кредитна політика і ситуація на фінансовому ринку країни (наприклад, офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua);
- 3) інформація про діяльність окремих комерційних банків (наприклад, сайт АППБ “Аваль” – www.aval.ua).

Водночас потрібно розуміти, що інформаційні ресурси мережі Інтернет можуть слугувати лише додатковими, а не основними джерелами даних для підготовки магістерських і дипломних робіт. Головними джерелами інформації для цього мають слугувати традиційні джерела у вигляді монографічної та навчальної літератури, а також періодичних фахових видань.

Порядок оформлення сайтів мережі Інтернет у списку використаних джерел:

1. Офіційний сайт Верховної ради України: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) .
2. Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>.

4.5. Складання попереднього плану

Після вивчення основної та додаткової літератури (відповідно до графіку) складається план дипломної, магістерської роботи. Студент, виходячи з теми роботи і опрацьованої літератури, складає перелік основних питань, які треба викласти в дипломній, магістерській роботі. Потім визначається послідовність втілення питань в роботі, враховуючи, що:

- у вступі обґрунтовується актуальність дослідження, описуються мета та задачі дослідження, його об'єкт і предмет, вказуються методи дослідження, наводиться практичне значення отриманих результатів, структура та зміст роботи;
- основна частина складається, в основному, з трьох розділів, які поділяються на три-два підрозділи і за змістом мають відповідати спрямованості теми, підпорядковуватись меті та завданням, бути органічно взаємопов'язаними, мати приблизно однаковий обсяг;
- у висновках подаються основні результати дослідження та напрямки вирішення проблем у відповідній сфері банківської діяльності.

4.6. Робота над основним текстом дипломної, магістерської роботи

Зміст розділів дипломної, магістерської роботи повинен відповідати її назві. **До кожного розділу магістерської роботи подаються короткі висновки – до 1 – 1,5 сторінки.** Структура основної частини повинна мати такий вид.

Розділ 1 містить загальну теоретичну характеристику досліджуваної теми, що розглядається на основі найновітніших теоретичних розробок, критичний аналіз різноманітних точок зору на те чи інше питання та аргументацію власної думки. Тому головним у першому розділі є глибоке вивчення літературних джерел з обраної теми і розкриття змісту проблеми в теоретичному аспекті. Теоретичний розділ потребує аналізу та уточнення понятійного апарату відповідної сфери банківської діяльності, тобто термінів і понять, що їх позначають.

Висновки до розділу 1 (для магістерських робіт).

Розділ 2 включає аналіз діючої практики і сучасного стану у сфері банківської діяльності, що стосується обраної теми дослідження. Головним у другому розділі є аналіз практичних і статистичних даних установи банку, в основному бази стажування або переддипломної практики. Тому слід уважно підійти до підбору фактичного матеріалу, який найкраще характеризує об'єкт дослідження. Для цього потрібно проаналізувати звітні дані банку, що характеризують грошово-кредитні відносини (залежно від теми дослідження) та відобразити їх в графічному матеріалі (таблицях, схемах, діаграмах). На основі аналізу досліджуваного матеріалу, особистих спостережень і критичної оцінки банківської практики у даному розділі уточнюються діючий стан і негативні сторони, розглядаються причини недоліків та вказуються можливості покращення діяльності установ банків.

Висновки до розділу 2 (для магістерських робіт).

Розділ 3 розглядає шляхи впровадження пропозицій-рекомендацій у банківську практику, обґрунтування економічної ефективності від їх використання. Висвітлюються проблеми і обґрунтовуються пропозиції-рекомендації щодо вдосконалення банківської справи в Україні, стабілізації грошового обігу, активізації кредитного процесу, валютних операцій стосовно до теми дослідження; пропозиції щодо покращення окремих напрямків діяльності установ банку. У третьому розділі висвітлюється розвиток певної сфери банківської діяльності та

грошово-кредитних відносин комерційних банків у світовій практиці і перспективи їх впровадження у вітчизняній банківській системі як на макро- так і мікрорівні.

Висновки до розділу 3 (для магістерських робіт).

4.7. Написання вступу

Вступ доцільно писати після того, як написана основна частина дипломної, магістерської роботи.

У вступі подають (див. Дод. Д. 1, Д. 2):

- **Актуальність теми.** Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (наукової задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку банківської справи, особливо для умов економічної системи України.

Приклади формулювання актуальності теми:

Приклад № 1. Актуальність теми. З подоланням економічної кризи в Україні особливої уваги набувають питання розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, необхідності забезпечення економічного росту та залучення інвестиційних ресурсів у виробництво. Особливу роль в активізації інноваційно-інвестиційної діяльності відіграють банки, які виступають посередниками в акумулюванні та перерозподілі тимчасово вільних коштів, стаючи, тим самим, інститутами так званого передавального механізму, який опосередковує формування інвестиційних ресурсів та їх розміщення.

Разом з тим, вирішення проблеми залучення ресурсів банків до інвестування економіки має свої особливості. Специфіка періоду економічних реформ України зумовлює ситуацію, за якої інвестиційні ресурси одного з основних учасників інвестиційного ринку – банківської системи, упродовж тривалого періоду функціонують у досить обмежених сегментах цього ринку. Вони поступово переливаються між ринком державних цінних паперів, короткостроковим кредитуванням суб'єктів реального сектора та

міжбанківським ринком, беручи незначну участь у формуванні загального інвестиційного потоку в країні, що в умовах слабкості позицій інших учасників інвестиційного ринку виступає одним із негативних чинників відтворювального процесу.

Приклад № 2. Актуальність теми дослідження. В сучасних умовах в економіці України намітилися позитивні тенденції призупинення спаду та початку економічного зростання, темпи та стійкість котрого залежать від здатності банківської системи забезпечувати потреби суб'єктів господарювання необхідними грошовими ресурсами. Разом з тим, загальні тенденції сучасного розвитку кредитних операцій вітчизняних банків свідчать про суттєве послаблення ролі банківського кредиту в забезпеченні виробничого сектора додатковими грошовими коштами.

У зв'язку з цим актуального значення набуває вирішення проблеми вдосконалення кредитної діяльності банківських установ. Банки повинні організовувати кредитні операції таким чином, щоб вони давали максимально можливий прибуток, одночасно намагаючись знизити ризик, безпосередньо пов'язаний з механізмом надання і погашення банківських кредитів.

- **Огляд літератури з теми дослідження.** Включають найбільш цінні, актуальні роботи (10 – 15 джерел). В огляді наводяться ініціали та прізвище автора, а поруч у дужках можуть проставлятися порядкові номери бібліографічного запису цієї роботи в списку використаних джерел. Закінчити огляд треба коротким висновком про ступінь висвітленості в літературі основних аспектів теми.

Приклади формулювання огляду літератури з теми дослідження:

Приклад № 1. Кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств є важливою частиною інноваційно-інвестиційного процесу. Необхідність активізації механізму кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств в умовах реформування економіки зумовила появу значної кількості праць вітчизняних авторів, присвячених дослідженню ролі

банківської системи у кредитуванні інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. Провідне місце в розробці цієї теми належить таким відомим економістам як І. О. Бланк, А. П. Вожжов, А.Ф. Гойко, Б. В. Губський, О.В.Дзюблюк, В. Д. Лагутін, Б. Л. Луців, Т. В. Майорова, А. А. Пересада та інші.

Приклад № 2. Значний внесок у розробку питань кредитування банківськими установами підприємств зробили зарубіжні економісти В. Лексис, Е. Рід, С. П. Роуз, Дж. Ф. Сінкі. Дослідженню теорії і практики організації кредитних відносин між банківськими установами та підприємствами за умов наближення до міжнародних стандартів банківського кредитування сприяють праці вітчизняних вчених-економістів О. В. Васюренка, І. С. Гуцала, О.В.Дзюблюка, О. Т. Євтуха, Б. С. Івасіва, Т. Т. Ковальчука, Б. Л. Луціва, А.М.Мороза, О. В. Пернарівського, Ю. А. Потійка, М. І. Савлука, Р. І. Тиркала, Я. І. Чайковського. Серед російських вчених слід назвати праці В. Н. Єдронової, В.І. Колесникова, Л. П. Кролівецької, О. І. Лаврушина, А.І.Ольшаного, Г.С.Панової, В. М. Усоскіна, В. А. Челнокова та інших. Але в їхніх працях досліджуються або окремі аспекти функціонування кредитних відносин, або їх дія на певних етапах економічного розвитку, причому недостатньо уваги приділено особливостям і напрямкам їх розвитку в умовах формування ринкової економіки.

Кредитування підприємств в Україні потребує подальших наукових досліджень і розробок. Зокрема актуальною сьогодні є розробка теоретичних пропозицій і рекомендацій з удосконалення банківського кредитування підприємств, широке практичне використання котрих допоможе банківській системі України підвищити ефективність діяльності всіх кредитних інститутів у процесі кредитування підприємств.

Об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і практичних розробок з проблем удосконалення кредитної діяльності

банківських установ для забезпечення стабільності функціонування банківської системи України обумовила вибір об'єкта, теми дослідження та її актуальність.

- **Мета і зміст поставлених задач.** Формулюють основну мету роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети.

- **Об'єкт і предмет дослідження.** Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага студента (слухача), оскільки предмет дослідження визначає тему дипломної, магістерської роботи, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

- **Методи дослідження.** Подають перелік використаних методів дослідження та досягнення поставленої в роботі мети. Теоретико-методологічну основу магістерської роботи становить сучасна економічна теорія, критичний синтез класичних теорій і новітніх поглядів на поставлену проблему. Для оцінки грошово-кредитних відносин використовуються різноманітні методи, серед яких метод аналізу і синтезу, статистичні, економіко-математичні методи, порівняльний аналіз динаміки показників. Емпіричною основою дослідження є результати конкретних економічних досліджень, зарубіжний і вітчизняний досвід банківської діяльності. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитись в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Приклади формулювання методів дослідження:

Приклад № 1. **Методи дослідження** ґрунтуються на системному аналізі економічних явищ і синтезі їх результатів. На основі діалектичного методу пізнання проведено вивчення та визначення напрямків вдосконалення кредитування підприємств. для дослідження стану кредитних взаємовідносин та банківських установ, а також при вивчення кредитоспроможності позичальників

використані статистичні, математичні методи, методи прогнозування, економічного аналізу та спостереження.

Статистичну і фактологічну основу дослідження складають закони України, постанови та декрети Кабінету Міністрів України, укази Президента України, нормативні документи Національного банку України, банківських установ, підприємств.

Приклад № 2. Методи дослідження. При виконанні дослідження залежно від конкретних цілей і задач використані методи економічного аналізу та вивчення економічних процесів: нормативно-розрахунковий, групувань, експертних оцінок, багатofакторного аналізу, балансовий, економіко-математичного моделювання та інші.

Дослідження процесу формування фінансових потоків регіонів України здійснювалося на основі використання методу порівняльного аналізу. Оцінку інвестиційної привабливості регіонів проведено з використанням нормативно-розрахункового методу та методів групувань, багатofакторного аналізу. Вдосконалення процесу управління регіональними фінансовими потоками здійснено на основі використання економіко-математичних методів.

Приклад № 3. Методи дослідження. Теоретичною і методологічною основою дипломного (магістерського) дослідження є фундаментальні концепції теорії фінансів і банківської діяльності. При виконанні досліджень залежно від конкретних цілей і задач використано методи економічного аналізу та вивчення економічних процесів: монографічний, нормативно-розрахунковий, індексний, групувань, багатofакторного аналізу, експертних оцінок, балансовий, соціологічний, системно-структурний, економіко-математичного моделювання та інші.

Дослідження сучасного стану банківської системи здійснено з використанням монографічного методу, системно-структурного й багатofакторного аналізу, групувань. При дослідженні ефективності реорганізації та реструктуризації банків використовувалися методи економіко-

математичного моделювання, індексний, експертних оцінок і нормативно-розрахунковий. Розробка рекомендацій щодо вдосконалення механізмів реорганізації, підвищення ліквідності та платоспроможності банків здійснювалася з використанням методів систематизації й узагальнення, багатofакторного аналізу, нормативно-розрахункового та балансового. При обґрунтуванні конкретних напрямків оздоровлення банків та розробці рекомендацій щодо вдосконалення банківського нагляду використано методи вибірки статистичних і облікових даних, групувань, анкетування, системно-структурного аналізу та експертних оцінок.

- **Наукова новизна** показує теоретичне значення одержаних результатів, внесок автора у розв'язання наукової проблеми.

Приклади формулювання наукової новизни:

Приклад № 1. **Наукова новизна** полягає в теоретичному обґрунтуванні і практичному вирішенні комплексу питань, пов'язаних з кредитуванням інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств в умовах розвитку ринкової економіки. У процесі дослідження були отримані такі наукові результати:

- уточнено економічний зміст інвестицій, інновацій та інноваційно-інвестиційного кредитування, що знайшло своє вираження у визначенні його сутності, функцій, виділенні ряду особливостей, а також принципів здійснення;

- визначено роль банків у кредитуванні інноваційно-інвестиційної діяльності. Встановлено, що сам кредит неправомірно розглядати в якості інвестиційного, однак, у цілому в своїй сукупності інноваційно-інвестиційне кредитування стимулює процес формування попиту на продукцію вітчизняних виробників, і, тим самим, забезпечує стійке фінансування їх діяльності та впливає на формування інвестиційних ресурсів підприємств;

- обґрунтовано нові практичні рекомендації щодо активізації інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств шляхом створення оптимального економічного середовища для банківських інвестицій, стимуляції такої

діяльності та на цій основі визначені основні напрямки формування ресурсної бази банку та управління нею.

Приклад № 2. Наукова новизна дипломної роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та практичному вирішенні комплексу питань, пов'язаних з удосконаленням організації банківського кредитування підприємств. Безпосередньо в процесі дослідження одержано такі наукові результати:

– дістало подальшого розвитку визначення суті кредиту як економічної категорії, що виразилось в уточненні його змісту з економічної і правової точок зору. Запропоновано визначити кредит як відособлену частку економічних відносин, пов'язану з рухом позичкового капіталу між кредитором і позичальником у грошовій чи товарній формі на основі укладеного кредитного договору;

– доповнено систему принципів банківського кредитування диференційованим підходом комерційних банків до суб'єктів господарювання, актуальність дотримання котрого в умовах трансформації економіки України визначається нестабільністю економічного розвитку та різним рівнем кредитоспроможності підприємств;

– сформульовано нові елементи механізму кредитування з використанням кредитної лінії. У цьому напрямку розроблено методика визначення ліміту кредитування позичальників у межах кредитної лінії, котру доцільно проводити послідовно на основі даних балансу в три етапи: 1) оцінка кредитоспроможності позичальника; 2) дисконтування активів позичальника з урахуванням чотирьох груп ліквідності активів і класу кредитоспроможності позичальника; 3) зіставлення суми ліміту кредитування з граничною величиною максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, виходячи з нормативних вимог Національного банку України;

– удосконалено методика застосування якісних і кількісних показників у процесі комплексного підходу до оцінки кредитоспроможності позичальників

комерційних банків. Для одержання комплексної перспективної оцінки автором сформульовано як поточну кредитоспроможність позичальника, що оцінюється шляхом порівняння розрахованих коефіцієнтів і показників з їх оптимальними значеннями, так і прогнозу кредитоспроможність, котра оцінюється, виходячи зі зміни оборотності оборотних активів, рентабельності діяльності підприємства та інших показників діяльності позичальника на перспективу (на період дії кредитного договору).

- **Практичне значення.** Вказується які конкретно одержані в магістерській роботі результати можуть мати практичне застосування у банківській справі.

Приклади формулювання практичного значення:

Приклад № 1. Практичне значення. Розроблені в ході дослідження підходи, теоретичні узагальнення, висновки та рекомендації можуть бути використані для активізації інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. Пропозиції автора щодо розширення системи кредитування підприємств можуть бути використані банками України з метою розвитку механізму кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств та забезпечення масштабного інвестиційного кредитування в Україні.

Приклад № 2. Практичне значення отриманих результатів у тому, що вони можуть використовуватись у процесі вдосконалення кредитної політики і кредитних відносин комерційних банків з підприємствами при розробленні методичних підходів до аналізу кредитоспроможності позичальників, удосконаленні форм забезпечення повернення банківських кредитів.

- **Структура дипломної (магістерської) роботи,** тобто перелік її структурних елементів і обґрунтування послідовності їх розміщення.

Приклади формулювання структури дипломної (магістерської) роботи:

Приклад № 1. Структура магістерської роботи. Магістерська робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 118 сторінок комп'ютерного тексту, у

тому числі 20 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел з 107 найменувань, 4 додатків на 6 сторінках.

Приклад № 2. Структура та зміст роботи. Дипломна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Повний обсяг дипломної роботи – 105 сторінок, у тому числі на 12 з них розміщено 10 таблиць, 5 ілюстрацій, 7 додатків, список використаних джерел зі 107 найменувань.

Загальний обсяг вступу у дипломній, магістерській роботі має становити 4 – 7 сторінок.

РОЗДІЛ 5

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНИХ ТА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

5.1. Загальні вимоги

Дипломна, магістерська робота повинна бути оформлена належним чином. Текст дипломної, магістерської роботи друкується на комп'ютері з одного боку стандартного аркуша одностороннього паперу формату А4 (210 x 297 мм), дотримуючись таких вимог:

- текстовий редактор – Word for WINDOWS;
- шрифт – Times New Roman Cyr;
- розмір шрифту – 14 пунктів;
- інтервал – 1,5 (28 – 30 рядків на одній сторінці).

Загальний обсяг повинен становити:

- для дипломної роботи – 80 – 90 сторінок;
- магістерської роботи – 90 – 100 сторінок.

Зазначений вище обсяг дипломних і магістерських робіт включає сторінки комп'ютерного набору на папері формату А4, без врахування списку використаних джерел і додатків.

Текст дипломної, магістерської роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів:

- ліве – 30 мм,
- праве – 10 мм,
- верхнє – 25 мм,
- нижнє – 25 мм.

Вписувати в текст дипломної, магістерської роботи окремі іншомовні слова, формули, умовні знаки можна чорнилом, пастою тільки чорного кольору, при

цьому щільність вписаного тексту повинна бути наближеною до щільності основного тексту.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, які виявилися в процесі друкування дипломної, магістерської роботи, можна виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого тексту (фрагменту рисунка) машинописним способом. Допускається наявність не більше одного виправлення на одній сторінці.

Заголовки структурних частин дипломної, магістерської роботи “ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ” друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу.

Кожну основну структурну частину дипломної, магістерської роботи (“ЗМІСТ”, “ВСТУП”, “РОЗДІЛ”, “ВИСНОВКИ”, “СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, “ДОДАТКИ”) треба починати з нової сторінки. Підрозділи в межах розділу (наприклад, підрозділи 1.2, 1.3, 2.2, 2.3, 3.2), а також висновки до розділів друкуються послідовно, один за одним – не з нової сторінки.

5.2. Нумерація та оформлення ілюстрацій

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою дипломної, магістерської роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок магістерської роботи. Титульний аркуш дипломної, магістерської роботи має єдину форму і реквізити (див. Дод. А. 1, А. 2). На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

За титульним аркушем розміщують зміст магістерської, дипломної роботи (див. Дод. Б. 1, Б. 2).

Безпосереднє викладення тексту роботи (вступ) починається з третьої сторінки.

Такі структурні частини дипломної, магістерської роботи, як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Номер розділу ставлять після слова “РОЗДІЛ 1”, після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: “1.2.” (другий підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка.

Наприклад: “3.2.1.” (перший пункт другого підрозділу третього розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок.

Ілюстрації (схеми, графіки, малюнки, діаграми) і таблиці розміщуються відразу ж після посилань на них у тексті або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках магістерської роботи, включають до загальної нумерації сторінок.

Усі ілюстрації (крім таблиць) позначають словом “Рис.” і нумерують послідовно (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках) в межах розділу.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка (наприклад: Рис. 2.1. Назва малюнка [перший рисунок другого розділу]). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Нижче наведено приклади побудови ілюстрацій:

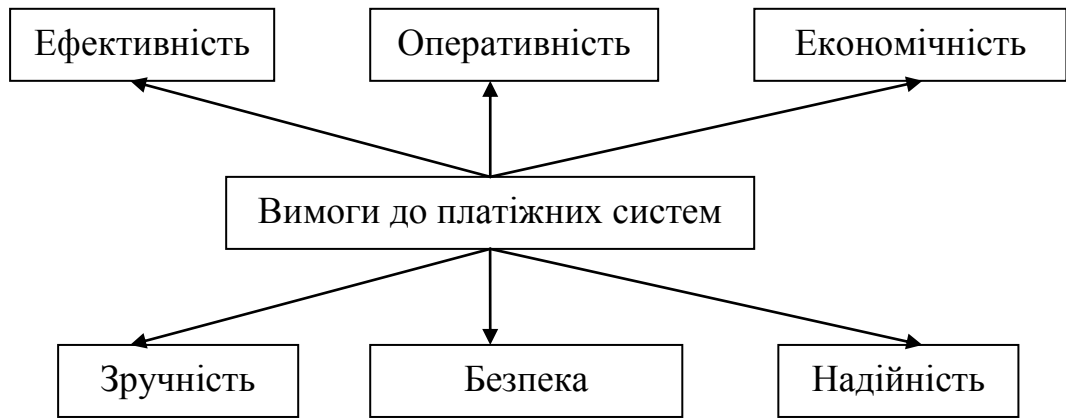

Рис. 1.1. Основні вимоги, які мають задовольняти платіжні системи.

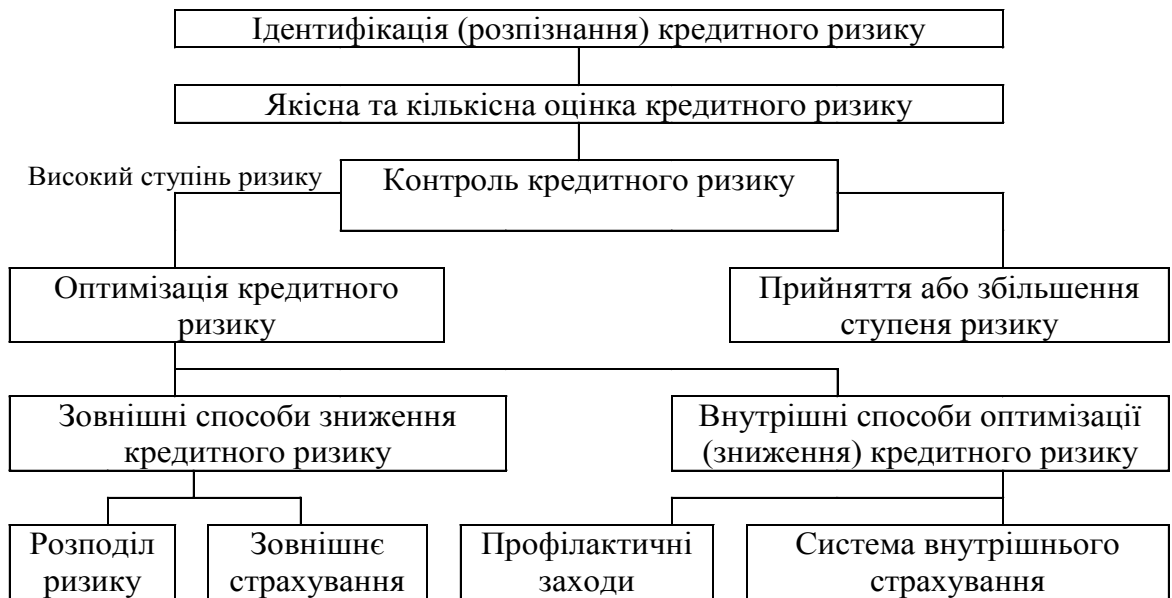

Рис. 1.2. Узагальнена блок-схема процесу управління кредитним ризиком.

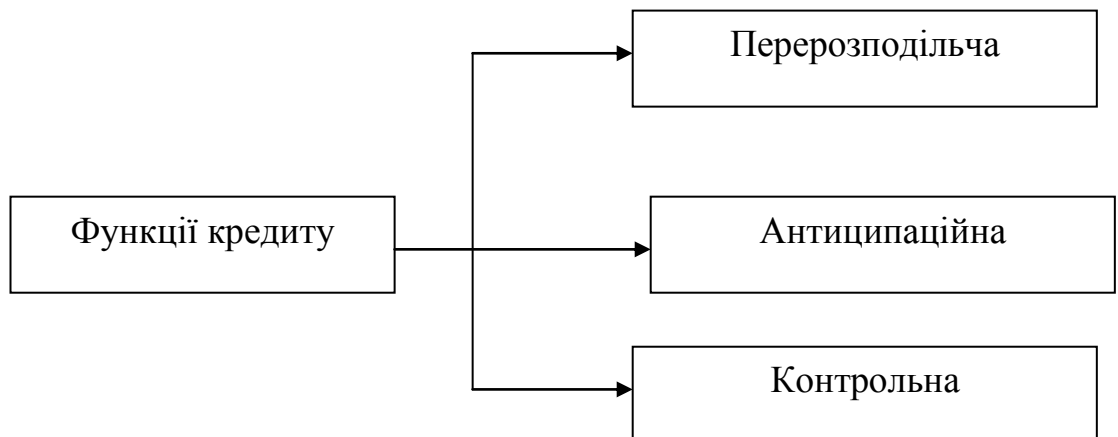

Рис.1.3. Функції кредиту.

Рис. 2.1. Організаційна структура управління кредитним ризиком.

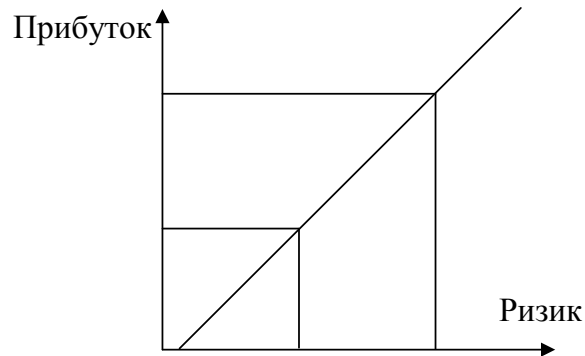

Рис. 2.3. Дохідність банку і ризик.

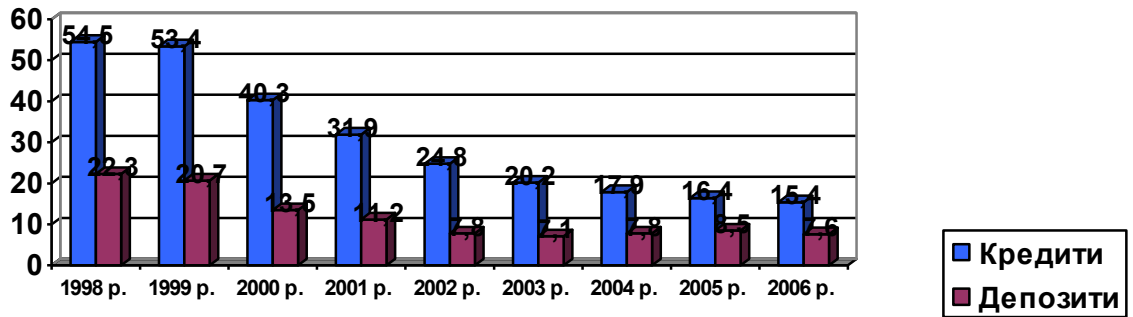

Рис. 2.4. Процентні ставки банків України за кредитами та депозитами у національній валюті [97. с. 90].

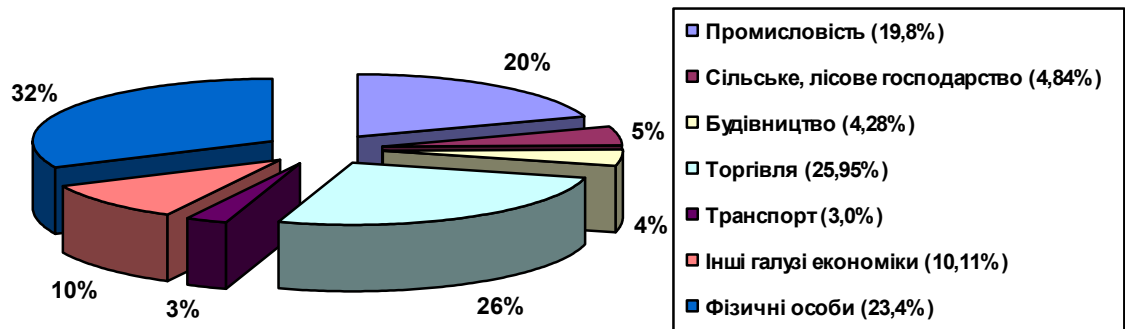

Рис. 2.5. Структура вимог банків за кредитами, наданими в економіці України на 01.01.2007 р. (за видами економічної діяльності) с. 127].

1. Попередня робота з клієнтом, мета якого полягає у формуванні чіткого розуміння потреб клієнта.

У ході ґрунтовної розмови з клієнтом менеджерам слід застосовувати методи заміни перспектив, тобто вони повинні намагатися “увійти” в становище клієнта, абстрагуючись від власних інтересів банку. Це сприятиме відвертості діалогу і може привнести успіх домовленостей. Правдивість отриманої інформації від клієнта повинна бути перевірена з використанням “перехресних перевірок” та інших джерел (включаючи бесіди з персоналом підприємства, членами родини)

2. Підготовча робота з продажу кредитних ресурсів, у ході якої готуються необхідні пакети документів для узгодження з відповідними службами банку

3. Оцінка можливості продажу кредитних ресурсів клієнту, кінцевою метою якої є підготовка кредитного файлу для винесення його на розгляд кредитного комітету банку

4. Прийняття рішення про продаж кредитних ресурсів клієнту

5. Оформлення продажу кредитних ресурсів клієнту, тобто договірне забезпечення прийнятих кредитним комітетом рішень

6. Супроводження проданих ресурсів, підтримка зв'язку (стосунків) з клієнтом, постійний контроль за його фінансово-господарською діяльністю з метою своєчасного реагування на можливі проблеми

Рис. 3.2. Функції “менеджера рахунків”.

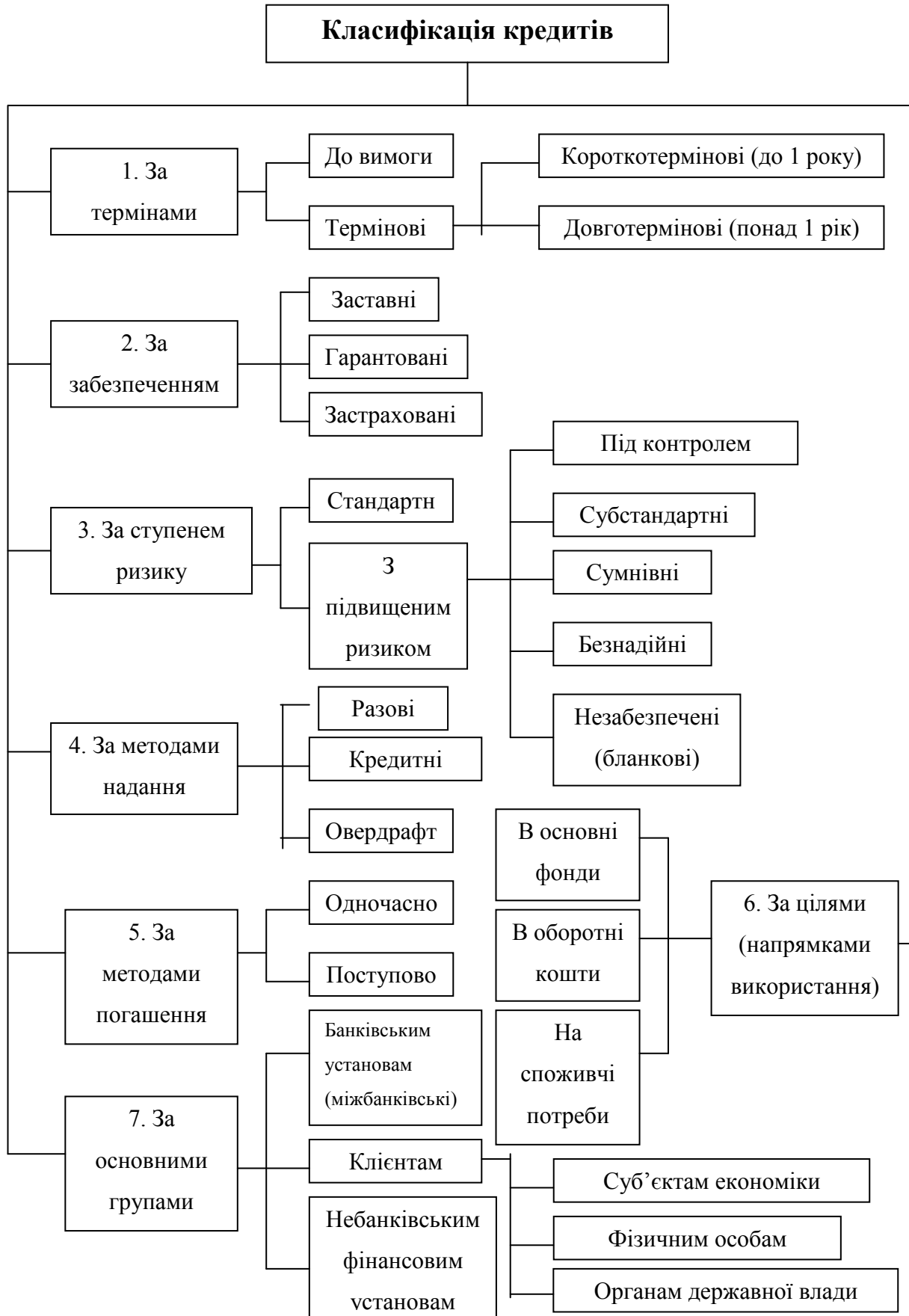

Рис. 3.2. Пропонована класифікація банківських кредитів.

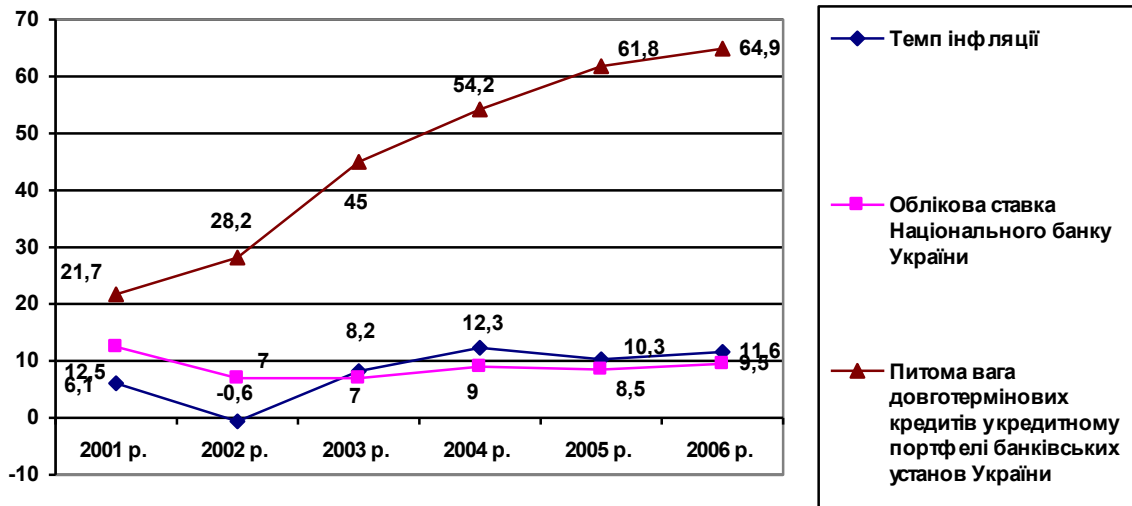

Рис. 3.3. Динаміка інфляційних процесів, облікової ставки Національного банку України та частки довготермінових кредитів у кредитному портфелі банківських установ України [97, с. 72, 76, 95, 114].

Рис. 3.4. Система аналізу кредитоспроможності позичальника.

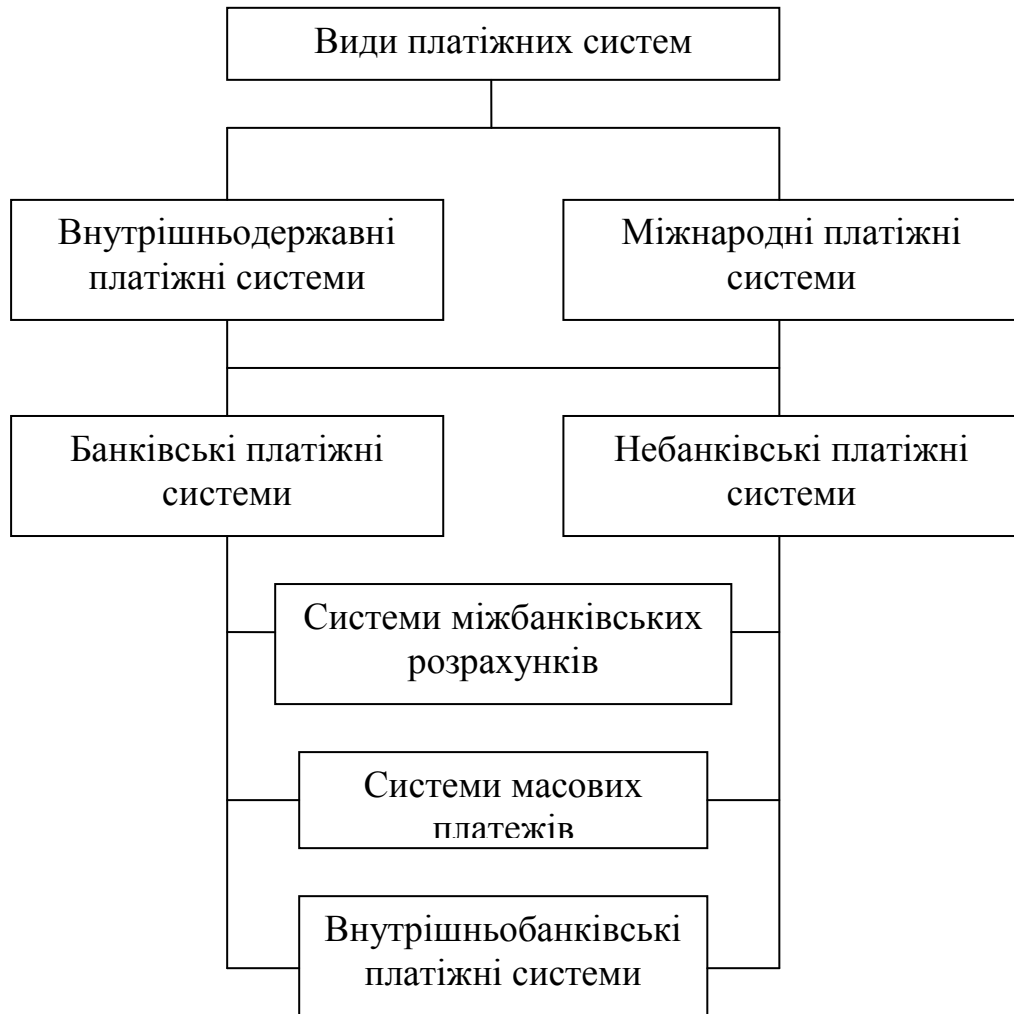

Рис. 3.5. Класифікація платіжних систем України.

При наявності в роботі великого цифрового матеріалу його варто подавати у вигляді таблиці. Таблиці нумерують послідовно в межах розділу, за винятком таблиць, поданих у додатках. Слово “Таблиця” та її номер пишуться над правим верхнім кутом таблиці, а під ним – заголовок, який повинна мати таблиця, друкують симетрично до тексту. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: “Таблиця 2.1” (перша таблиця другого розділу).

Кожна таблиця повинна розміщуватися на одній сторінці. При переносі таблиці в правому кутку наступної сторінки слід писати “Продовження табл. ___” (вказати номер таблиці), наприклад: “Продовження табл. 2.1”.

Загальною схемою побудови таблиці є наступна:

Таблиця (номер)

Назва таблиці					
Головка					Заголовки граф
					Підзаголовки граф
Рядки					
Боковик (заголовки рядків)		Графи (колонки)			

Кожна таблиця повинна мати посилання на джерело цифрових даних, з яких вона складена. Таке посилання може бути подане в одному з двох видів:

- 1) у вигляді зноски безпосередньо під самою таблицею;
- 2) у вигляді квадратних дужок після заголовку таблиці з указанням бібліографічного номера джерела та сторінки.

Прикладами побудови таблиць у дипломній або магістерській роботі є наступні:

Приклад № 1.

Таблиця 1.1

Класифікація підприємств відповідно до масштабів господарської діяльності

Категорії підприємств	Критерії класифікації	
	Кількість працівників	Щорічний оборот
Мікропідприємства	до 10	до 7 млн.євро
Малі підприємства	до 50	до 7 млн.євро
Середні підприємства	до 250	до 40 млн.євро
Великі підприємства	понад 250	понад 40 млн.євро

Приклад № 2.

Таблиця 2.3

Вимоги банків за кредитами, наданими в економіку України (за термінами)

На кінець періоду	Короткотермінові		Довготермінові		Усього	
	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%	Млн. грн.	%
1997 р.	6522	89	773	11	7295	100
1998 р.	7240	82	1633	18	8873	100
1999 р.	9142	78	2645	22	11787	100
2000 р.	15700	82	3421	18	19121	100
2001 р.	21767	78	6025	22	27792	100
2002 р.	30185	72	11849	28	42035	100
2003 р.	37282	55	30553	45	67835	100
2004 р.	40575	46	48003	54	88579	100
2005 р.	54819	38	88599	62	143418	100
2006 р.	86193	35	159033	65	245226	100

* Джерело: Бюлетень Національного банку України. – 2007. – № 2. – С. 114.

Приклад № 3.

Таблиця 2.4

Питома вага кредитного портфеля в обсязі сукупних активів банківських установ України, млн. грн. [309, с. 19]

Показники	01.01. 2002 р.	01.01. 2003 р.	01.01. 2004 р.	01.01. 2005 р.	01.01. 2006 р.	01.01. 2007 р.
1. Чисті активи (скориговані на резерви за активними операціями)	47591	63896	100234	134348	223024	353086
2. Кредитний портфель	32097	46736	73442	97197	156385	269688

Продовження табл. 2.4

3. Питома вага, кредитного портфеля від загальної суми чистих активах, %	67,44	73,14	73,27	72,35	70,12	76,38
4. Проблемні кредити (прострочені та сумнівні)	1863	2113	2500	3145	3379	4456
5. Питома вага проблемних кредитів у кредитному портфелі, %	5,80	4,52	2,49	2,34	2,16	1,65

Оформлення посилань має бути однаковим у всій роботі.

При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил.

Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова “де” без двокрапки.

Формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо формула не вміщується в один рядок, її слід перенести після знаків рівності (=), плюс (+), мінус (–), множення (x) або ділення (:).

Якщо є посилання на формули у наступному тексті, то їх слід нумерувати. Інші нумерувати не рекомендується.

Формули в дипломній, магістерській роботі (якщо їх більше одної) нумерують в межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Номер

формули потрібно брати в дужки і розташовувати на полях справа від формули, наприклад: (2.3) (третья формула другого розділу), (3.5) (п'ята формула третього розділу).

Приклади написання формул:

Приклад № 1.

$$KM = (VK - AN) : VK, \quad (2.3)$$

де KM – коефіцієнт маневреності власних коштів;

VK – власний капітал підприємства;

AN – необоротні активи.

Приклад № 2.

$$R = \sum_{i=1}^n QjJj, \quad (3.5)$$

де R – загальний рейтинг позичальника як сума набраних ним балів;

n – кількість показників, що приймаються для розрахунку кредитоспроможності;

Qj – класність j -го показника у відповідності з критеріальним рівнем;

Jj – питома вага i -го показника згідно з його значимістю у загальній сукупності показників.

Формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому відповідно до правил пунктуації в кінці формул і в тексті перед ними ставлять розділові знаки. Так, перед формулою ставлять двокрапку, якщо у тексті перед формулою є узагальнююче слово, або цього вимагає побудова тексту, що передує формулі.

5.3. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні дипломної, магістерської роботи студент (слухач) повинен давати посилання на цифрові дані, відомості, матеріали отримані з монографій, посібників, оглядових статей у фахових виданнях та інших джерел. Посилання

на джерела слід виділяти двома квадратними дужками, в яких вказується порядковий номер літератури, назва якої наведена у списку використаних джерел, а також відповідна сторінка.

Наприклад: [35, с.105],

де 35 – номер джерела, на яке дано посилання в дипломній, магістерській роботі, за списком використаних джерел;

с.105 – сторінка даного джерела.

На всі ілюстрації (схеми, графіки, малюнки, діаграми), таблиці і додатки магістерської роботи повинні бути посилання в тексті. Посилання на ілюстрації, таблиці і додатки дипломної, магістерської роботи вказують порядковим номером ілюстрації, таблиці і додатка, при цьому слова “рисунок”, “таблиця” і “додаток” в тексті пишуть скорочено, наприклад, (рис. 2.1), (табл. 2.3), (дод. А).

У повторних посиланнях на ілюстрації, таблиці і додатки треба вказувати слово “дивись”, наприклад: (див. рис. 2.1), (див. табл. 2.2), (див. Дод. А).

Посилання треба давати на цитати.

Загальні вимоги до цитування такі:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться мовою оригіналу або точним перекладом на українську мову;
- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців позначається трьома крапками;
- при непрямому цитуванні думок автора слід бути гранично точним у викладенні думок автора і давати відповідні посилання на джерело.

У дипломній, магістерській роботі не рекомендується вести виклад від першої особи: “Я вважаю”, “На мою думку”. Доцільно писати: “На нашу думку”, “На наш погляд”, “З нашої точки зору” тощо.

Наприклад: На нашу думку, у наведеному визначенні автор правильно акцентує на тому, що кредит – це економічна категорія.

При згадуванні в тексті прізвищ (учених-дослідників, економістів) ініціали, як правило, ставляться перед прізвищем (М. І. Савлук, а не Савлук М. І., як це прийнято в списках використаних джерел).

Наприклад: На думку М. І. Савлука, І. М. Лазепка та інших, в економічній літературі досі немає єдності у визначенні сутності кредиту, немає навіть визначення, котре б охопило всю глибину й значення цієї категорії [37, с. 128].

5.4. Порядок оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел слід розміщувати в наступній послідовності:

- 1) закони України;
- 2) укази Президента України;
- 3) нормативні акти Кабінету міністрів України;
- 4) постанови Національного банку України;
- 5) нормативні документи банківських установ;
- 6) всі інші джерела в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Приклад оформлення списку використаних джерел:

3. Закон України “Про платіжні системи та переказ грошей в Україні” від 5 квітня 2001 року, № 2346 – III // Офіційний вісник України. – 2001. – № 20. – С. 1 – 23.
4. Декрет Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю” // Урядовий кур’єр. – 1993. – № 5. – С. 4 – 5.
5. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 16.08.2006 р. № 320 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2006. – № 10. – С. 8 – 64.

6. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків. Затверджено постановою Правління Національного банку України №279 від 6 липня 2000р. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2000. – № 9. – С. 54 – 73.
7. Банківський менеджмент: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / О. Кириченко, І. Гіленко, А. Ятченко. – К.: Основи, 1999. – 671 с.
8. Банківські операції: Підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2000. – 384 с.
9. Васюренко О. В. Банківські операції: Навч. посібник. – К.: Т-во “Знання”, КОО 2000. – 243 с.
10. Кротюк В., Кіреєв О., Карчева Г. Основні тенденції в діяльності банків України в III кварталі 2001 року // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 12. – С. 66 – 68.
11. Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>.
12. Роуз Питер С. Банковский менеджмент / Пер. с англ. 2-го изд. – М.: «Дело Лтд», 1995. – 768 с.
13. Синки Джозеф Ф.-мл. Управление финансами в коммерческих банках. Пер. с англ. 4-го переработанного изд. / Под ред. Р. Я. Левиты, Б. С. Пинскера. – М.: 1994, Catallaxy. – 820 с.
14. Спицын И. О., Спицын Я. О. Маркетинг в банке / Тернополь: АО “Тарнекс”, К.: ЦММС “Писпайп”, 1993. – 656 с.
15. Міжбанківські розрахунки через СЕП НБУ у 2006 році // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 3. – С. 40 – 41.
16. Чухно А. А. Капітал, кредит, процент. Їх сутність і роль в економіці // Фінанси України, 1997. – № 9 (21). – С. 12.
17. Lloyd B. Thomas. Money, Banking, and Financial Markets. – USA, The McGraw – Hill Companies, 1997. – 678 p.

5.5. Оформлення додатків

Додатки оформлюють як продовження дипломної, магістерської роботи на наступних її сторінках. Кожний такий додаток повинен починатися з наступної сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово “Додаток ____” і велика літера, що позначає додаток: наприклад, Додаток А.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, починаючи з А, Б...Я, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь.

За необхідності (при наявності значної кількості додатків) додатки нумерують у межах підрозділу або досліджуваної проблеми: наприклад, Додаток А.1, Додаток А. 2, Додаток Б.1, Додаток Б.2, Додаток Б. 3.

РОЗДІЛ 6

ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ ТА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

6.1. Оформлення документації для захисту дипломної, магістерської роботи

Дипломна, магістерська робота повинна бути підписана студентом (слухачем) на титульній сторінці.

Дипломна, магістерська робота, яка оформлена належним чином, подається на кафедру для попереднього захисту перед спеціальною комісією у складі провідних викладачів у терміни, визначені графіком, затвердженим на засіданні кафедри (див. Дод. Н). При цьому робота повинна бути зброшурована у тверду палітурку, для чого рекомендується скористатися послугами палітурного цеху, та містити після титульного аркуша (див. Дод. А. 1, А. 2) наступні документи:

1. Завдання на магістерську, дипломну роботу (див. Дод. Ж. 1, Ж. 2).
2. Зовнішня рецензія на магістерську, дипломну, роботу (див. Дод. З. 1, З.2).
3. Внутрішня рецензія на магістерську роботу (див. Дод. И) – тільки для магістерських робіт.
4. Відзив наукового керівника (див. Дод. К.1, К2).
5. Довідка про впровадження (див. Дод. Л, за необхідності).
6. Анотація магістерської роботи на українській та англійській мові (див. Дод. М) – тільки для магістерських робіт.

Після ознайомлення спеціальною комісією кафедри зі змістом, оформленням дипломної, магістерської роботи, відзивом наукового керівника, зовнішньою і внутрішньою (для магістерських робіт) рецензією та у випадку їх позитивного висновку завідуючий кафедрою приймає рішення про допуск роботи до захисту.

6.2. Процедура захисту дипломної, магістерської роботи

Студент захищає дипломну, магістерську роботу публічно перед Державною екзаменаційною комісією (ДЕК), яка затверджена наказом ректора Університету.

Процедура захисту включає:

1. Оголошення рецензії (рецензій для магістерських робіт), відзиву наукового керівника і рішення про допуск роботи до захисту.
2. Виступ студента.
3. Запитання до автора роботи.
4. Відповіді студента.
5. Обговорення на засіданні Державної екзаменаційної комісії результатів захисту робіт.
6. Рішення Державної екзаменаційної комісії про оцінку роботи та присвоєння відповідної кваліфікації студенту.

При підготовці до захисту рекомендується підготувати текст або тези виступу. Для виступу надається від 10 до 15 хвилин.

Виступ повинен бути коротким і змістовим. На початку доповіді рекомендується коротко охарактеризувати:

- актуальність теми;
- мету і задачі;
- об'єкт і предмет дослідження;
- наукову новизну;
- практичне значення одержаних результатів;
- сучасний стан та заходи, що рекомендуються для усунення проблем і недоліків досліджуваної теми;
- власні висновки та пропозиції автора.

Для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій доцільно виготовити наочний (роздатковий) матеріал: ілюстрації (схеми, графіки, діаграми), таблиці.

В кінці захисту голова ДЕК оголошує рішення про результати захисту дипломних, магістерських робіт і присвоєння студентам (слухачам) кваліфікації спеціаліста, магістра зі спеціальності “Банківська справа”. Рішення по кожному студенту (слухачу) приймається на закритому засіданні ДЕК шляхом відкритого голосування звичайною кількістю голосів членів комісії. При однаковій кількості голосів голос голови ДЕК має вирішальне значення.

Студенти (слухачі), які не підготували дипломну, магістерську роботу у встановлені строки чи отримали за результатами захисту оцінку “незадовільно” мають право на її захист протягом трьох років.

РОЗДІЛ 7

КЕРІВНИЦТВО ДИПЛОМНОЮ, МАГІСТЕРСЬКОЮ РОБОТОЮ ТА ЇЇ РЕЦЕНЗУВАННЯ

7.1. Обов'язки керівника дипломної, магістерської роботи

Наказом по Університету для кожного студента (слухача) призначається керівник з професорсько-викладацького складу кафедри банківської справи чи провідних банківських фахівців.

Керівник дипломної, магістерської роботи виконує наступні функції:

- допомагає студенту в складанні плану даної роботи і видає завдання на дипломну, магістерську роботу (див. Дод. Ж. 1, Ж. 2), яке затверджується завідуючим кафедрою. На основі завдання студент складає календарний план виконання дипломної, магістерської роботи;
- рекомендує необхідну літературу, наукові джерела, довідкові та статистичні матеріали з теми дослідження;
- проводить систематичні бесіди та надає необхідні консультації з написання дипломної, магістерської роботи;
- перевіряє терміни виконання роботи за розділами і в цілому;
- на основі аналізу наданих матеріалів фіксує ступінь виконання дослідження, про що інформує кафедру;
- при перевірці матеріалів до дипломної, магістерської роботи визначає помилки та неточності, вказує способи їх усунення або шляхи раціонального вирішення завдання, уточнює або виправляє недостатньо чіткі формулювання та стилістичні помилки.

Науковий керівник дає розгорнутий відзив на дипломну, магістерську роботу (див. Дод. К), в якому характеризує:

- актуальність теми;

- самостійні розробки і пропозиції автора;
- практичне значення роботи і детальний аналіз недоліків та помилок.

У відзиві наукового керівника на дипломну, магістерську роботу відзначається відповідність роботи вищезгаданим вимогам і дається загальний висновок щодо ефективності запропонованих шляхів вирішення досліджуваної проблеми і допуску роботи до захисту.

7.2. Порядок рецензування дипломних, магістерських робіт

При наявності відзиву наукового керівника дипломна, магістерська робота направляється на зовнішнє (див. Дод. З), а магістерська робота ще і на внутрішнє рецензування (див. Дод. И). Склад рецензентів визначається кафедрою з числа висококваліфікованих спеціалістів банківських установ і провідних працівників вищих навчальних закладів. Коло наукових та фахових інтересів рецензентів повинно відповідати тематиці дипломної, магістерської роботи.

Студент (слухач) може також отримати зовнішню рецензію за місцем проходження практики, стажування, роботи від керівників банківських установ і внутрішню рецензію (для магістерських робіт) – на кафедрі банківської справи від професорсько-викладацького персоналу.

У рецензіях вказується:

- відповідність змісту дипломної, магістерської роботи вибраній темі, її актуальність;
- найбільш суттєві висновки та пропозиції;
- наявність самостійних розробок і досліджень автора;
- практична цінність розроблених питань теми;
- загальні висновки і рекомендації щодо допуску до захисту і присвоєння кваліфікації спеціаліста, магістра зі спеціальності “Банківська справа”.

Зовнішня рецензія на дипломну, магістерську роботу повинна бути завірена гербовою печаткою установи, в якій працює рецензент.

Без відзиву наукового керівника, зовнішньої і внутрішньої (для магістерських робіт) рецензій дипломна, магістерська робота **не допускається до захисту**.

Основні недоліки при написанні дипломних, магістерських робіт:

1. Основна частина роботи не відповідає змісту чи не розкриває тему дослідження.
2. У роботі мало посилань на першоджерела або немає відповідності зі списком використаних джерел.
3. Оформлення роботи не відповідає вимогам вищої школи.
4. У роботі використано застарілий літературний, інструктивний, статистичний матеріал, відсутні цифрові дані.
5. Робота має описовий характер.

РОЗДІЛ 8

ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ І МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

8.1. Перелік тем дипломних робіт

1. Роль і місце банківських установ у ринковій економіці.
2. Особливості становлення інститутів грошового ринку в Україні.
3. Розвиток та удосконалення правового поля діяльності комерційних банків в Україні.
4. Роль банківського сектора у сприянні розвитку малого та середнього бізнесу в трансформаційній економіці.
5. Банківське обслуговування населення в умовах ринкової економіки.
6. Процентна політика банківських установ України.
7. Інструменти реалізації грошово-кредитної політики в Україні та проблеми підвищення їх ефективності.
8. Універсалізм і спеціалізація в банківській справі.
9. Ліквідність комерційного банку та механізм її забезпечення.
10. Резерви комерційних банків як засіб забезпечення їх стабільної діяльності.
11. Проблеми регулювання діяльності комерційних банків в ринкових умовах.
12. Роль та напрямки удосконалення системи нормативних показників регулювання діяльності комерційних банків.
13. Рейтингові системи оцінки банківської діяльності та шляхи їх удосконалення.
14. Роль комерційних банків у формуванні фондового ринку України.
15. Механізм грошової емісії в ринкових умовах господарювання.
16. Автоматизація діяльності банку: сучасний стан та перспективи розвитку.
17. Реорганізація та реструктуризація комерційних банків: зарубіжний досвід і проблеми перехідної економіки.
18. Банкрутство комерційних банків.
19. Організація системи банківського нагляду в Україні.
20. Кредитні спілки та перспективи їх розвитку в Україні.
21. Міжбанківські розрахунки, механізм їх здійснення та шляхи вдосконалення.
22. Організація міжбанківського кредитного ринку в Україні.

23. Розвиток та вдосконалення кореспондентських відносин між банківськими установами України.
24. Прибутковість банківської діяльності: аналіз стану та стратегія управління.
25. Оптимізація процесу розподілу та використання банківського прибутку в Україні.
26. Фінансова стійкість комерційного банку та шляхи її регулювання
27. Режим фінансового оздоровлення комерційних банків.
28. Організація платіжних систем в умовах ринкових відносин.
29. Платіжна система України і стратегія її розвитку.
30. Банківські платіжні картки та особливості їх використання в Україні.
31. Проблеми функціонування та розвитку національної системи масових електронних платежів за товари та послуги.
32. Міжнародні фінансово-кредитні організації та ефективність їх діяльності в Україні.
33. Роль і місце комерційних банків у системі міжнародних розрахунків.
34. Проблеми антиінфляційної політики в ринкових умовах господарювання.
35. Організація і регулювання грошового обороту в Україні.
36. Організація готівкового грошового обігу в Україні.
37. Проблеми організації безготівкового платіжного обороту.
38. Валютний ринок України: проблеми становлення та перспективи розвитку.
39. Діяльність комерційних банків на валютному ринку.
40. Організація валютних операцій комерційних банків.
41. Валютна політика в умовах глобалізації економічних процесів.
42. Платіжний баланс України та його роль у системі валютного регулювання.
43. Європейська валютна інтеграція та перспективи розвитку нової європейської валюти.
44. Валютний курс і курсова політика в Україні.
45. Національний банк України: організація, функції та повноваження.
46. Центральний банк в системі монетарного регулювання економіки.
47. Валютна політика Національного банку України.
48. Кредитно-розрахункові відносини Національного банку України з комерційними банками.

49. Механізм рефінансування комерційних банків як функція Центрального банку.
50. Діяльність Національного банку України на ринку цінних паперів.
51. Нагляд і контроль Національного банку України за діяльністю комерційних банків.
52. Національний банк України в системі валютного регулювання і валютного контролю.
53. Національний банк України – організатор грошового обігу в державі.
54. Грошово-кредитна політика Національного банку України.
55. Організація емісійно-касової роботи Національного банку України.
56. Система електронних платежів Національного банку України та її еволюція.
57. Процес формування та оптимального управління офіційними валютними резервами Національного банку України.
58. Політика валютних обмежень Національного банку України.
59. Валютно-курсова політика центрального банку і стан платіжного балансу.
60. Кредитні відносини банків з індивідуальними позичальниками.
61. Економічна та правова робота комерційних банків з позичальниками, та шляхи її вдосконалення в ринкових умовах.
62. Кредитування суб'єктів господарювання з врахуванням галузевих особливостей.
63. Умови і методи кредитування фізичних осіб.
64. Перспективи розвитку споживчого кредиту в Україні.
65. Сучасні форми банківського кредитування: зарубіжний досвід і проблеми України.
66. Надання та погашення окремих видів банківських кредитів (за вибором студента).
67. Забезпечення банківських кредитів в ринкових умовах господарювання.
68. Сучасні форми забезпечення повернення банківських кредитів.
69. Кредитні відносини у сфері малого і середнього бізнесу.
70. Мікрокредитування малого бізнесу в Україні.
71. Кредитна політика комерційного банку та шляхи її удосконалення.
72. Комерційний кредит та вексельний обіг.
73. Зміст, основні елементи та шляхи вдосконалення кредитного механізму.

74. Шляхи вдосконалення механізму надання та погашення банківських кредитів.
75. Перспективи розвитку міжбанківського кредитування в Україні.
76. Взаємне кредитування комерційних банків в Україні.
77. Проблеми розвитку іпотечного кредитування в Україні.
78. Організація банківського кредитування в іноземній валюті.
79. Міжнародний кредит в системі банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
80. Активні операції комерційних банків.
81. Пасивні операції комерційних банків.
82. Проблеми організації та шляхи вдосконалення системи безготівкових розрахунків.
83. Операції комерційних банків по обслуговуванню безготівкових розрахунків юридичних осіб.
84. Проблеми і перспективи розвитку організації банками безготівкових розрахунків фізичних осіб.
85. Банківське обслуговування населення в умовах ринкової економіки.
86. Банківські операції з вексями і проблеми вексельного обігу в Україні.
87. Особливості функціонування банківських установ України на ринку цінних паперів.
88. Банківські операції на міжнародних ринках грошей і капіталів.
89. Банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
90. Управління портфелем активів комерційного банку.
91. Менеджмент пасивів комерційного банку.
92. Управління активами та пасивами комерційного банку.
93. Управління процесом банківського кредитування.
94. Управління кредитним портфелем комерційного банку.
95. Менеджмент інвестиційного портфеля банку.
96. Управління депозитними операціями банків та проблеми стимулювання їх розвитку.
97. Менеджмент капіталу комерційного банку.
98. Управління власним капіталом комерційного банку.
99. Управління прибутковістю комерційного банку.
100. Управління ліквідністю та доходністю комерційних банків.
101. Менеджмент банківського персоналу.

102. Управління банківськими операціями на фондовому ринку.
103. Стратегічне планування в комерційному банку.
104. Управління банківськими ризиками.
105. Менеджмент ризиків інвестиційної діяльності комерційного банку.
106. Управління розвитком клієнтської бази банку.
107. Маркетингова політика комерційних банків.
108. Цінова політика комерційних банків.
109. Цінова стратегія і тактика комерційного банку.
110. Особливості маркетингових досліджень комерційних банків в умовах ринку.
111. Маркетингова стратегія комерційного банку.
112. Маркетингова діяльність комерційного банку на ринку корпоративних клієнтів.
113. Маркетингова стратегія банку в сфері обслуговування приватних клієнтів.
114. Розвиток форм і методів збуту банківських послуг.
115. Організація та управління маркетинговою діяльністю комерційного банку.
116. Рекламна стратегія комерційного банку і шляхи її вдосконалення.
117. Продуктова стратегія комерційного банку в умовах ринкової трансформації економіки.
118. Формування ресурсів комерційних банків України: проблеми та шляхи вдосконалення.
119. Сучасний стан та перспективи розвитку депозитних операцій комерційних банків.
120. Депозитна політика українських комерційних банків.
121. Грошові заощадження населення та проблеми їх мобілізації кредитними установами України.
122. Стратегія комерційних банків на ринку депозитних послуг населенню.
123. Особливості формування валютних депозитів комерційних банків.
124. Особливості формування та проблеми оптимізації власного капіталу комерційних банків.
125. Недепозитні методи формування банківських ресурсів.
126. Ризики в діяльності комерційних банків та методи їх мінімізації.
127. Мінімізація кредитного ризику в сучасній банківській практиці.
128. Комплексна оцінка кредитоспроможності позичальника як засіб мінімізації кредитного ризику.

129. Сучасні методи управління процентним ризиком комерційних банків в Україні.
130. Управління цінovими ризиками комерційних банків.
131. Методи мінімізації та управління валютними ризиками в діяльності комерційних банків.
132. Мінімізація ризику ліквідності комерційними банками України.
133. Становлення і розвиток ринку банківських послуг в Україні.
134. Формування ринку банківських послуг в Україні і перспективи його розвитку.
135. Регіональні особливості ринку банківських послуг в Україні.
136. Форми і методи конкурентної боротьби на ринку банківських послуг.
137. Нетрадиційні послуги комерційних банків в Україні та перспективи їх розвитку.
138. Банківські електронні послуги та перспективи їх розвитку.
139. Інтернет-банкінг: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні.
140. Грошова система України: проблеми становлення та перспективи розвитку.
141. Розвиток грошово-кредитної системи США.
142. Розвиток грошово-кредитної системи Великобританії.
143. Розвиток грошово-кредитної системи Німеччини.
144. Розвиток грошово-кредитної системи Франції.
145. Розвиток грошово-кредитної системи Японії.
146. Внутрішньобанківський аудит і його місце в системі внутрішнього контролю.
147. Внутрішньобанківський аудит депозитних операцій.
148. Організація проведення внутрішньобанківського аудиту розрахункових операцій.
149. Порядок проведення внутрішнього аудиту в комерційному банку та оформлення результатів перевірки.

8.2. Перелік тем магістерських робіт

8.2.1. Тематика магістерських робіт з магістерської програми “Організація банківської справи”

1. Роль і місце комерційних банків у ринковій економіці.
2. Банківська система України: особливості реформування і стратегія розвитку.

3. Комерційні банки як основа кредитної системи: принципи організації та управлінська структура.
4. Становлення і розвиток ринку банківських послуг в Україні.
5. Регіональні особливості ринку банківських послуг в Україні.
6. Ринок роздрібних банківських послуг: сучасний стан та перспективи розвитку.
7. Стратегія комерційних банків з обслуговування юридичних осіб.
8. Діяльність комерційних банків на ринку фінансових послуг.
9. Організація активних операцій банків: склад, структура, забезпечення якості.
10. Кредитна політика комерційних банків в Україні.
11. Організація кредитного процесу в комерційних банках України.
12. Основні елементи кредитного процесу та управління ним у комерційному банку.
13. Особливості формування та забезпечення якості кредитного портфеля комерційних банків в Україні.
14. Стратегія управління активами комерційних банків в Україні.
15. Система банківських ризиків та напрями їх мінімізації.
16. Організація пасивних операцій комерційних банків.
17. Ресурсна база комерційних банків: особливості формування та напрями оптимізації.
18. Роль міжбанківського кредиту у формуванні банківських ресурсів.
19. Депозитні операції комерційних банків в Україні: практична реалізація та перспективи розвитку.
20. Депозитна політика комерційних банків України.
21. Стратегія комерційних банків на ринку депозитних послуг населенню.
22. Механізм формування власного капіталу банків та шляхи його вдосконалення.
23. Заощадження населення та їх роль у формуванні ресурсної бази банків.
24. Управління ресурсним потенціалом комерційних банків в Україні.
25. Капітал комерційного банку: особливості формування та управління.
26. Організація кредитних відносин комерційних банків з центральним банком.
27. Процентна політика комерційних банків в Україні.
28. Фінансова стійкість комерційного банку та механізм її забезпечення.
29. Стратегія управління ліквідністю комерційних банків.
30. Якість кредитного портфеля і фінансова стійкість банків.

31. Управління активами і пасивами комерційних банків.
32. Ризики банківської справи: особливості оцінки та мінімізації.
33. Стратегія забезпечення дохідності банківських операцій.
34. Механізм управління ліквідністю і прибутковістю комерційних банків.
35. Управління фінансовою стійкістю комерційних банків.
36. Організація діяльності комерційного банку на валютному ринку'.
37. Міжнародна комерційна діяльність банків в Україні.
38. Роль і місце комерційних банків у системі міжнародних розрахунків.
39. Банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
40. Регулювання валютного ризику діяльності комерційних банків.
41. Особливості становлення і розвитку валютного ринку в Україні.
42. Банківські операції на міжнародних ринках грошей і капіталів.
43. Універсалізм і спеціалізація у банківській справі.
44. Спеціалізовані комерційні банки: види, функції, напрями розвитку.
45. Місце та роль кредитних спілок на фінансовому ринку України.
46. Банківські операції з векселями і проблеми вексельного обігу в Україні.
47. Організація нетрадиційних банківських послуг в Україні.
48. Факторингові операції комерційних банків.
49. Банківські операції з дорогоцінними металами: порядок організації і стратегія розвитку.
50. Становлення і розвиток ринку фінансових послуг в Україні.
51. Інститути грошового ринку: особливості становлення і розвитку в Україні.
52. Платіжна система України та стратегія її розвитку.
53. Електронні платіжні системи для фізичних осіб.
54. Організація кореспондентських відносин між банками України.
55. Механізм організації міжбанківських розрахунків в Україні.
56. Банківські електронні послуги: особливості реалізації та перспективи розвитку в Україні.
57. Організація банківського обслуговування клієнтів у мережі Internet.
58. Інформаційне забезпечення банківської діяльності.
59. Електронні гроші та перспективи їх використання у ринковій економіці.
60. Роль і місце платіжних карток у грошовому обороті України.
61. Комерційні банки у механізмі організації готівкового грошового обігу.

62. Електронні платіжні системи фізичних осіб.
63. Розрахунково-касове обслуговування клієнтів банків.
64. Проблеми організації безготівкового платіжного обороту.
65. Грошова система України: основні елементи та особливості розвитку.
66. Механізм організації безготівкових розрахунків та перспективи його вдосконалення.
67. Особливості діяльності банків і тенденції розвитку банківської справи в Україні.
68. Роль і функції комерційних банків як головних фінансових посередників в економіці.
69. Організаційно-правові та економічні засади діяльності комерційних банків.
70. Регулювання діяльності комерційних банків.
71. Банківські системи розвинутих країн: тенденції розвитку та перспективи використання досвіду в Україні.
72. Інфляція як соціально-економічне явище: особливості розвитку та регулювання.
73. Особливості організації ринку грошей в Україні.
74. Європейська валютна система та її вплив на економіку України.
75. Міжнародні валютно-кредитні організації і їх співробітництво з Україною..

8.2.2. Тематика магістерських робіт з магістерської програми “Кредитна діяльність комерційних банків”

1. Банківське іпотечне кредитування житлового будівництва та його розвиток в Україні
2. Банківське кредитування VIP -клієнтів.
3. Банківське кредитування малого і середнього бізнесу.
4. Банківське кредитування підприємств АПК.
5. Галузеві особливості банківського кредитування господарюючих суб'єктів в Україні.
6. Економічна та правова робота комерційних банків з позичальниками та шляхи її вдосконалення в ринкових умовах.
7. Забезпечення банківських кредитів в ринкових умовах господарювання.

8. Забезпечення банківських кредитів як напрям мінімізації кредитного ризику.
9. Зміст, основні елементи та шляхи вдосконалення кредитного механізму.
10. Комерційний кредит та вексельний обіг.
11. Комплексна оцінка кредитоспроможності позичальника як засіб мінімізації кредитного ризику
12. Комплексний підхід у процесі управління ризиками банку при кредитування позичальників.
13. Контрольні функції банківських установ у кредитних відносинах з позичальниками.
14. Кредитна політика банку та механізми її реалізації.
15. Кредитна політика комерційного банку та шляхи її удосконалення.
16. Кредитний ризик комерційних банків: особливості оцінки та управління в ринкових умовах.
17. Кредитний ризик та шляхи його мінімізації.
18. Кредитні відносини банків з індивідуальними позичальниками.
19. Кредитні відносини у сфері малого і середнього бізнесу.
20. Кредитування міжнародної торгівлі.
21. Кредитування населення: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні.
22. Кредитування промислових підприємств в умовах становлення ринкових відносин.
23. Кредитування суб'єктів господарювання з врахуванням галузевих особливостей.
24. Кредитування торговельних підприємств та організацій.
25. Лізинг у діяльності банку.
26. Міжнародний кредит в системі банківського обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
27. Мікрокредитування малого бізнесу в Україні.
28. Мінімізація кредитного ризику в сучасній банківській практиці.
29. Особливості надання та погашення окремих видів банківських кредитів (за вибором студента).
30. Організація банківського кредитування клієнтів в іноземній валюті.
31. Організація кредитного процесу в комерційних банках України та шляхи його удосконалення.
32. Організація міжбанківського кредитного ринку в Україні.

33. Оцінка кредитоспроможності позичальника банку: вітчизняний досвід та зарубіжна практика.
34. Перспективи розвитку мікрокредитування в Україні.
35. Перспективи розвитку споживчого кредиту в Україні.
36. Проблеми розвитку іпотечного кредитування в Україні.
37. Проблеми та перспективи розвитку міжбанківського кредиту.
38. Розвиток ринку кредитних послуг в Україні.
39. Споживчий кредит та перспективи його розвитку в Україні.
40. Сучасні форми банківського кредитування: зарубіжний досвід і проблеми України.
41. Сучасні форми забезпечення банківських кредитів в Україні.
42. Сучасні форми оцінки кредитоспроможності позичальників - юридичних осіб.
43. Сучасні форми оцінки кредитоспроможності позичальників - фізичних осіб.
44. Умови і методи банківського кредитування господарюючих суб'єктів.
45. Умови і методи кредитування фізичних осіб.
46. Управління кредитним процесом у комерційному банку.
47. Форми забезпечення банківських позичок: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
48. Шляхи вдосконалення механізму надання та погашення банківських кредитів.
49. Якість кредитного портфеля і проблеми фінансової стійкості комерційних банків.
50. Роль заощаджень населення у формуванні кредитних ресурсів банків.
51. Комерційний банк у сфері лізингового бізнесу.
52. Електронні платіжні системи фізичних осіб: проблеми формування та розвитку в Україні.
53. Розвиток сучасних технологій банківського обслуговування населення.
54. Іпотечне кредитування та перспективи його розвитку в Україні.
55. Особливості механізму кредитування міжнародного бізнесу в Україні.
56. Проблеми короткострокового та довгострокового кредитування в міжнародному бізнесі України.
57. Проблеми та перспективи розвитку вексельного обігу комерційними банками України.
58. Особливості здійснення кредитних операцій комерційних банків.

59. Вексельні операції банків: проблеми та перспективи розвитку в Україні.
60. Об'єкти банківського кредитування, їх значення у кредитному процесі.
61. Зміст, необхідність та основні елементи кредитного планування банку.
62. Організація кредитного планування комерційними банками України.

8.2.3. Тематика магістерських робіт з магістерської програми “Центральний банк і регулювання банківської діяльності”

1. Антиінфляційна політика в системі заходів монетарного регулювання економіки.
2. Банківський нагляд в системі регулятивного впливу на діяльність банків України.
3. Валютна політика Національного банку України.
4. Валютна політика центральних банків в умовах глобалізації економічних процесів.
5. Валютний курс і курсова політика в Україні.
6. Валютно-курсова політика центрального банку та її вплив на стан платіжного балансу.
7. Власний капітал комерційних банків та його регулювання НБУ.
8. Грошово-кредитна політика Національного банку України та інструменти її реалізації.
9. Діяльність центрального банку в системі монетарного регулювання економіки.
10. Економічні нормативи, що регулюють діяльність банків: особливості встановлення та розрахунку.
11. Європейська система центральних банків: організаційно-правові засади.
12. Золотовалютні резерви Національного банку та особливості управління ними.
13. Інструменти грошово-кредитної політики центрального банку та їх використання в Україні.
14. Контрольні функції Національного банку щодо діяльності банків України.
15. Курсова політика Національного банку та її роль у розвитку економіки України.
16. Ліцензування банківської діяльності в Україні.
17. Міжбанківські розрахунки в Україні та механізм їх організації.
18. Механізм реалізації грошової емісії в ринкових умовах господарювання.

19. Монетарна політика і розвиток реального сектора економіки України.
20. Монетарне регулювання економіки: зарубіжний досвід та вітчизняна практика.
21. Національний банк України як орган валютного регулювання і валютного контролю.
22. Національний банк України як фінансовий агент уряду.
23. Національний банк України: організація, функції та повноваження.
24. Національний банк України: особливості організації та роль у монетарному регулюванні.
25. Нормативно-правові аспекти регулювання Національним банком України діяльності комерційних банків.
26. Операції Національного банку України з цінними паперами.
27. Організаційно-правові засади діяльності Національного банку України.
28. Організація готівкового грошового обігу в Україні.
29. Організація кредитних відносин банків з Національним банком України.
30. Організація системи банківського регулювання і нагляду в Україні.
31. Особливості організації та здійснення монетарного регулювання Європейським центральним банком.
32. Платіжна система України та стратегія її розвитку.
33. Платіжний баланс України та його роль у системі валютного регулювання
34. Політика валютних обмежень Національного банку України.
35. Політика обов'язкових резервних вимог як інструмент монетарного регулювання в Україні.
36. Політика центрального банку на ринку цінних паперів.
37. Політика центрального банку як емісійного центру готівкового грошового обігу.
38. Проблеми впливу монетарних важелів Національного банку на економічне зростання в Україні.
39. Процентна політика Національного банку України та оцінка її ефективності.
40. Процес ліквідації комерційних банків та його особливості в Україні.
41. Процес формування та оптимального управління офіційними валютними резервами в Україні.
42. Регулювання грошового обігу Національним банком України.
43. Режим фінансового оздоровлення комерційних банків.
44. Рейтингова оцінка діяльності банків: світовий досвід та можливості застосування в Україні.

45. Реорганізація та реструктуризація банків.
46. Рефінансування банківських установ як функція центрального банку.
47. Роль Національного банку України в обслуговуванні державного боргу.
48. Світовий досвід побудови системи банківського нагляду та перспективи його застосування в Україні.
49. Система електронних міжбанківських переказів Національного банку України.
50. Система електронних платежів Національного банку України та її еволюція.
51. Система масових електронних платежів та її розвиток в Україні.
52. Валютний ринок України та рол національного банку в його регулюванні.
53. Центральний банк як орган грошово-кредитного регулювання економіки.

РОЗДІЛ 9

**СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ НАПИСАННЯ
ДИПЛОМНИХ І МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ**

1. Закон України “Про вексельний обіг в Україні” від 22.11.2001р. // Офіційний сайт Верховної ради України // www.rada.gov.ua.
2. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000 р. № 2121-III // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2001. – № 1. – С. 3-47.
3. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом” від 30.06.99 р., № 784-XIV // www.rada.gov.ua.
4. Закон України “Про господарські товариства” від 19.09.1991 р. №1576-XII // Офіційний сайт Верховної ради України // www.rada.gov.ua.
5. Закон України “Про державну підтримку малого підприємництва”. Ухвалено Верховною Радою України 19 жовтня 2000 року// Відомості Верховної Ради. – 2000. – № 49. – С.326 – 336.
6. Закон України “Про заставу” від 02.10.1992р. (№2854 – 12) // Відомості Верховної Ради України. – 1992р. – № 47.
7. Закон України “Про захист іноземних інвестицій на Україні” від 13 березня 1992 року // Офіційний сайт Верховної ради України // www.rada.gov.ua.
8. Закон України “Про інвестиційну діяльність” від 18 вересня 1991 року // Офіційний сайт Верховної ради України // www.rada.gov.ua.
9. Закон України “Про інноваційну діяльність” від 4 липня 2002 року // Офіційний сайт Верховної ради України // www.rada.gov.ua.
10. Закон України “Про іноземні інвестиції” від 13 березня 1992 року // Офіційний сайт Верховної ради України // www.rada.gov.ua.

11. Закон України “Про іпотеку” від 05.06.2003р. (№ 898-IV) // Відомості Верховної Ради України. – 2003р. – №47.
12. Закон України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати” від 19.06.2003р. – № 979-IV // Законодавчі та нормативні акти з банківської діяльності. – 2003р. – №1.
13. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.1999, №679–XIV // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 1999. – №7. – С.3 – 23.
14. Закон України “Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні” N 2157-III 21.12.2000 р. // Закон України – К., 2002. – Т.1. – с.468.
15. Закон України “Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності” від 10 лютого 1992 р. // Офіційний сайт Верховної ради України: <http://www.rada.gov.ua>.
16. Закон України “Про платіжні системи та переказ грошей в Україні” від 5 квітня 2001 р. № 2346-III // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2001. – № 6. – С. 3 – 21.
17. Закон України “Про страхування” від 07.03.1996 № 85/96.–ВР // Законодавство України про страхування.–К.:Аніта.–1999.–С.18–39.
18. Закон України “Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю” від 19.06.2003р. – № 978-IV // Урядовий кур’єр. – 2003 р. – № 149.
19. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” від 23 лютого 2006 р. № 3480- IV // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2006. – № 5. – С.3 – 29.

20. Інструкція № 1 з організації емісійно-касової роботи в установах банків України. Затверджено Постановою Правління Національного банку України № 129 від 7 липня 1994 р.
21. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті / Затверджена Постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004р. № 22. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2004. – № 5. – С. 46 – 110.
22. Інструкція про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 16.08.2006 р. № 320 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2006. – № 10. – С. 8 – 64.
23. Інструкція про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах. Затверджена Постановою Правління Національного банку України від 12.11.2003 р. № 492 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2004. – № 2. – С. 3 – 70.
24. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні / Затверджена постановою Правління Національного банку України №368 від 28.08.2001р. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2001. – № 6. – С. 3 – 35.
25. Методичні рекомендації про порядок реорганізації та реструктуризації комерційних банків. Затверджені постановою Правління Національного банку України № 395 від 09.10.2000 р.
26. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні. Затверджено постановою Правління Національного банку України № 637 від 15.12.2004 р. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2005. – №3. – С. 108 – 125.
27. Положення про застосування Національного банку України до банків та інших фінансово-кредитних установ заходів впливу за порушення банківського законодавства. Затверджено постановою Правління

Національного банку України від 28.08.2001 р., № 369 із змінами і доповненнями.

28. Положення про кредитування / Затверджено постановою Правління Національного банку України № 246 від 28 вересня 1995 р. // www.bank.gov.ua.
29. Положення про організацію внутрішнього аудиту в комерційних банках України. Затверджено постановою Правління Національного банку України № 14 від 20. 03. 98 р.
30. Положення про порядок видачі банкам ліцензій на здійснення банківських операцій. Затверджено постановою Правління Національного банку України від 6.05.98р. № 181.
31. Положення про порядок емісії платіжних карток і здійснення операцій з їх застосуванням / Затверджено постановою Правління Національного банку України від 19.04. 2005 р. № 137 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2005. – № 6. – С. 63 – 80.
32. Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України, затверджено Постановою Правління Національного банку України від 16.12.2003 р. № 508 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2003. – № 3. – С. 3 – 32.
33. Положення про порядок здійснення операцій з чеками на території України. Затверджено постановою Правління Національного банку України № 520 від 29.12.2000р.
34. Положення про порядок створення та реєстрації комерційних банків. Затверджено постановою Правління Національного банку України № 281 від 21.07.98 р.
35. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків / Затверджено постановою Правління Національного банку України №

- 279 від 6 липня 2000 р. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2000. – № 9. – С.54 – 73.
36. Правила Національної системи масових електронних платежів. Затверджено постановою Правління Національного банку України № 620 від 10.12.2004 р. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2005. – № 2. – С. 100 – 140.
37. Стратегія Національного банку України щодо реструктуризації банків у стані фінансової скрути. Схвалено постановою Правління Національного банку України № 502 від 01.12.1998 р. // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 1999. – № 3. – С. 46 – 56.
38. Тимчасове положення про порядок кредитування (рефінансування) Національним банком України банків, які здійснюють довгострокове кредитування: /Затверджено Постановою Правління Національного банку України від 2.08.2002 р. № 289 // Офіційний вісник України. – 2002. – №33.
39. Указ Президента України від 14.07.2000р. № 891/2000 “Про заходи щодо зміцнення банківської системи України та підвищення її ролі у процесах економічних перетворень” // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. – 2000. – № 9. – С.7 – 8.
40. Цивільний кодекс України: текст зі змінами та доп. станом на 1 липня 1998р. –Ужгород: Інформаційно-видавниче агентство “ІВА”, 1998. – 320 с.
41. Адамик Б. П. Національний банк і грошово-кредитна політика: Навч. посібник. –Тернопіль: “Карт-бланш”, 2002. – 278с.
42. Адекенов Т. М. Банки и фондовый рынок: анализ, практика, эволюция. – М.: Осъ 89, 1997. – 160 с.
43. Адибеков М. Г. Кредитные операции: классификация, порядок привлечения и учет / Под ред. А. И. Ичкасова. - М.: Консалтбанкир, 1995. - 88 с.

44. Алексеев М.Ю. Рынок ценных бумаг. - М.: Финансы и статистика, 1992.
45. Алехин Б.И. Рынок ценных бумаг. Введение в фондовые операции. - С.: СамВен, 1992. - 160 с.
46. Аналіз діяльності комерційного банку. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю “Банківський менеджмент”. За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця та проф. А. М. Герасимовича. – Житомир: ПП “Рута”, 2001. – 384 с.
47. Антонов Н. Г., Пессель М. А. Денежное обращение, кредит и банки. - М.: Финстатинформ, 1995. - 272с.
48. Арістова А. Особливості кредитування банками фізичних осіб // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 1. – С.49 – 50.
49. Ауриемма М.Дж., Коли Р. С. Индустрия банковских пластиковых карточек. - М.:, 1997. - 240с
50. Банки и банковские операции: Учебник для вузов / Е.Ф.Жуков, А.М.Максимова, О.М.Маркова и др.; Под ред. проф. Е.Ф.Жукова. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 471 с.
51. Банківська діяльність. Біржі. Цінні папери: Збірник нормативних актів / Фірма “Торговий дім“. – К., 1992. – 48с.
52. Банківська енциклопедія / Під ред. Мороза А. М. – К.: Ельтон, 1993. – 333 с.
53. Банківська справа: Навчальний посібник / За ред. проф. Р. І.Тиркала. – Тернопіль: Карт-бланш, 2001. – 314с.
54. Банківське право: Навч. посібник / Упорядник М. П. Кучерявенко. – Харків, 1999. – 784 с.
55. Банківське право: українське та європейське: Навчальний посібник / П.Д.Біленчук, О. Г. Диннік, І. О. Лютий, О. В. Скороход. – К.: Атіко, 1999. – 348с.

56. Банківський менеджмент: Навч. посіб. для вищ. Навч. закл. / О.Кириченко, І. Гіленко, А. Ятченко. – К.: Основи, 1999. – 671с.
57. Банківські операції: Підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М.Ф.Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза. – К.: КНЕУ, 2000. – 384с.
58. Банківські операції: Підручник. – 2-ге вид., випр. і доп. / А. М. Мороз, М.І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук , проф. А.М.Мороза. – К.; КНЕУ, 2002. – 476с.
59. Банковское дело: Справочное пособие / Под ред. Бабичевой Ю. А. – М.: Экономика,1999.
60. Банковское дело: Учебник / Под ред. О. И. Лаврушина. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 576с.
61. Банковское дело: Учебник. – 2-е изд., стереотип./ Под ред. проф. В.И.Колесникова, проф. Л. П. Кроливецкой. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 480с.
62. Батковський В. Проблеми кредитування малого підприємництва // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 4. – С. 28 – 33.
63. Березовик В. Переваги та недоліки законопроекту “Про банківський кредит” // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 8. – С. 37 – 39.
64. Березовик В. Проблеми правового регулювання кредитних операцій // Вісник Національного банку України. – 2001. –№ 7. – С. 29 – 30.
65. Береславська О. Інтервенції на валютних ринках як інструмент курсової та грошово-кредитної політики // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 10. – С. 36 – 40.
66. Береславська О. Тенденції валютного ринку України у 2004 році // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 2. – С. 18 – 22.

67. Берніков В. Аналітичний огляд роботи Національної системи масових електронних платежів // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 6. – С. 64 – 66.
68. Берніков В. Національна система масових електронних платежів: огляд розвитку у 2005 році // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 2. – С. 5 – 7.
69. Берніков В. Національна система масових електронних платежів: огляд розвитку у першому кварталі 2006 року // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 5. – С. 33.
70. Берніков В. НСМЕП: огляд розвитку у 2006 році // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 2. – С. 23 – 25.
71. Білокінь Г. Роль аудиту в діяльності комерційних банків // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 9. – С. 60.
72. Бойчук М., Патрикац Л. Актуальні проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 1. – С. 46 – 49.
73. Бондаренко Л. Поняття кредитного портфеля комерційного банку і критерії його конкурентоспроможності // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 3. – С.31 – 33.
74. Бороденко С. Застава як форма забезпечення банківських кредитів // Економіка. Фінанси. Право. – 2001. – № 4. – С. 15 – 19.
75. Бубенко І. Управління ризиками кредитно-фінансової організації на прикладі КБ “Приватбанк” // Банківська справа. – 2000. – № 1. – С. 15 – 16.
76. Бушуєва І., Дем’яненко В. Алгоритм диверсифікації кредитів комерційного банку // Банківська справа. – 2000. – № 6.
77. Бюлетень Національного банку України. – 2004. – №1. – 156с.
78. Бюлетень Національного банку України. – 2005. – № 2. – 145 с.
79. Бюлетень Національного банку України. – 2005. – № 5. – 145 с.

80. Бюлетень Національного банку України. – 2006. – № 2. – 168 с.
81. Бюлетень Національного банку України. – 2007. – № 1. – 192 с.
82. Бюлетень Національного банку України. – 2007. – № 2. – 189 с.
83. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики: Навч. посібник. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001. – 277с.
84. Васильченко З. М. Комерційні банки: реструктуризація та реорганізація. – К., 2004 р. – 526с.
85. Васюренко О. В. Банківський менеджмент. Посібник. К.: Академія, 2001. – 320 с.
86. Васюренко О. В. Банківські операції: Навч. посібник. – К.: Т-во “Знання”, КОО. – 2000. – 243с.
87. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. посібник. – 2-ге вид., виправлене і доповнене. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2001. – 255 с.
88. Верба Н. Житло у кредит // Бухгалтерія. – 2001. – № 42/1(457) 15 жовтня. – С. 9 – 10.
89. Вігуру Жан-Клод та ін. Банк очима економіста й бухгалтера / Ж.-К.Вігуру, П. Бланк, А. Прост; Пер. з фр. Є. Марічев. – К.: Основи, 1997. – 293 с.
90. Вітлінський В., Великоіваненко Г., Наконечний Я., Пернарівський О. Концепція стратегії кредитного ризику // Банківська справа. – 2000. – №1. – С. 39 – 42.
91. Вітлінський В., Великоіваненко Г., Наконечний Я., Пернарівський О. Поглиблений кількісний аналіз кредитоспроможності позичальника як спосіб зниження ризику // Банківська справа. – 1998. – № 6. – С. 17 – 19.
92. Вожжов А. П. Використання змінної частини поточних пасивів банків як інвестиційних ресурсів // Вісник Національного банку України. – 2002. – 2003. – № 12. – С. 18 – 21.

93. Вожжов А. П. Про моделювання процесів трансформації ресурсів комерційного банку // Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту ім. Л. Українки. Серія економ. науки. – 2001. – № 4. – С. 148.
94. Вожжов А. П. Формування ресурсів комерційних банків // Фінанси України. – 2003. – № 1. – С. 116 – 129.
95. Вожжов А. П., Клименко А. И. Сущность и функции капитала банка. Проблемы банковского капитала в Украине // Економіка, фінанси, право. – 2001. – № 3. – С. 18 – 26.
96. Вожжов А., Бондар О., Наумова Н. Дослідження процесів формування поточних пасивів комерційного банку // Банківська справа. – 2002. – №5. – С. 48 – 52.
97. Волохов В. Підвищення ефективності кредитування шляхом розгляду функцій у кредитному процесі // Вісник Національного банку України. – 2002. – №1. – С.30 – 32.
98. Волохов В. Структура зобов'язань комерційних банків як фактор ефективності їх кредитних операцій // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 8. – С. 45 – 47.
99. Вступ до банківської справи / За ред. М. І.Савлука. – К.: Лібра, 1998. – 342с.
100. Вядрова І. Проблеми санації та реорганізації комерційних банків // Банківська справа. – 2000. – № 6. – С. 51 – 54.
101. Гаврилюк А., Чистякова Т. Чеки в системі безготівкових розрахунків // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 9. – С. 57-59.
102. Галасюк В. Практичні аспекти визначення обсягу кредиту, що надається під заставу // Вісник Національного банку України. – 2000. – №8. – С. 15 – 19.
103. Галасюк В., Галасюк В. Проблеми оцінки кредитоспроможності позичальників // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 9. – С. 54 – 57.

104. Гальчинський А. С. Теорія грошей: Навч. посібник.–К.: Основи.–1996.–413с.
105. Гальчинський А. С. Сучасна валютна система. – К.: Лібра, 1993.
106. Гладких Д. Основні показники діяльності банків України за підсумками 2005 року // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 4. – С. 22 – 27.
107. Гладких Д. Основні тенденції розвитку кредитного ринку в Україні, або колективний портрет українського позичальника // Вісник Національного банку України. – 2001. – С.49–53.
108. Гладких Д. Пріоритети кредитної політики комерційних банків // Вісник Національного банку України. – 1998. – № 10. – С. 39–41.
109. Гладких Д. Структура банківських кредитів і залучених коштів як дзеркало економічного здоров'я держави // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 11. – С. 26 – 33.
110. Гойко А. Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій. – Київ : ВІРА-Р, 1999. – 320 с.
111. Голуб В. Концептуальні підходи до управління проблемними кредитами в комерційних банках // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 2. – С. 56 – 58.
112. Голуб В. Проблемні позички й управління ними // Фінанси України. – 1999. – № 11. – С. 93 – 99.
113. Голуб Г. Г. Оцінка ліквідаційного балансу банку // Фінанси України. – 2003. – № 5. – С. 128 – 132.
114. Гончаренко В. В. Кредитна кооперація: форми економічної самопомоги сільського і міського населення у світі та в Україні. – К.: Глобус, 1998. – 325с.
115. Гончаренко В. В. Кредитні спілки і кооперативні банки та особливості їх розвитку в Україні // Вісник Національного банку України. – 2000. – №1. – С. 47 – 49.

116. Гончаренко В. В. Кредитні спілки як фінансові кооперативи: міжнародний досвід та українська практика. – К.: Наукова думка, 1997. – 240 с.
117. Горячек І., Конопатська Л. Регулювання організаційної структури банків як фактор підвищення ефективності банківського нагляду // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 11. – С. 52 – 56.
118. Гриценко О. Гроші та грошово-кредитна політика: Навч. посібник. – К.: Основи, 1996. – 180 с.
119. Гриценко Р. Тенденції бізнесу: злиття банків, страхових компаній та пенсійних фондів // Вісник Національного банку України. – 2004. – №2. – С. 15 – 17.
120. Гроші і кредит. Підручник / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М.Ф.Пуховкіна та ін. – К.: Либідь. – 1992. – 331 с.
121. Гроші та кредит: Підручник / За ред. проф. Б. С. Івасіва. – К.: КНЕУ, 1999. – 404с.
122. Гроші та кредит: Підручник / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. М. І. Савлука. – К.: КНЕУ, 2001. – 602с.
123. Гроші, банки та кредит: у схемах і коментарях: Навч. посібник / За ред. Б. Л. Луціва. – 2-ге видання, перероб. – Тернопіль: Карт-бланш, 2000. – 225с.
124. Грудзевич Я. Розвиток інституційної основи грошово-кредитної політики в Україні // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 6. – С. 27 – 29.
125. Гуцал І. С. Банківське кредитування суб'єктів ринку в трансформаційній економіці України (питання теорії, методики, практики). – Львів: ВАТ “БІБЛЬОС”, 2001.–244с.
126. Гуцал І. С. Процентні ставки по кредитах // Фінанси України. – 2002. – № 11. – С. 100 – 106.

127. Гуцал І. С. Функціонування кредитного механізму в Україні в перехідний до ринку період. – Тернопіль: “Збруч”. – 1999. – 312с.
128. Даниленко А., Шелудько Н. Тенденції та наслідки активізації споживчого кредитування в Україні // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 5. – С. 36 – 39.
129. Демківський А. В. Вексельна справа: Навч. посібник. К.: Либідь, 2003. – 336с.
130. Деньги, кредит, банки / Под общ. ред. Г. И. Кравцовой. – Минск.: Меркавание, 1994. – 270с.
131. Деньги, кредит, банки: Учебник / Под ред. О. И. Лаврушина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Финансы и статистика, 1999. – 464с.
132. Дзюблюк О. В. Вплив рівня монетизації економіки України на кредитну діяльність комерційних банків в умовах перехідного періоду // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 5. – С.4 –10.
133. Дзюблюк О. В. Комерційні банки в умовах переходу до ринкових відносин. – Тернопіль: “Тернопіль”, 1996. – 140с.
134. Дзюблюк О. В. Організація грошово-кредитних відносин суспільства в умовах ринкового реформування економіки. – К.: Поліграфкнига, 2000. – 512с.
135. Дзюблюк О. В. Основні напрями організації регулятивного впливу на кредитну діяльність банківських установ в умовах перехідного періоду // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 8. – С.37.
136. Дзюблюк О. В. Особливості оцінювання грошового потоку підприємства в системі банківського аналізу кредитоспроможності позичальника // Банківська справа. – 2001. – № 1. – С. 8.
137. Дзюблюк О. В. Оцінка ефективності кредитних вкладень комерційних банків // Фінанси України. – 2000. – № 9. – С.149 – 154.

138. Дзюблюк О. В. Проблеми підвищення ефективності кредитних операцій комерційних банків // Вісник Національного банку України, 1998. – № 9. – С. 55–56.
139. Дзюблюк О. Проблеми забезпечення ефективного функціонування банківської системи в перехідній економіці // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 3. – С. 30 – 35.
140. Дмитренко М. Г. Управління ризиками в комерційних банках // Вісник Національного банку України. – 1998. – № 9. – С. 23 – 25.
141. Долан Э. Дж., Кэмпбэлл К. Д., Кэмпбэлл Р. Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика / Пер. с англ. – М. – Л.: «Профико», 1991. – 448с.
142. Долішній М. І., Козоріз М. А., Мікловда В. П., Даниленко А. С. Підприємництво в Україні: Проблеми становлення і розвитку: Навч. посібник. – Ужгород: Карпати, 1997. – 363с.
143. Дюран К., Фонтейн В. Аспекти банківського нагляду // Банковский аудитор. – 2001. – № 7-8 (58-59). – С. 20 – 28.
144. Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Классификация банковских кредитов и методов кредитования // Финансы и кредит. – 2002. – № 1 (91). – С. 2 – 5.
145. Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Кредитный договор как основа взаимоотношений банка и заемщика // Финансы и кредит. – 2002. – № 2 (92). – С. 2 – 5.
146. Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Пути совершенствования кредитной политики // Финансы и кредит. – 2002. – № 4 (94). – С. 2 – 8.
147. Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Современная стратегия и тактика российских коммерческих банков в области кредитования // Финансы и кредит. – 2002. – № 3 (93). – С. 3 – 10.
148. Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Технология выдачи кредита // Финансы и кредит. – 2002. – № 5 (95). – С. 3 – 6.

- 149.Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Методика комплексной оценки кредитоспособности заемщика // Финансы и кредит. – 2002. – № 14 (104). – С.2 –9.
- 150.Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Модели анализа кредитоспособности заемщиков // Финансы и кредит. – 2002. – № 6 (96). – С. 9 – 15.
- 151.Едророва В. Н., Хасянова С. Ю. Оценка рейтинга кредитной заявки // Финансы и кредит. – 2002. – № 7 (97). – С. 2 – 8.
- 152.Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.1 / Ред. кол.: С. В. Мочерний (відп.ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864с.
- 153.Євтух О. Андеррайтинг і управління ризиками при іпотечному кредитуванні дохідної нерухомості // Банківська справа. – 2001. – № 3. – С. 49 – 51.
- 154.Євтух О. Т. Житлова іпотека // Економіка України. – 2003. – № 1. – С.38 – 43.
- 155.Євтух О. Т. Житлова іпотека: фінансово-економічний аспект // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 4. – С. 51 – 52.
- 156.Євтух О. Т. Іпотека: теорія і практика. – Луцьк.: Волин. обл. тип., 1999. – 476с.
- 157.Євтух О. Т. Метрологічні засади оцінки позичальника при житловому іпотечному кредитуванні // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 11 – 12. – С. 36 – 43.
- 158.Євтух О. Т. Моделі іпотечних механізмів і вплив на них різноманітних факторів // Вісник Національного банку України. – 2001. – №3. – С. 54 – 55.
- 159.Єрмоленко Г. Г., Коршикова Т. В. Аналіз кредитних операцій банків // Фінанси України. – 2001. – № 3. – С. 121 – 129.
- 160.Жидко К. Шляхи забезпечення дохідності операцій банку з платіжними картками // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 5. – С. 28 – 31.

161. Жуков В. Комерційні банки та інвестиційна діяльність // Банківська справа. – 2000. – № 2. – С. 59 – 60.
162. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Сморовженко Т. С. Фінансовий словник. – 4-те вид., випр. та доп.- К.: Т-во „Знання”, КОО; Львів: Вид-во ЛБІ НБУ, 2002. – 566с.
163. Загородній А. Г., Сліпушко О. М., Вознюк Г. Л., Сморовженко Т. С. Словник банківських термінів / Під ред. Івакіна О. П. – К.: Вид-во “Аконіт”, 2000. – 605 с.
164. Заїка А. Проблеми взаємовідносин банку і позичальника // Економіка України. – 1999. – № 6. – С. 33.
165. Заруба О.Д. Банківський менеджмент та аудит. – К.: Лібра, 1996.–224 с.
166. Заруба О.Д. Фінансовий менеджмент у банках. Навч. посібник. – Товариство “Знання”, КОО, 1997.– 172 с.
167. Звіт про світовий розвиток: Важке завдання розвитку / Пер. з англ. – К.: Абрис, 1994. – 270 с.
168. Іванов В. М., Софіщенко І. Я. Грошово-кредитні системи зарубіжних країн: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2001. – 232 с.
169. Івасів Б. С. Кредитний механізм і деякі його форми // Вісник Національного банку України, 1997. – № 11. – С.54–56.
170. Івасів Б. С., Клапків М. С. Економічний зміст та форми страхування кредитів // Вісник Національного банку України. – 1998. – № 5. – С. 51 – 52.
171. Івасів Б. С. Банківські операції з векселями: Навч. посібник. – Тернопіль.: ТАНГ, 1996.
172. Івасів Б. С. Операції комерційних банків: Навч. посібник. К.: НМК ВО, 1992. – 116 с.
173. Іващук І., Оконська О. Кількісна оцінка банківських ризиків // Банківська справа. – 2000. – № 5. – С. 7 – 9.

174. Камінський А. Дохідність і ризик на нових європейських ринках акцій.
// Банківська справа. – 2002. – № 2. – С. 16 – 19.
175. Карагодова О., Распутна Л. Проблеми оптимізації структури
кредитного портфеля комерційному банку // Банківська справа. – 2000.
– № 2. – С. 40 – 42.
176. Карманов Є. Правові аспекти реструктуризації банківської системи
України // Право України. – 2001. – № 4. – С. 28 – 33.
177. Киселёв В.В. Управление банковским капиталом (теория и практика). –
М.: ОАО “Изд-во “Экономика”, 1997. – 256 с.
178. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік у комерційних банках України:
Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1999. – 432 с.
179. Коваленко В. В. Особливості кредитування підприємств і організацій у
сучасних умовах // Фінанси України. – 1998. – № 10. – С. 84 – 88.
180. Коваленко І. А., Коваленко Н. А. Становлення і перспективи розвитку
банківського нагляду в Україні // Молода економіка. – 2002. – № 1. – С.
60 – 61.
181. Ковальчук Т. Т., Коваль М.М. Ліквідність комерційних банків: Навч. пос.
– К.: Знання, 1996. – 120с.
182. Козоріз М. А. Організаційно-фінансові проблеми розвитку
підприємництва в Україні // Соціально-економічні дослідження в
перехідний період: Зб. наук. праць. – Львів: ІДР НАНУ, 2001. – С.46 –
51. – Вип.. XVII.
183. Комарницький І. Концепція формування управління розвитком
підприємництва та напрями активізації підприємницької діяльності в
регіоні // Регіональна економіка – 2000. – № 4. – С.70 – 77.
184. Копилюк О. І. Шляхи реорганізації комерційних банків // Фінанси
України. – 2003. – № 10. – С. 142 – 145.

185. Корнієнко Т. Методика визначення класу позичальника для розрахунку розміру резерву відшкодування втрат за кредитними операціями // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 3. – С. 35 – 37.
186. Коршикова Т. Контроль та управління ризиками в кредитній діяльності банків // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 1. – С. 24 – 25.
187. Костецький В. Закон концентрації банківського капіталу: необхідність та шляхи здійснення // Право України. – 2002. – № 12. – С. 57 – 61.
188. Котлер Ф. Основы маркетинга / Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1990.
189. Кравець В. Інтернет-платежі в системі безготівкових розрахунків // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 11. – С. 21 – 23.
190. Кравець В. М. Місце та роль НСМЕП на картковому ринку України // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 3. – С. 14 – 17.
191. Кравець В. Перспективи здійснення безготівкових розрахунків в Україні // Банківська справа. – 2000. – № 6. – С. 3 – 7.
192. Крайник О. Підприємництво як фактор регіонального економічного розвитку // Регіональна економіка. – 2000. – № 4. – С. 62 – 69.
193. Красникова О. М. З історії іпотечного кредитування в Україні // Фінанси України. – 1998. – № 4. – С. 94 – 104.
194. Краснов С. Ліквідність банків України та їхня кредитна політика в умовах переходу до ринкової економіки // Банківська справа. – 2000. – № 5. – С. 37 – 39.
195. Кредит і кредитні правовідносини: економічна природа і практика законодавчого регулювання / М. Олексієнко, В. Ольшанський, Д. Лилик, Е. Першиков – К.: “Козаки”, 1996. – 144с.
196. Кредитний ризик комерційного банку: Навч. посібник / В. В. Вітлінський, О. В. Пернарівський, Я. С. Наконечний, Г. І. Великоіваненко; За ред. В. В. Вітлінського. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 251с.

197. Кристофер А. Блумфильд. Как взять кредит в банке / Пер. со 2-го англ. изд. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 144 с.
198. Кручок С. І. Іпотечне кредитування: співвідношення цін продажу та заставних цін на нерухоме майно // Економіка. Фінанси. Право. – 2001. – № 4. – С. 13 – 15.
199. Кручок С. І. Особливості іпотечного кредитування // Економіка АПК. – 2001. – № 9. – С. 86 – 91.
200. Кручок С. І. Передумови іпотечного кредитування // Вісник аграрної науки. – 2002. – № 3 (березень). – С. 74 – 75.
201. Крючкова І. Структурні чинники економічного зростання в Україні // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 2. – С. 5 – 7.
202. Лавренчук В. Перспективи розвитку довгострокового іпотечного кредитування в Україні в контексті зарубіжного досвіду // Хрещатик. – 2002. – № 12(56). – С. 8 – 12.
203. Лагутін В. Д. Монетарна і фіскальна політика в стратегії економічного росту // Фінанси України. – 2002. – № 8. – С. 11 – 18.
204. Лагутін В. Д. Гроші та грошовий обіг: навч. посібник. – К.: Товариство “Знання”, КОО. – 1998. – 181 с.
205. Лагутін В. Д. Кредитування: теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 215 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
206. Лексис В. Кредит и банки. / Пер. с нем. – М.: Перспектива, 1994. – 120 с.
207. Липис А. и др. Электронная система денежных расчетов. Пер. с англ. / А. Липис, Т. Маршалл, Я. Линкер; Предисл. А. А. Мовчана. – М.: Финансы и статистика, 1988. – 269 с.
208. Лочман Я. Процедура банкрутства банків: нинішній стан та перспективи // Право України. – 2001. – № 3. – С. 61 – 63.
209. Луців Б. Л. Банківська діяльність у сфері інвестицій. – Тернопіль: Економічна думка, Карт-бланш, 2001. – 320 с.

210. Луців Б.Л. Лізинг і факторинг як альтернативне джерело кредитування та інструмент збуту: Навч. посібник. – К.: СДО, 1993.
211. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 376 с.
212. Макконелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы, политика. В 2-х т.: Пер. с англ. II-го изд. – М.: Республика, 1992.
213. МакНотон Д. Банковские учреждения в развивающихся рынках. Том 1. Укрепление руководства и повышение чувствительности к переменам. Всемирный Банк. Вашингтон. Д.С. 1994. – 323с.
214. Маркова О. М., Сахарова Л. С., Сидоров В. Н. Коммерческие банки и их операции: Учеб. Пособие. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1995. – 288с.
215. Масленченков Ю.С. Финансовый менеджмент в коммерческом банке: фундаментальный анализ. – М.: Перспектива, 1996. – 160 с.
216. Матвієнко В. Держава і банки. – К.: Демократична Україна, 1996. – 159с.
217. Матвієнко П., Ковальчук А. Застава як засіб забезпечення банківських кредитів // Банківська справа – 2000. – № 5. – С. 45 – 47.
218. Мельник О. М. Інфляція: теорія і практика регулювання. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 1999. – 291 с.
219. Мельник Т. М. Кількісний аналіз оцінки ризику // Фінанси України. – 2000. – № 9. – С. 63 – 67.
220. Міжбанківські розрахунки через СЕП НБУ у 2006 році // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 3. – С. 40 – 41.
221. Мірошніченко Т. Підсумки роботи СЕП у 2000 році // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 2. – С. 57 – 59.
222. Мірошніченко Т. СЕП НБУ: міжбанківські розрахунки у 2001 році // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 3. – С. 55 – 56.
223. Міщенко В. І., Шаповалов А. В., Салтінський В. В., Вядрова І. М. Рорганізація та реструктуризація комерційних банків: Навч. посібник. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2002. – 216 с.

224. Міщенко В., Науменкова С. Правові засади організації банківського нагляду // Підприємство, господарство і право. – 2001. – № 8. – С. 63 – 66.
225. Міщенко В. І. та ін. Основи лізингу: Навчальний посібник / Серія “Бібліотечка банкіра”. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 1997. – 138с.
226. Міщенко В.І., Луб’яницький О.Г., Слав’янська Н.Г. Основи лізингу: Навч. посібник. – К.: Т-во "Знання", КОО, 1997. – 138 с.
227. Мочерний С., Устенко О. Кредит і кредитні відносини в контексті економічної власності // Банківська справа. – 2000. – № 5. – С. 3 – 6.
228. Мумінова-Савіна Г. Сутність внутрібанківського контролю та контролю кредитної діяльності банку // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 12. – С. 31 – 33.
229. Наумова Л. Ю. Розвиток малого і середнього підприємництва як фактор фінансової стабілізації в державі // Фінанси України. – 2001. – №11. – С.24 – 29.
230. Національний банк і грошово-кредитна політика: підручник / За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза та канд. екон. наук, доц. М. Ф.Пуховкіної. – К.: КНЕУ, 1999. – 368с.
231. Нещенко В., Лисицький В. Гроші: розвиток попиту та пропозиції в Україні. – К.: “Скарби”, 1998. – 288 с.
232. Нікбахт Е., Гропеллі А. Фінанси / Пер. з англ.-К.:Вік, Глобус, 1992.
233. Нікіфоров П. О. Система регулювання грошового обігу // Фінанси України. – 2001. – № 12. – С. 28 – 38.
234. Новак І., Гончаренко Л., Михайлова В. Система термінових переказів – новий етап розвитку електронних міжбанківських розрахунків в Україні // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 9. – С. 44 – 49.

235. Облік та аудит у комерційних банках / А. М. Герасимович, Т. В. Кривовяз, О. А. Мазур та ін.; За ред. д. е. н., проф. А. М. Герасимовича. – Львів: В-цтво “Фенікс”, 1999. – 512 с.
236. Огієнко В., Раєвська Г. Досвід захисту вкладників у Болгарії // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 4. – С. 44 – 49.
237. Олексієнко М. Д., Ольшанський В. А., Ярмак В. М. Грошові заощадження населення. – К.: “Знання України”, 1991. – 64 с.
238. Олексієнко С. Управління ризиками в системі банківського менеджменту // Банківська справа, 1998. – № 2. – С. 24 – 27.
239. Олійник О. Проблеми споживчого кредитування в Україні // Економіст. – 2000. – № 7 – 8. – С. 28 – 30.
240. Олійник О. Споживчий кредит і розвиток малого бізнесу в сільському господарстві // Банківська справа. – 2001. – № 5 – С. 35 – 37.
241. Ольшаный А. И. Банковское кредитование: российский и зарубежный опыт / Под ред. Е. Г. Ищенко, В. И. Алексеева. – М.: «Русская деловая литература», 1997. – 352 с.
242. Омельчук Л. Стан міжбанківських розрахунків, що здійснювалися через СЕМП НБУ в 2003 році // Вісник Національного банку України. – 2004. – № 3. – С. 28 – 29.
243. Операції комерційних банків: Курс лекцій. – Львів: Центр Європи, 1997. – 280 с.
244. Основні засади грошово-кредитної політики на 2006 рік // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 10. – С. 3 – 6.
245. Основні показники діяльності банків України на 1 березня 2005 року // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 4. – С. 68.
246. Основні показники діяльності банків України на 1 березня 2007 року // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 4. – С. 73.
247. Основні показники діяльності банків України на 1 лютого 2004 року // Вісник Національного банку України. – 2004. – № 3. – С. 67.

248. Основні показники діяльності банків України на 1 червня 2006 року // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 7. – С. 39.
249. Основы банковского дела / Под ред. А. Н. Мороза. - К.: Либра 1994. – 330с.
250. Остапишин Т. П. Основи банківської справи: Курс лекцій. – К.: МАУП, 1999. – 112с.
251. Панова Г. С. Анализ финансового состояния коммерческого банка. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 272с.
252. Панова Г. С. Банковское обслуживание частных лиц. - М.: АО ДИС, 1994. – 352с.
253. Панова Г. С. Кредитная политика коммерческого банка. – М.: ИКЦ «ДИС», 1997.–464с.
254. Парсяк В. Журавльова М. Проблеми малого бізнесу // Економіка України – 2001. – №3 – С.83 – 85.
255. Парсяк В., Журавльова М. Проблеми малого бізнесу // Економіка України – 2001. – № 3 – С.83 – 85.
256. Пересада А. А. та ін. Інвестування: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / А. А. Пересада, О. О. Смірнова, С. В. Онікієнко, О. О. Ляхова. – К.: КНЕУ, 2001. – 251 с.
257. Пересада А. А., Майорова Т. В. Інвестиційне кредитування: Навч. посібник. – К.: КНЭУ, 2002.
258. Перзеке М. Б. Банківське кредитування як джерело фінансування інвестиційного процесу // Банківська справа. – 2001. – № 3. – С. 138 – 141.
259. Пернарівський О. В. Оцінка кредитоспроможності позичальника // Фінанси України. – 1999. – № 1. – С. 19 – 22.
260. Петриченко Л. Ю. Критерії стійкості комерційного банку // Фінанси України. – 2000. – № 7. – С. 128 – 135.

261. Письменна Л., Вовкодав Л. Вексельний обіг в Україні // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 10. – С. 65 – 67.
262. Платіжні системи: навч. посібник для студентів вищ. закладів освіти / В.А.Ющенко, А. С. Савченко, С. Л. Цокол, І. М. Новак, В. П. Страхарчук. К.: Либідь, 1998. – 416с.
263. Погребна В. СЕМП НБУ: міжбанківські розрахунки у 2005 році // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 2. – С. 26 – 27.
264. Полфреман Д., Форд Ф. Основы банковского дела. – М.: ИНФРА – М, 1996. – 624 с.
265. Поляков В. П., Московкина Л. А. Основы денежного обращения и кредита: Учебн. пос. – 2-е изд. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 192с.
266. Потійко Ю. А. Аналіз кредитоспроможності підприємств в умовах ринкової економіки // Фінанси України. – 2001. – № 1. – С. 118 – 123.
267. Примостка Л. О. Банківський менеджмент. Хеджувння фінансових ризиків: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 1998 – 108 с.
268. Примостка Л. О. Управління фінансовими ризиками // Економіка. Фінанси. Право. – 1999. – № 2. – С. 10.
269. Примостка Л. Фінансовий менеджмент банку. – К.: КНЕУ, 1999. – 280с.
270. Прозоров Ю. Концентрація банківської системи України: подальші перспективи // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 1. – С. 54 – 56.
271. Пуховкіна М., Климко В. Основні напрямки регулювання кредитного ризику // Вісник Національного банку України. – 1999. – № 5. – С. 37 – 39.
272. Основні показники діяльності банків на 1 березня 2007 р. // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 4. – С. 19.
273. Офіційний сайт Верховної ради України: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
274. Офіційний сайт Всесвітньої ради кредитних спілок: <http://www.woocu.org>.

- 275.Офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України: [http:// www.dfp.gov.ua](http://www.dfp.gov.ua) .
- 276.Офіційний сайт Національного банку України: <http://www.bank.gov.ua>.
- 277.Офіційний сайт Національної асоціації кредитних спілок України: [http:// www.ukrcu.kiev.ua](http://www.ukrcu.kiev.ua) .
- 278.Раєвський К. Є. Визначення узагальнюючої оцінки фінансового стану комерційного банку // Вісник Національного банку України. – 1996. – № 4. – С. 31 – 36.
- 279.Рибай О. Й., Табачук Г. П., Хміль Л.М. Операції Ощадного банку України: Навч. посібник. – К.: Товариство “Знання України”, КОО, 1998. – 153 с.
- 280.Рид Э., Котгер Р., Гилл Э, Смит Р. Коммерческие банки. – М.: Прогресс, 1983. – 498с.
- 281.Родэ Э. Банки, биржи, валюты современного капитализма / Пер. с нем. А.О.Ничипорука, А. В. Цимайло, О. В. Шенаева; Под ред. В. Н. Шенаева. – М.: Финансы и статистика, 1986. – 341с.
- 282.Роуз Питер С. Банковский менеджмент / Пер.с англ. 2-го изд. – М.: «Дело Лтд», 1995. – 768с.
- 283.Рудакова О.С. Банковские электронные услуги; Учебн. пособие для вузов. – М,: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 261 с.
- 284.Руденко Л. В. Організація міжнародних кредитно-розрахункових операцій в банках: Посібник. – К.: Академія, 2002. – 375с.
- 285.Рябініна Л. Теорія і практика кредитних відносин в Україні // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 1. – С.26 – 29.
- 286.Савлук М.И., Поддерегин А.Н., Мороз А.Н. Финансово-кредитные рычаги интенсификации. - К.:Техника, 1987.
- 287.Савченко А., Бургіна Є. Виконання Базових принципів для системно важливих платіжних систем у Системі електронних міжбанківських

- переказів НБУ // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 8. – С. 38 – 41.
288. Савченко А., Дяченко Б. Національна система масових електронних платежів // Вісник Національного банку України. – 1999. – № 8. – С. 3 – 12.
289. Савченко А., Івченко І., Михайлова В. Система електронних платежів нового покоління // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 2. – С. 2 – 4.
290. Савченко А., Коваль І. СЕП: виповнюється перше десятиліття // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 7. – С. 28 – 31.
291. Савченко А., Кравець В. Розвиток платіжної системи України за десятиріччя України // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 5. – С. 10 – 12.
292. Садеков А. А., Лісова Н. О. Кредитний скоринг – методика оптимізації управління кредитними ризиками // Фінанси України. – 2000. – № 8. – С. 118 – 122.
293. Салтинський В. В. Вдосконалення банківського нагляду та діяльності комерційного банку // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Зб. наукових праць. – Т.3. – С. 191 – 195.
294. Салтинський В. В. Проблеми реструктуризації та вдосконалення управління банками України // Вісник УАБС. – 2000. – № 1(8). – С. 43 – 48.
295. Синки Джозеф Ф.-мл. Управление финансами в коммерческих банках. Пер. с англ. 4-го переработанного изд. / Под ред. Р. Я. Левиты, Б. С. Пинскера – М.: 1994, Catallaxy. – 820с.
296. Система термінових переказів НБУ // Вісник Національного банку України. – 2001. – № 5. – С. 10 – 12.
297. Скорик М., Герасимова О. Функціонування кредитної установи в Національній системі масових електронних платежів: досвід

- Імексбанку // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 5. – С. 47 – 51.
298. Словарь современной экономической теории Макмиллана. – М.: ИНФРА-М, 1997.
299. Сорокін М. “Цензор” – нова система оцінки кредитоспроможності позичальника // Економіка України. – 1999. – № 4. – С. 24.
300. Сорокін М. “ЦЕНЗОР” запобігає дефолту // Банківська справа, 1998. – № 6 (24). – С. 49 – 54.
301. Спицын И. О., Спицын Я. О. Маркетинг в банке / Тернополь: АО “Тарнекс”, К.: ЦММС “Писпайп”, 1993. – 656с.
302. Степаненко А. Теорія і практика реорганізації та реструктуризації банків // Вісник Національного банку України. – 2004. – № 3. – С. 4 – 8.
303. Стратегія кредитного ризику комерційного банку / за ред. В.В.Вітлінського. – К.: Знання. – 2000. – 274с.
304. Страхарчук В. П. Ризики платіжних систем: Навч. посібник. – Львів: ЛБІ НБУ, 2003. – 94 с.
305. Структура активів комерційних банків України за станом на 01.01.2007р. // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 3. – С. 48 – 53.
306. Сусіденко В. Т. Практичні аспекти забезпечення принципів банківського кредитування // Економіка України. – 1998. – № 7 (440). – С. 24 – 29.
307. Сусіденко В. Т. Принципи банківського кредитування: зміст і реалізація в умовах перехідної економіки // Банківська справа. – 1999. – № 3. – С. 37 – 39.
308. Сусіденко В. Т. Стратегія управління кредитною діяльністю комерційних банків. – К.: КДТЕУ, 1998. – 348 с.
309. Сухарський В. С. Економічний словник-довідник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 328 с.

310. Тиркало Р. І., Андрушків Т. І. Кредитний ринок у системі фінансових ринків України // Фінанси України. – 1998. – № 2. – С. 26.
311. Тиркало Р. І., Щибиволок З. І. Фінансовий аналіз комерційного банку: основи теорії, експрес-діагностика, рейтинг. Навч. посібник, – К.: “Слобожанщина”, 1999. – 236с.
312. Ткаченко Н. В. Об’єднання банків і страхових компаній // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 2(32). – С. 105 – 111.
313. Ткачук О. Мікрокредит як одна з перспективних форм інвестування малих підприємств в Україні // Банківська справа. – 2001. – № 3. – С. 34 – 36.
314. Трубачова О. Іпотечне кредитування // Бухгалтерія. – 2002. – №7/1 (474) 18 лютого. – С. 7.
315. Усоскин В. М. Современный коммерческий банк: управление и операции. М.: Все для вас, 1993. – С.184 – 188.
316. Финансово-кредитный словарь: В 3-х т. Т.2. / Гл. ред. В. Ф. Гарбузов. – М.: Финансы и статистика, 1986. – 511с.
317. Финансы, денежное обращение и кредит. Учебник / Под редакцией В.К.Сенгачева, А. И. Архипова.–М.: «Проспект», 199.–496с.
318. Финансы. Денежное обращение. Кредит: Учебник для вузов / Л.А.Дробозина, Л. П. Окунева, Л. Д. Андросова и др.; Под ред. проф. Л.А.Дробозиной. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1999. – 479с.
319. Фомін І. Рейтингова оцінка комерційного банку в системі діагностики його конкурентоспроможності // Вісник Національного банку України. – 2002. – № 4. – С. 11 – 13.
320. Харченко В. Підсумки діяльності банків України на ринку платіжних карток у 2005 році // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 4. – С. 8 – 16.

321. Харченко В. Підсумки діяльності банків України на ринку платіжних карток у 2002 році // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 4. – С. 29 – 37.
322. Хім'як В. Оцінка платоспроможності як один із аспектів дослідження кредитоспроможності підприємств // Вісник Національного банку України. – 1999. – № 3. – С. 52.
323. Цилюрик Д. Процес кредитування підприємств малого бізнесу та його складові // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 11. – С.30 – 31.
324. Цилюрих Д. Оцінка фінансового стану позичальника – суб'єкта малого бізнесу // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 10. – С. 36 – 38.
325. Чайковський Я. І. Банківський кредит як джерело формування оборотних коштів підприємств (на прикладі підприємств і організацій Тернопільської області) // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України. Збірник наукових праць кафедри управління трудовими ресурсами і розміщення продуктивних сил Тернопільської академії народного господарства, 2001.–Випуск 5. – С.246 – 251.
326. Чайковський Я. І. Класифікація банківських кредитів // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: економіка. – №18. – 2005, 288 с. – С. 136 – 140. (0,5 д.а.).
327. Чайковський Я. І. Комерційні банки як суб'єкти кредитних відносин // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: економіка. – 2001. – № 8.– С.93–95.

328. Чайковський Я. І. Напрямки вдосконалення аналізу кредитоспроможності позичальника комерційного банку // Банківська справа. – 2000. – № 5. – С.13–15.
329. Чайковський Я. І. Напрямки регулювання кредитного ризику комерційних банків в умовах переходу до ринкових відносин // Вісник Тернопільської академії народного господарства, 2001. – № 15. – С.62 – 64.
330. Чайковський Я. І. Необхідність, суть, функції і роль кредиту в умовах ринкового реформування економіки // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: економіка. – 2002. – № 12. – С. 152 – 154.
331. Чайковський Я. І. Нормативно-організаційні та економічні напрямки розвитку банківського кредитування // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: економіка. – 2004. – № 16. – С. 147 – 151.
332. Чайковський Я. І. Платіжна система України у контексті розвитку світогосподарських зв'язків // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 2004. – № 5 – 1. – С.174 – 178.
333. Чайковський Я. І. Платіжні системи: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 210 с.
334. Чайковський Я. І. Порівняльний аналіз моделей обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку // Наукові записки. Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу Тернопільської академії народного господарства. Випуск 14. 2005 рік. – Тернопіль: Видавництво “Економічна думка”. – С. 94 – 97.
335. Чайковський Я. І. Проблеми та напрямки забезпечення повернення банківського кредиту // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 2001. – №12. – С.74 – 79.

336. Чайковський Я. І. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 1998. – №3. – С.63 – 65.
337. Чайковський Я. І. Регіональні аспекти проведення кредитної політики і прийняття рішення про надання кредиту комерційними банками // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил України. Збірник наукових праць кафедри управління трудовими ресурсами і розміщення продуктивних сил Тернопільської академії народного господарства. – 2002. – Випуск 7. – С. 267 – 270.
338. Чайковський Я. І. Реструктуризація і ліквідація кредитної заборгованості комерційних банків // Вісник Тернопільської академії народного господарства, 2001. – № 14. – С.68 – 71.
339. Чайковський Я. І. Робота комерційних банків з проблемними кредитами // Банківська справа. – 2001. – № 6 (42). – С.50 – 53.
340. Чайковський Я. І. Сучасний стан та перспективи розвитку банківського кредитування // Банківська справа. – 2005. – № 2. – С. 36 – 47.
341. Чайковський Я. І. Сучасні методики аналізу кредитоспроможності позичальників комерційних банків // Вісник Тернопільської академії народного господарства. – 2002. – № 4. – С.122 – 126.
342. Чайковський Я. І. Удосконалення методики комплексної оцінки кредитоспроможності позичальників // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 11. – С. 30 – 34.
343. Чайковський Я. І. Щодо питання про суть і функції кредиту // Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. – 348 с. – С. 324 – 334. (0,9 д.а.).
344. Чайковський Я. І., Тиркало Р. І., Ліманський А. Страхування кредитного ризику комерційних банків // Вісник Тернопільської академії народного господарства, 2001. – № 15. – С.51 – 53.

345. Челноков В. А. Банки: Букварь кредитования. Технология банковских ссуд. Околобанковское рыночное пространство. – М.: АОЗТ “Антидор”, 1996. – 368с.
346. Черкасов В.Е. Финансовый анализ в коммерческом банке. – М.:ИНФРА-М,1995. – 272 с.
347. Чернявский С.П. Международный офшорный бизнес и банки. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 144 с.
348. Чечелюк О. Іпотека в Україні: потрібна концепція // Вісник Національного банку України . – 2002. – № 12. – С. 43 – 44.
349. Шевченко Р. І. Банківські операції: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисцип. – К.: КНЕУ, 2000. – 160 с.
350. Шевченко Р. І. Кредитування і контроль: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. – К.: КНЕУ, 2002. – 183с.
351. Шевчук В. Взаємодія зростання ВВП і рахунків платіжного балансу – поточного і фінансового // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 7. – С. 32 – 38.
352. Шелудько Н. М. Роль банківської системи в стимулюванні економічного росту // Фінанси України. – 2002. – № 3. – С. 120 – 128.
353. Шидловська Н. О. Контокорентний кредит. Фофейтинг // Вісник Національного банку України, 1996. – № 5. – С. 46 – 48.
354. Ширинская Е. Б. Операции коммерческих банков: российский и зарубежный опыт. – М.: Финансы и статистика, 1993.
355. Шлапак О., Пушкарьов В., Карчева Г. Фінансовий стан, тенденції і проблеми функціонування і розвитку банків в 2002 році // Вісник Національного банку України. – 2003. – № 3. – С. 2 – 10.
356. Шпаковська Т. Експертне опитування і політика аудиту // Вісник Національного банку України. – 1999. – № 10. – С. 54.
357. Щибиволок З. І. Вступ до економічного аналізу комерційного банку. – Т.: Екон. думка, 1998. – 115 с.

358. Щигаль В. Розвиток малого та середнього бізнесу в Україні // Вісник Національного банку України. – 2003. – №1. – С.13 – 15.
359. Юргелевич С. Основні принципи іпотеки та іпотечне кредитування // Вісник Національного банку України . – 2003. – №1. – С. 33 – 35.
360. Ющенко В,А., Міщенко В.І. Валютне регулювання: Навч. посібник. - К.: Товариство “Знання”, КОО, 1999. - 359 с.
361. Ющенко В.А., Міщенко В.І. Управління валютними ризиками; Навч. посібник. – К.: Товариство "Знання", КОО, 1998. – 444 с.
362. Яковенко Л. Роль банків в інвестиційному забезпеченні діяльності реального сектора // Банківська справа. – 2000. – № 1. – С. 25 – 27.
363. Энциклопедический словарь бизнесмена / Под ред. Молдаванова М. И. – К.: Техніка, 1993. – 856с.(рос.).
364. Brigham E.F., Gapenski L.C. Financial Management: Theory and Practice. – Chicago; New York; San Francisco ets: Dryden Press, 1988.
365. Lloyd B. Thomas. Money, Banking, and Financial Markets. – USA, The Mc Graw – Hill Companies, 1997. – 678 p.

РОЗДІЛ 10

ДОДАТКИ

Додаток А. 1

**Приклад оформлення титульного аркуша магістерської роботи студентами
факультету банківського бізнесу**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ**

Кафедра банківської
справи

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему:

“БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РИНКОВОГО РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ”

Спеціальність: 8.050105 – Банківська справа

Виконала студентка групи БСм – 51
Орлик Наталія Василівна _____

Науковий керівник:
Кандидат економічних наук, доцент кафедри
банківської справи
Чайковський Ярослав Іванович _____

Робота допускається до захисту:
Завідуючий кафедрою банківської справи,
Доктор економічних наук, професор
Дзюблюк Олександр Валерійович _____
“ ____ ” _____ 200_ р.

Тернопіль – 200_

Додаток А. 2

Приклад оформлення титульного аркуша дипломної роботи

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ**

Кафедра банківської справи

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

**“Розвиток ринку банківських послуг населенню в
Україні”**

Спеціальність 7.050105 – Банківська справа

Виконав студент гр. БС-52
Безсмолий Віктор Степанович

Науковий керівник: кандидат економічних
наук, доцент кафедри банківської справи
Галапуп Наталія Дем’янівна

Робота допускається до захисту:
Завідуючий кафедрою банківської
справи, доктор економічних наук, професор
Дзюблюк Олександр Валерійович

“ ” _____ 200_ р.

ТЕРНОПІЛЬ – 200_

Додаток Б. 1

Приклад оформлення змісту магістерської роботи

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
1.1. Необхідність, суть, функції і межі кредиту.....	7
1.2. Принципи та умови банківського кредитування.....	17
1.3. Класифікація банківських кредитів і методів кредитування.....	30
Висновки до розділу 1.....	45
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
2.2. Сутність, принципи та послідовність розробки кредитної політики комерційних банків.....	47
2.3. Діюча практика банківського кредитування підприємств.....	62
2.4. Моделі аналізу кредитоспроможності позичальників.....	77
Висновки до розділу 2.....	92
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
3.1. Тенденції і шляхи розвитку системи банківського кредитування.....	94
3.2. Удосконалення методики комплексної оцінки кредитоспроможності позичальників	109
3.3. Практика, проблеми та удосконалення форм забезпечення повернення банківських кредитів.....	119
Висновки до розділу 3.....	129
ВИСНОВКИ.....	131
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	135
ДОДАТКИ.....	145

Додаток Б. 2

Приклад оформлення змісту дипломної роботи

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ РЕОРГАНІЗАЦІЇ І РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	
1.1. Економічна суть і необхідність реорганізації та реструктуризації банківських установ	6
1.2. Особливості санації та реорганізації банківських установ.....	20
1.3. Практика реорганізації та реструктуризації банків	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ТА РЕОРГАНІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	
2.1. Організаційні основи забезпечення фінансового оздоровлення банківських установ у стані фінансової скрути.....	31
2.2. Особливості запровадження тимчасової адміністрації управління банківською установою у стані фінансової скрути.....	40
2.3. Оцінка економічної ефективності реорганізації банківських установ	48
РОЗДІЛ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ОСНОВ РЕОРГАНІЗАЦІЇ, РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ	
3.1. Обґрунтування організаційної схеми ліквідації банківської установи	63
3.2. Реструктуризація банківської системи як напрямок підтримки її стабільності.....	69
ВИСНОВКИ	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	87
ДОДАТКИ	97

Додаток В

Приклад оформлення переліку умовних скорочень та аббревіатур

ПЕРЕЛІК УМОВИХ СКОРОЧЕНЬ ТА АБРЕВІАТУР

АРМ	–	Автоматизоване робоче місце
ВВП	–	Валовий внутрішній продукт
ВПС	–	Внутрішньобанківська платіжна система
ІПС	–	Інформаційно-пошукова система
НБУ	–	Національний банк України
НСМЕП	–	Національна система масових електронних платежів
РП	–	Розрахункова палата
СЕМП	–	Система електронних міжбанківських переказів
СТП	–	Система термінових переказів
ЦРП	–	Центральна розрахункова палата
ЦСК	–	Центр сертифікації ключів

Додаток Д. 1

Приклад написання вступу магістерської роботи

Актуальність теми дослідження. В сучасних умовах в економіці України намітилися позитивні тенденції призупинення спаду та початку економічного зростання, темпи та стійкість котрого залежать від здатності банківської системи забезпечувати потреби суб'єктів господарювання необхідними грошовими ресурсами. Разом з тим, загальні тенденції сучасного розвитку кредитних операцій вітчизняних банків свідчать про суттєве послаблення ролі банківського кредиту в забезпеченні виробничого сектора додатковими грошовими коштами.

Надання кредитів і проведення кредитної політики є найпоширенішою операцією банківських установ. Кредитні операції дають банківським установам основну частину доходу. Однак аналіз ситуації, що склалася у банківській сфері, свідчить, що у багатьох банків виникають фінансові труднощі в зв'язку з надзвичайно ризиковою кредитною політикою.

У зв'язку з цим актуального значення набуває вирішення проблеми вдосконалення кредитної діяльності банківських установ. Банки повинні організовувати кредитні операції таким чином, щоб вони давали максимально можливий прибуток, одночасно намагаючись знизити ризик, безпосередньо пов'язаний з механізмом надання і погашення банківських кредитів.

Огляд літератури з теми дослідження. Значний внесок у розробку питань кредитування банківськими установами підприємств зробили західні економісти Кристофер Ф. Блюмфілд, В.Лексис, Д. Мак Нотон, Е. Рід, С. П. Роуз, Дж. Ф. Сінкі. Дослідженню теорії і практики організації кредитних відносин між банківськими установами та підприємствами за умов наближення до міжнародних стандартів банківського кредитування сприяють праці вітчизняних вчених-економістів О. В. Васюренка, О. В. Дзюблюка, О. Т. Євтуха, Б. С. Івасіва, Т. Т. Ковальчука, М. І. Мируна, В. І. Міщенко, А. М. Мороза,

О.В.Пернарівського, Ю. А. Потійка, М.І. Савлука, В. Т. Сусіденка, Р. І. Тиркала, Я. І. Чайковського. Серед російських вчених слід назвати праці В. Н. Єдроновой, О. І. Лаврушина, А. І. Ольшаного, Г. С. Пановой, В. М. Усоскіна та інших. Але в їхніх працях досліджуються або окремі аспекти функціонування кредитних відносин, або їх дія на певних етапах економічного розвитку, причому недостатньо уваги приділено особливостям і напрямкам їх розвитку в умовах формування ринкової економіки.

Кредитування підприємств в Україні потребує подальших наукових досліджень і розробок. Зокрема актуальною сьогодні є розробка теоретичних пропозицій і рекомендацій з удосконалення банківського кредитування підприємств, широке практичне використання котрих допоможе банківській системі України підвищити ефективність діяльності всіх кредитних інститутів у процесі кредитування підприємств.

Об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і практичних розробок з проблем удосконалення кредитної діяльності установ банків для забезпечення стабільності функціонування банківської системи України обумовила вибір об'єкта, теми дослідження та її актуальність.

Мета та задачі дослідження. Метою даної магістерської роботи є обґрунтування теоретичних основ організації кредитування позичальників, з'ясування сучасного стану кредитної діяльності банківських установ, удосконалення методики аналізу кредитоспроможності підприємств і форм забезпечення повернення банківських кредитів з урахуванням досвіду країн з ринковою економікою.

Для досягнення поставленої мети передбачено постановку, формулювання і розв'язання наступних наукових й практичних задач:

- дослідити теоретичні основи організації кредитування підприємств за умов ринкового реформування економіки;
- визначити сутність кредитної політики банківської установи, обґрунтувати специфічні принципи та цілі її формування і проведення;

- обґрунтувати та визначити місце і роль банківського кредиту серед джерел формування активів підприємств;
- проаналізувати діючу практику банківського кредитування підприємств;
- узагальнити зарубіжний і вітчизняний досвід й визначити можливості удосконалення методики оцінки кредитоспроможності позичальників банківських установ;
- проаналізувати тенденції та обґрунтувати напрямки розвитку системи банківського кредитування.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є сфера економічних відносин, що виникають між кредиторами і позичальниками з приводу перерозподілу вартості у грошовій і товарній формі на умовах повернення та платності для забезпечення розширеного відтворення і споживання.

Предметом дослідження є діяльність банківських установ, спрямована на кредитування підприємств для забезпечення їх тимчасових потреб у грошових ресурсах.

Методологічна основа та інформаційна база дослідження. На основі діалектичного методу пізнання проведено вивчення та визначення напрямків вдосконалення кредитування підприємств. Для дослідження стану кредитних взаємовідносин підприємств та банківських установ, а також при вивченні кредитоспроможності позичальників використані статистичні, математичні методи, методи прогнозування, техніко-економічного і фінансового аналізу та спостереження.

Статистичну і фактологічну основу дослідження складають закони України, постанови та декрети Кабінету Міністрів України, укази Президента України, нормативні документи Національного банку України, банківських установ, підприємств.

Наукова новизна роботи полягає у теоретичному обґрунтуванні та практичному вирішенні комплексу питань, пов'язаних з удосконаленням

організації банківського кредитування підприємств. Безпосередньо в процесі дослідження одержано такі наукові результати:

- дістало подальшого розвитку визначення суті кредиту як економічної категорії, що виразилось в уточненні його змісту з економічної і правової точок зору. Запропоновано визначити кредит як відособлену частку економічних відносин, пов'язану з рухом позичкового капіталу між кредитором і позичальником у грошовій чи товарній формі на основі укладеного кредитного договору;
- доповнено систему принципів банківського кредитування диференційованим підходом банківських установ до суб'єктів господарювання, актуальність дотримання котрого в умовах трансформації економіки України визначається нестабільністю економічного розвитку та різним рівнем кредитоспроможності підприємств;
- сформульовано нові елементи механізму кредитування з використанням кредитної лінії. У цьому напрямку розроблено методику визначення ліміту кредитування позичальників у межах кредитної лінії, котру доцільно проводити послідовно на основі даних балансу в три етапи: 1) оцінка кредитоспроможності позичальника; 2) дисконтування активів позичальника з урахуванням чотирьох груп ліквідності активів і класу кредитоспроможності позичальника; 3) зіставлення суми ліміту кредитування з граничною величиною максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента, виходячи з нормативних вимог Національного банку України;
- удосконалено методику застосування якісних і кількісних показників у процесі комплексного підходу до оцінки кредитоспроможності позичальників банківських установ. Для одержання комплексної перспективної оцінки автором сформульовано як поточну кредитоспроможність позичальника, що оцінюється шляхом порівняння

розрахованих коефіцієнтів і показників з їх оптимальними значеннями, так і прогнозу кредитоспроможність, котра оцінюється, виходячи зі зміни оборотності оборотних активів, рентабельності діяльності підприємства та інших показників діяльності позичальника на перспективу (на період дії кредитного договору).

Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що вони можуть використовуватись у процесі вдосконалення кредитної політики і кредитних відносин банківських установ з підприємствами при розробленні методичних підходів до аналізу кредитоспроможності позичальників, удосконаленні форм забезпечення повернення банківських кредитів.

Структура та зміст роботи. Магістерська робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Повний обсяг магістерської роботи – 110 сторінок, у тому числі на 12 з них розміщено 10 таблиць, 5 ілюстрацій, 5 додатків, список використаних джерел зі 107 найменувань.

Додаток Д. 2

Приклад написання вступу дипломної роботи

ВСТУП

Актуальність теми. З подоланням економічної кризи в Україні особливої уваги набувають питання розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, необхідності забезпечення економічного росту та залучення інвестиційних ресурсів у виробництво. Особливу роль в активізації інноваційно-інвестиційної діяльності відіграють банки, які виступають посередниками в акумулюванні та перерозподілі тимчасово вільних коштів, стаючи, тим самим, інститутами так званого передавального механізму, який опосередковує формування інвестиційних ресурсів та їх розміщення.

Разом з цим, вирішення проблеми залучення ресурсів банків до інвестування економіки має свої особливості. Специфіка періоду економічних реформ України зумовлює ситуацію, за якої інвестиційні ресурси одного з основних учасників інвестиційного ринку – банківської системи, упродовж тривалого періоду функціонують у досить обмежених сегментах цього ринку. Вони поступово переливаються між ринком державних цінних паперів, короткостроковим кредитуванням суб'єктів реального сектора та міжбанківським ринком, беручи незначну участь у формуванні загального інвестиційного потоку в країні, що в умовах загальної слабкості позицій інших учасників інвестиційного ринку виступає одним із негативних чинників відтворювального процесу.

Кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств є важливою частиною інноваційно-інвестиційного процесу. Необхідність активізації механізму кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств в умовах реформування економіки зумовила появу значної кількості праць вітчизняних авторів, присвячених дослідженню ролі банківської

системи у кредитуванні інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. Провідне місце в розробці цієї теми належить таким відомим економістам як А.А. Пересада, І. О. Бланк, Б. Л. Луців, Т. В. Майорова, А. Ф. Гойко, О.В.Дзюблюк, В. Д. Лагутін, А. П. Вожжов, Б. В. Губський та інші.

Переміна економічної ситуації породжує нові проблеми активізації механізму кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств, що вимагає своєчасної розробки та впровадження нових і удосконалення діючих механізмів, які опосередковують процес трансформації кредитних ресурсів банківської системи у виробничі інвестиції української економіки.

Мета і зміст поставлених задач. Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних питань кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності в умовах реформування економіки та розробка практичних рекомендацій щодо його активізації.

Поставлена мета визначила постановку та розв'язання таких наукових і практичних задач:

- дослідити теоретичні основи інвестицій, інновацій та інноваційно-інвестиційного кредитування;
- визначити роль банків у активізації інноваційно-інвестиційного процесу;
- вивчити та оцінити сучасний стан інноваційно-інвестиційної діяльності та механізм її кредитування;
- на основі аналізу формування інвестиційних ресурсів дослідити тенденції й обґрунтувати напрямки розвитку системи інноваційно-інвестиційного кредитування;
- вивчити проблеми розвитку інноваційно-інвестиційного кредитування підприємств в умовах стабілізації фінансово-кредитного ринку;
- проаналізувати можливості створення оптимального економічного середовища для банківських інвестицій.

Об'єктом дослідження є інноваційно-інвестиційна діяльність підприємств в умовах ринкового розвитку економіки.

Предметом дослідження. є економічні відносини, які виникають у процесі інноваційно-інвестиційного кредитування з приводу створення капіталу в процесі суспільного відтворення.

Методи дослідження. Теоретико-методологічну основу дослідження склали основні теоретичні положення вітчизняної та зарубіжної фінансової науки у сфері інноваційно-інвестиційного кредитування підприємств. У процесі роботи, залежно від поставлених цілей і завдань, використовувалися відповідні методи аналізу: наукове абстрагування, аналітично-графічна формалізація, групування, метод індексів, порівняння, систематизації, статистичне зіставлення даних. Вивчення особливостей розвитку інноваційно-інвестиційного кредитування здійснювалося на основі ретроспективного аналізу інформації, статистичних методів.

Емпіричною основою виступають результати конкретних економічних досліджень, зарубіжний і вітчизняний досвід у сфері інноваційно-інвестиційного кредитування. Інформаційною базою стали законодавчі та нормативні акти, періодичні й монографічні видання вітчизняних і зарубіжних авторів, дані статистичних щорічників Держкомстату України та Національного банку України, банківських установ і підприємств.

Наукова новизна полягає в теоретичному обґрунтуванні і практичному вирішенні комплексу питань, пов'язаних з кредитуванням інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств в умовах розвитку ринкової економіки. У процесі дослідження були отримані такі наукові результати:

- уточнено економічний зміст інвестицій, інновацій та інноваційно-інвестиційного кредитування, що знайшло своє вираження у визначенні його сутності, функцій, виділенні ряду особливостей, а також принципів здійснення;
- визначено роль банків у кредитуванні інноваційно-інвестиційної діяльності. Встановлено, що сам кредит неправомірно розглядати в якості інвестиційного, однак, у цілому в своїй сукупності інноваційно-

інвестиційне кредитування стимулює процес формування попиту на продукцію вітчизняних виробників, і, тим самим, забезпечує стійке фінансування їх діяльності та впливає на формування інвестиційних ресурсів підприємств;

- обґрунтовано нові практичні рекомендації щодо активізації інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств шляхом створення оптимального економічного середовища для банківських інвестицій, стимуляції такої діяльності та на цій основі визначені основні напрямки формування ресурсної бази банку та управління нею.

Практичне значення. Розроблені в ході дослідження підходи, теоретичні узагальнення, висновки та рекомендації можуть бути використані для активізації інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. Пропозиції автора щодо розширення системи кредитування підприємств можуть бути використані банками України з метою розвитку механізму кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств та забезпечення масштабного інвестиційного кредитування в Україні.

Структура дипломної роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 110 сторінок комп'ютерного тексту, у тому числі 20 таблиць, 10 рисунків, список використаних джерел з 107 найменувань, 4 додатків на 6 сторінках.

Додаток Е. 1

Приклад написання висновків

ВИСНОВКИ

Отримані результати свідчать про досягнення поставленої мети та задач дослідження і дають підставу зробити наступні висновки.

1. При проведенні кредитної політики банківські установи виходять з того, що кредит доцільно надавати тим позичальникам, які спроможні своєчасно його повернути. У магістерській роботі обґрунтовано необхідність доповнення переліку принципів кредитування, передбачених Положенням Національного банку України “Про кредитування”, диференційованим підходом комерційного банку до кожного потенційного позичальника. Диференційованість варто здійснювати на основі аналізу кредитоспроможності позичальника та ефективності проекту, під котрий береться кредит. Банк за допомогою диференціації економічних умов, котрі закріплює різними пунктами кредитного договору, забезпечує механізм захисту від кредитного ризику.

2. Для ефективної організації роботи банківських установ з кредитним портфелем, зокрема розроблення нормативно-інструктивного забезпечення, в роботі запропоновано: уточнену класифікацію банківських кредитів за основними ознаками.

3. Норми чинного законодавства щодо кредитування не відповідають вимогам сьогодення, а нормативне регулювання кредитних відносин Національного банку України не має системного характеру та не забезпечує сталого функціонування та розвитку системи банківського кредитування в Україні. Запропоновано вирішувати дану проблему шляхом зміцнення законодавчого забезпечення через: впорядкування і розширення вже існуючих законів; прийняття окремого Закону “Про банківське кредитування”, що регулюватиме кредитні відносини між банківськими установами та позичальниками, з врахуванням об’єктивних законів функціонування кредиту, принципів та умов організації кредитування, де визначити як відповідальність

банку, так і позичальника, а також держави; доповнення переліку нормативних документів, котрі повинен мати банк, що здійснює кредитні операції, відповідними методичними вказівками.

4. На основі виявлених і проаналізованих кількісних та якісних тенденцій, котрі в даний час переважають у кредитних взаємовідносинах банків з позичальниками, у магістерському дослідженні визначено нормативно-правові (організаційні) та економічні напрямки удосконалення системи банківського кредитування, що сприятимуть дотриманню принципів кредитування, зниженню ризиків у взаємовідносинах банку з позичальниками, а саме:

- покращення законодавчої, нормативної і внутрішньобанківської бази з питань кредитування;
- створення системи кредитування, спрямованої на стимулювання виробництва, розвиток інвестицій;
- здійснення адаптації міжнародного досвіду кредитування до української банківської практики;
- зниження ціни кредиту та розширення його доступу для ширшого кола клієнтів.

5. При наданні банківського кредиту важливе значення має аналіз кредитоспроможності підприємства, котрий доцільно проводити із застосуванням методики комплексно-рейтингової оцінки кредитоспроможності позичальника, що передбачає такі елементи: а) оцінку характеру (репутації) позичальника – кредитна історія клієнта, аналіз ділових якостей керівництва позичальника; б) оцінку фінансового стану позичальника за допомогою системи показників, що відображають наявність і розміщення коштів, реальні й потенційні фінансові можливості; в) аналіз грошових потоків підприємства на основі зіставлення банком обсягів припливу й відпливу коштів позичальника за певний період; г) оцінку ділового ризику, пов'язаного з несвоєчасним завершенням кругообігу фондів і неефективним використанням ресурсів (фінансових, технічних, трудових).

Додаток Е. 2

Приклад написання висновків

ВИСНОВКИ

Дослідження інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств та сфери інноваційно-інвестиційного кредитування в умовах ринкового реформування української економіки дозволило зробити ряд висновків науково-теоретичного та прикладного характеру.

1. На основі вивчення різних підходів до трактування категорій “інвестиції”, “інновації” та “інноваційно-інвестиційне кредитування” дані поняття одержали у роботі свій подальший розвиток, що виявилось в уточненні економічної сутності інвестиційного кредиту, його функцій, а також у виділенні ряду особливостей, зумовлених, з одного боку, специфікою змісту інвестиційного кредиту, а з іншого – особливостями його організаційного, інформаційно-аналітичного, ресурсного, законодавчо-нормативного й іншого забезпечення. Інноваційно-інвестиційне кредитування визначено як фінансування діяльності, спрямоване на придбання, створення, реконструкцію, модернізацію об’єктів, у результаті чого виникає потік доходів, які забезпечують повернення банківських коштів і оплату за користування ними відповідно до принципів кредитування.

2. На основі аналізу якісних і кількісних змін інноваційно-інвестиційної діяльності українських підприємств та сфери кредитування інвестицій та інновацій виявлена тенденція поступового збільшення значимості інноваційно-інвестиційного кредитування. Це обумовлено рядом об’єктивних і суб’єктивних причин, викликаних як загальною стабілізацією економіки України, так і пошуком банківськими установами нових джерел одержання доходів на тривалу перспективу як стійкої бази їх розвитку та зміцнення своїх позицій на ринку банківських послуг.

3. Результати аналізу діяльності ряду банківських установ засвідчили, що в кредитному портфелі банків на інвестиційні цілі значна частина (50% і більше)

кредитів спрямована на придбання імпортного устаткування. З одного боку це є позитивним чинником, оскільки свідчить про спрямування коштів на модернізацію, переобладнання виробництва та створення нових виробництв із використанням прогресивних технологій. Разом з тим, відповідний фінансовий потік, який утворюється внаслідок кредитування вітчизняних підприємств і населення, втрачається для національної економіки. У подальшому внаслідок економічного росту даний потік може збільшуватися, що вимагає вжиття заходів, які забезпечать переведення цих коштів у напрямку вітчизняного виробника.

4. Однією з проблем збільшення обсягів інноваційно-інвестиційного кредитування є пошук як зовнішніх джерел формування банківських ресурсів, так і внутрішніх резервів збільшення ресурсів інвестиційного характеру. Крім збільшення банківських інвестиційних ресурсів за рахунок власного капіталу, залучення довгострокових депозитів, вагомим джерелом можуть стати поточні пасиви банківських установ. Запропоновано при розрахунку банківськими установами максимально можливої (граничної) величини кредитно-інвестиційних ресурсів враховувати умовно-постійну частину поточних пасивів.

5. Важливою ланкою механізму управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємств є стратегії управління інвестиційним портфелем банку. В роботі виконано порівняльний аналіз основних типів пасивних і активних стратегій і методів управління структурою інвестиційного портфеля. В роботі наголошується, що управління портфелем цінних паперів банку розглядається в комплексі питань управління ризиком і прибутковістю інших банківських активів, тому ні один із класичних методів управління портфелем в чистому вигляді не використовується, а на практиці при прийнятті інвестиційних рішень враховуються експертні оцінки. В роботі надаються нові обґрунтування тому, що на практиці банк використовує складну комбінацію перерахованих стратегій, бо теоретичні і практичні рекомендації завжди розглядаються з урахуванням стратегічних цілей, які переслідуються банком.

6. Проведене дослідження сучасного стану інвестиційної діяльності в Україні і співставлення поглядів вітчизняних економістів на шляхи і методи подолання інвестиційної кризи дозволило виробити пропозиції, спрямовані на вдосконалення механізму кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності. Для активізації інвестиційної діяльності потрібно розробити державну комплексну програму формування ринкових механізмів у фінансовій, грошово-кредитній і виробничій сферах. В частині вдосконалення механізму кредитування інноваційно-інвестиційної діяльності в комплексній програмі потрібно врахувати ряд пропозицій економістів: посилити державне регулювання банківської системи, стимулювати залучення грошових вкладів населення шляхом забезпечення їх державних гарантій, вдосконалити законодавчу базу механізму стимулювання нагромаджень фізичних та юридичних осіб, встановити пільги банкам, які здійснюють інноваційно-інвестиційне кредитування реального сектора економіки, передбачивши рефінансування і резервування в залежності від галузевої структури кредитного портфеля, посилити стимуляцію схильності банків до вкладень в довготермінові цінні папери шляхом корегування діючих норм відрахування в резерв Національного банку України залежно від складу депозитів і структури активів.

7. Отримані в роботі результати дозволяють внести пропозиції щодо покращення інноваційно-інвестиційного кредитування. Ми вважаємо, що в Україні недостатньо використовується її високий науковий потенціал і пропонуємо включити до державної комплексної програми формування ринкових механізмів у фінансовій, грошово-кредитній і виробничій сферах положення, які дозволять розвивати наукові дослідження, присвячені практичним проблемам керування ринковою економікою, в тому числі формуванню ресурсної бази банку та управління нею.

Додаток Ж. 1

Приклад оформлення завдання на магістерську роботу

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ**

Кафедра банківської справи

ЗАТВЕРДЖУЮ :

Завідувач кафедри банківської справи

О.В. Дзюблюк

“ ___ ” _____ 200__ р.

**ЗАВДАННЯ
НА МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ
СТУДЕНТОВІ ФАКУЛЬТЕТУ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ**

_____ Орлик Наталії Василівні _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема магістерської роботи “Сучасні форми забезпечення банківських позик в Україні”

_____ затверджено наказом по Університету від “ ___ ” _____ 200__ р. № _____

2. Термін здачі студентом закінченої магістерської роботи “ ___ ” _____ 200__ р.

3. Вихідні дані до роботи Конституція України, закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, Національного банку України, інструктивні матеріали банківських установ, статистичні матеріали, методичні розробки, наукова література, періодичні видання

4. Перелік питань, що їх потрібно розробити: розглянути основні етапи процесу банківського кредитування, економічну суть та способи забезпечення позик, форми і види застав, визначити проблемні аспекти різних форм забезпечення, вказати шляхи мінімізації кредитного ризику

5. Перелік графічного матеріалу _____ таблиці, схеми, рисунки, графіки, діаграми _____

Дата видачі завдання “ ____ “ _____ 200__ р.

Керівник _____
(підпис)

Завдання прийняв до виконання _____
(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання магістерської роботи	Термін виконання етапів магістерської роботи
1.	Попередній вибір теми	Вересень 200__ р.
2.	Кінцевий вибір теми	До 25.10.200__ р.
3.	Складання завдання та плану-графіку	24.11.200__ р.
4.	Розділ 1. Теоретичні засади форм забезпечення повернення кредиту	До 15.01.200__ р.
5.	Розділ 2. Аналіз форм забезпечення кредиту на прикладі АППБ “Аваль”	До 28.02.200__ р.
6.	Розділ 3. Розробка системи заходів щодо вдосконалення забезпечення повернення кредиту	До 30.03.200__ р.
7.	Здача роботи на кафедрі	До 15.04.200__ р.
8.	Рецензування роботи	До 25.04.200__ р.
9.	Попередній захист роботи на кафедрі	01.05.200__ р. – 05.05.200__ р.
10.	Допуск роботи до захисту завідувачем кафедри	05.05.200__ р. – 15.05.200__ р.

Студент Факультету банківського бізнесу _____
(підпис)

Керівник магістерської роботи _____
(підпис)

Додаток Ж. 2

Приклад оформлення завдання на виконання дипломної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ
Кафедра банківської справи

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Зав. кафедрою банківської справи

_____ О.В.Дзюблюк

“ ___ ” _____ 200_ р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Студентові _____ Безсмолу Віктору Степановичу _____
 (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи “Розвиток ринку банківських послуг населенню в Україні” _____

затверджена наказом по Університету від “ ___ ” _____ 200_ р. № _____

2. Строк подачі студентом закінченої роботи “ ___ ” _____ 200_ р.

3. Вихідні дані до роботи Конституція України, Закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, Національного банку України, інструктивні матеріали комерційних банків, статистичні матеріали, методичні розробки, наукова література, періодичні видання. _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, що підлягають розгляду) розглянути основні етапи розвитку ринку банківських послуг в Україні; розкрити особливості надання банківськими установами різноманітних послуг населенню; визначити проблеми та перспективи розвитку ринку банківських послуг в Україні. _____

5. Перелік графічного матеріалу таблиці, схеми, рисунки, графіки, діаграми

Дата видачі завдання _____

Керівник _____
(підпис)Завдання прийняв до виконання _____
(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
1.	Попередній вибір теми дипломної роботи	Вересень 200__ р.	
2.	Кінцевий вибір теми дипломної роботи	До 25.10.200__ р.	
3.	Складання завдання та плану-графіка на дипломну роботу	24.11.200__ р.	
4.	Підбір літератури, ознайомлення з літературними джерелами та інструктивним матеріалом. Складання таблиць, графіків. Виконання I-го розділу роботи	До 15.01.200__ р.	
5.	Виконання II-го розділу дипломної роботи	До 28.02.200__ р.	
6.	Виконання III-го розділу дипломної роботи	До 30.03.200__ р.	
7.	Здача роботи на кафедрі	До 15.04.200__ р.	
8.	Рецензування роботи	До 25.04.200__ р.	
9.	Попередній захист дипломної роботи на кафедрі	01.05.200__ р. – 05.05.200__ р.	
10.	Допуск роботи до захисту завідуючим кафедрою	05.05.200__ р. – 15.05.200__ р.	

Студент-дипломник _____
(підпис)Керівник роботи _____
(підпис)

Додаток 3. 1
Приклад оформлення зовнішньої рецензії на дипломну роботу
Рецензія

на дипломну роботу

Студента _____ V курсу _____ групи БС-52 _____

Безсмолого Віктора Степановича

Спеціальність _____ Банківська справа _____

Рецензент: _____ директор Волинської обласної дирекції акціонерно-поштового банку "Аваль" _____ Попов Валерій Васильович _____

(посада, прізвище та ініціали)

Тема дипломної роботи: _____ Розвиток ринку банківських послуг населенню в Україні. _____

1. Актуальність теми дипломної роботи: _____ зумовлена необхідністю пошуку нових і удосконалення існуючих методів обслуговування населення банківськими установами України. _____

2. Найбільш суттєві висновки і рекомендації: _____ Дипломна робота містить рекомендації щодо розвитку депозитних, кредитних та розрахункових банківських послуг фізичним особам. _____

3. Наявність самостійних розробок автора: _____ Узагальнено стан роботи банків з населенням і внесено пропозиції щодо надання послуг клієнтам за допомогою телефону, у системі телесервісу, розвитку інших інструментів електронної комерції для VIP-клієнтів та масового споживача. _____

4. Практична цінність розроблених питань: _____ полягає у: 1) систематизації автором положень з організації роботи банків з населенням; 2) розробці пропозицій щодо розширення асортименту роздрібних банківських послуг. _____

5. Наявність недоліків: _____ Суттєвих зауважень і недоліків не виявлено. Автору слід було більше уваги приділити питанням кредитування населення. _____

Загальний висновок: _____ Робота містить теоретичні обґрунтування досліджуваної проблеми, практичні рекомендації та пропозиції автора щодо розвитку ринку банківських послуг населенню, відповідає вимогам вищої школи та може бути допущена до захисту. _____

Рецензент: _____ директор Волинської обласної дирекції акціонерно-поштового _____
 (посада, місце роботи, вчена ступінь, звання)

_____ банку "Аваль" Попов Валерій Васильович _____

(прізвище, ім'я, по батькові рецензента – повністю)

" _____ " _____ 200__ р.

_____ (Печатка установи банку)

Додаток И
Приклад оформлення внутрішньої рецензії на магістерську роботу
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Кафедра банківської справи

РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу студентки групи БС мз – 52

Фецан Ольги Богданівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему “Платіжна система України та стратегія її розвитку”.

Актуальність теми: ця тема була і є актуальною з огляду на надзвичайну важливість своєчасного проведення банківською системою платежів та їх захищеності.

Самостійні розробки і пропозиції автора: В магістерській роботі подаються реальні до втілення пропозиції щодо розширення можливостей функціонування платіжної системи України.

Практичне значення роботи: полягає у дослідженні теоретичних засад функціонування, діючого стану та перспектив розвитку платіжної системи України. Зокрема, розглянуто переваги і недоліки моделей обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку, наведено перспективи впровадження системи електронних міжбанківських платежів нового покоління та розвитку Національної системи масових електронних платежів за товари та послуги.

Недоліки: Суттєвих недоліків і зауважень немає. Однак, у роботі відсутні цифрові дані.

Загальний висновок: Магістерська робота містить дослідження актуальних питань щодо організації платіжної системи України, виконана на належному науковому рівні, має прикладне значення, заслуговує позитивної оцінки і може бути рекомендована до захисту.

Рецензент: кандидат економічних наук, доцент кафедри
банківської справи

(вчене звання, наукова ступінь, посада, місце роботи)

Галапуп Наталія Дем'янівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

“ _____ ” 200__ р.

(підпис)

Додаток К.1

Приклад оформлення відзиву наукового керівника на магістерську роботу
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Кафедра банківської справи

ВІДЗИВ

наукового керівника на магістерську роботу

Студента _____ V курсу _____ групи БСм-51 _____

_____ Горпинюка Володимира Васильовича _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему: Депозитні операції комерційних банків в Україні: практична реалізація та перспективи розвитку.

Актуальність теми: пов'язана з тим, що здійснюючи банківські операції, досягаючи їх злагодженості та збалансованості, банківські установи забезпечують тим самим свою надійність, дохідність, стабільність функціонування в системі ринкових відносин. Всі аспекти і сфери діяльності банківських установ об'єднані єдиною стратегією управління банківською справою, мета якої – досягнення дохідності та ліквідності. Ці інтегровані критерії оцінки ефективності і надійності роботи банківських установ залежать від політики, яку вони проводять, пов'язану із залученням грошових ресурсів – управління депозитними операціями.

Самостійні розробки і пропозиції автора: Досліджено структуру та порядок формування ресурсної бази банківських установ, розглянуто суть, значення та класифікацію депозитів, визначено роль депозитів у діяльності банківських установ. Проведено аналітичну оцінку депозитних операцій при формуванні ресурсної бази банківських установ України. Зокрема, розглянуто особливості залучення грошових коштів як юридичних, так і фізичних осіб в умовах міжбанківської конкуренції та визначено маркетингову стратегію банку з надання депозитних послуг.

Практичне значення роботи: Основні положення роботи щодо вдосконалення депозитних операцій банківських установ можуть бути використані в сучасній банківській практиці України в процесі проведення пасивних операцій, спираючись на світовий досвід, останні досягнення вітчизняної науки та економічну стратегію нашої держави.

Недоліки: Недостатньо використано цифровий матеріал.

Загальний висновок: Магістерська робота містить дослідження актуальних питань формування залучених коштів банківських установ, виконана на належному науковому рівні, має прикладне значення, може бути рекомендована до захисту і заслуговує позитивної оцінки.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент

кафедри банківської справи

(вчене звання, наукова ступінь, посада, місце роботи)

Чайковський Ярослав Іванович

(прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

“ ____ ” _____ 200__ р.

Додаток К.2

Приклад оформлення відзиву наукового керівника на дипломну роботу

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ**

Кафедра банківської справи

ВІДЗИВ

наукового керівника на дипломну роботу студентки групи БСс – 51

Чижик Юлії Миколаївни
(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему: “Кредитні спілки та перспективи їх розвитку в Україні”

Актуальність теми: зумовлена роллю, яка відведена кредитним спілкам, як фінансовим посередникам, котрі спрямовують свою діяльність через взаємодопомогу, шляхом надання своїм членам дешевих та доступних ощадно-позичкових послуг.

Самостійні розробки і пропозиції автора: Досліджуються теоретико-методологічні особливості формування системи кредитних кооперативів. Проведено аналіз діючої практики функціонування кредитних спілок в Україні. Розроблено пропозиції щодо перспектив розвитку ринку кредитних спілок в Україні з врахуванням зарубіжного досвіду.

Практичне значення роботи: Запропоновані напрямки розвитку депозитно-кредитної політики та рекомендації щодо удосконалення системи бухгалтерського обліку можуть бути використані кредитними спілками України в процесі організації їх діяльності.

Недоліки: Основна частина роботи не відповідає змісту теми дослідження.

Загальний висновок: Дипломна робота містить дослідження актуальних питань покращення діяльності кредитних спілок на фінансовому ринку України, виконана на належному науковому рівні, має прикладне значення, може бути рекомендована до захисту і заслуговує позитивної оцінки.

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент кафедри банківської справи Чайковський Ярослав Іванович

(вчене звання, наукова ступінь, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

(підпис)

“ _____ ” _____ 200_ р.

Додаток Л

Приклад оформлення довідки про впровадження

Ректору Тернопільського
національного економічного
університету
професору Юрію Сергію Іллічу

Довідка про впровадження

Виконана студентом Факультету банківського бізнесу ТНЕУ Орлик Н.В. магістерська робота “Сучасні форми забезпечення банківських позик в Україні” (на прикладі Черкаської області) відповідає замовленню Черкаської дирекції акціонерного поштово-пенсійного банку “Аваль”, має певну практичну значимість і планується до впровадження у практичну діяльність. А саме заслуговують на увагу пропозиції щодо удосконалення засобів забезпечення погашення позички, запропонована змішана тристороння форма угоди, де представлена нова форма договору застави і запропоновано надання договору поруки, що призводить до зменшення ризику непогашення позички та удосконалення кредитних відносин з позичальниками.

Директор Черкаської обласної
дирекції акціонерного поштово-
пенсійного банку “Аваль”

Скічко О. І.

Додаток М
Приклад оформлення анотацій

АНОТАЦІЯ

Орлик Н. В. Сучасні форми забезпечення банківських позик в Україні.–
Рукопис.

Дослідження на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра за спеціальністю 8.050105 “Банківська справа” – Тернопільський національний економічний університет. – Факультет банківського бізнесу. – Тернопіль, 200_.

Розглянуті основні принципи банківського кредитування, порядок видачі та погашення банківських позичок, проведено аналіз кредитоспроможності позичальника, досліджені сучасні форми та види забезпечення банківського кредиту та надані практичні рекомендації і пропозиції щодо зменшення кредитного ризику.

Робота пройшла апробацію в Черкаській обласній дирекції акціонерного поштово-пенсійного банку “Аваль”, який підтвердив практичне впровадження окремих положень роботи.

ANNOTATION

Orlik N. V. Current Forms of Bank Loans Provision in Ukraine. – Manuscript.

The research is to obtain a Master of Economics of Enterprise degree on specialization 8.050105 “Banking” – Ternopil National Economic University. – Faculty of Banking Business. – Ternopil, 200_.

The main principles of bank loans, the order of granting and redemption of loans, are given in the Master’s project. Besides, analysis of borrower’s solvent, current forms and kinds of bank loans provision researched and practical recommendations according to the risk reduction of the unredeemed loans are performed in the paper.

The work was approved in Cherkassy Regional Direction JS Post Pension Bank Aval. That confirmed the practical of implementation of the certain chapters of the work.

РОЗДІЛ 11

Графік виконання дипломних та магістерських робіт

№ з/п	Назва етапів виконання дипломної, магістерської роботи	Термін виконання етапів дипломної, магістерської роботи
1.	Попередній вибір теми дипломної, магістерської роботи	Вересень 200__ р. до 25.10.200__ р.
2.	Підбір та опрацювання літератури з теми дослідження	Вересень-грудень
3.	Складання завдання, плану роботи та узгодження їх з науковим керівником	До 20.12.200__ р.
4.	Написання розділу 1	До 15.01.200__ р.
5.	Представлення розділу 1 науковому керівнику	З 15.01.200__ р. по 25.01.200__ р.
6.	Підбір статистичних, фактичних даних і практичних матеріалів та їх опрацювання	До 15.02.200__ р.
7.	Написання розділу 2	До 28.02.200__ р.
8.	Представлення розділу 2 науковому керівнику	З 28.02.200__ р. по 05.03.200__ р.
9.	Написання розділу 3	До 15.03.200__ р.
10.	Представлення розділу 3 науковому керівнику	З 15.03.200__ р. по 30.03.200__ р.
11.	Доопрацювання, оформлення роботи і здача її на кафедрі	До 15.04.200__ р.
12.	Рецензування роботи	До 25.04.200__ р.
13.	Попередній захист роботи на кафедрі	З 25.04.200__ р. по 15.05.200__ р.
14.	Допуск роботи до захисту завідувачем кафедри	З 01.05.200__ р. по 15.05.200__ р.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України “Про вищу освіту” від 17 січня 2002 року № 2984 – III // www.rada.gov.ua.
2. Білуха М. Т. *Методологія наукових досліджень: Підручник*. – К.: АБУ, 2002. – 480с.
3. Дзюблюк О. В., Кульчицька Р. Б. *Методичні рекомендації з написання дипломних робіт для студентів Інституту банківського бізнесу денної та заочної форм навчання спеціальності 7.050105 “Банківська справа” освітньо-кваліфікаційного рівня “Спеціаліст”*. – Тернопіль: ТАНГ, 2004. – 29 с.
4. Дзюблюк О. В., Краснов С. О., Чайковський Я. І. *Методичні рекомендації з написання магістерських робіт для студентів Інституту банківського бізнесу та слухачів Центру підготовки магістрів денної та заочної форм навчання спеціальності 8.050105 “Банківська справа” освітньо-кваліфікаційного рівня “Магістр”*. – Тернопіль: ТАНГ, 2004. – 48 с.
5. Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. *Основи наукових досліджень: Навчальний посібник*. – К.: ВД “Професіонал”, 2004. – 216 с.
6. Крушельницька О. В. *Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник*. – К.: Кондор, 2003. – 192 с.
7. Лебединська Л. І., Кустовська О. В. *Методичні вказівки з підготовки та захисту магістерських робіт слухачів освітньо-професійних програм підготовки магістрів*. – Тернопіль, “Економічна думка”, 2001. – 40 с.
8. *Основні вимоги до дисертацій та авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України*. – 2000. – № 2. – С. 28 – 43 с.
9. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. *Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник*. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 295 с.